

**РЕГЛАМЕНТ НА КОМИСИЯТА (ЕО, Евратом) № 2342/2002
от 23.12.2002 година,**

**относно приемането на подробни правила за прилагането на Регламент на
Съвета (ЕО, Евратом) № 1605/2002 относно Финансовия регламент,
приложим към общия бюджет на Европейските общности**

ЧАСТ ПЪРВИ	ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ	12
ДЯЛ I	ПРЕДМЕТ	12
ДЯЛ II	БЮДЖЕТНИ ПРИНЦИПИ	12
Глава 1	Принцип на единството и бюджетната точност	12
Глава 2	Принцип на годишната отчетност	14
Глава 3	(Глава 4 от Финансовия регламент) Принцип на разчетната единица	15
Глава 4	(Глава 5 от Финансовия регламент) Принцип на универсалността	16
Глава 5	(Глава 6 от Финансовия регламент) Принцип на конкретизацията	19
Глава 6	(Глава 7 от Финансовия регламент) Принцип на разумното финансово управление	20
Глава 7	(Глава 8 от Финансовия регламент) Принцип на прозрачността	21
ДЯЛ III	СЪСТАВЯНЕ И СТРУКТУРА НА БЮДЖЕТА	21
Глава 1	Съставяне на бюджета	21
Глава 2	Структура и представяне на бюджета	22
ДЯЛ IV	ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА	23
Глава 1	Общи разпоредби	23
Глава 2	Методи на изпълнение	25
Раздел 1	Общи разпоредби	25
Раздел 2	Специални разпоредби	26
Глава 3	Финансови субекти	29
Раздел 1	Права и задължения на финансовите субекти	29
Раздел 2	Финансов ръководител	29
Раздел 3	Главен счетоводител	32
Раздел 4	Администратор на дребни суми	35
Глава 4	Отговорност на финансовите субекти	38
Раздел 1	Общи правила	38
Раздел 2	Правила, приложими към финансовите ръководители по делегиране и под-делегиране	38
Глава 5	Приходни операции	39
Раздел 1	Собствени средства	39
Раздел 2	Разчети за вземанията	39
Раздел 3	Установяване на вземанията	40
Раздел 4	Утвърждаване на сумите за възстановяване	41

Раздел 5	Възстановяване	41
Глава 6	Разходни операции	44
Раздел 1	Разходен ангажимент	45
Раздел 2	Проверка на разхода	47
Раздел 3	Утвърждаване на разхода	49
Раздел 4	Извършване на разхода	50
Раздел 5	Срокове за разходните операции	50
Глава 7	Информационни системи	51
Глава 8	Вътрешен одитор	52
ДЯЛ V	ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ	54
Глава 1	Общи разпоредби	54
Раздел 1	Обхват и принципи на възлагане	54
Раздел 2	Обнародване	55
Раздел 3	Процедури за възлагане на обществени поръчки	57
Раздел 4	Гаранции и контрол	74
Глава 2	Конкретни разпоредби, приложими към договорите, сключвани от институциите на Общността за собствена сметка	75
ДЯЛ VI	БЕЗВЪЗМЕЗДНИ ПОМОЩИ	78
Глава 1	Обхват	78
Глава 2	Принципи на отпускане	80
Глава 3	Процедура на отпускане	83
Глава 4	Плащане и контрол	86
Глава 5	Изпълнение	88
ДЯЛ VII	ПРЕДСТАВЯНЕ НА СМЕТКИТЕ И СЧЕТОВОДНА ОТЧЕТНОСТ	89
Глава 1	Представяне на сметките	89
Глава 2	(Глава 3 от Финансовия регламент) Счетоводна отчетност	94
Раздел 1	Организация на сметките	94
Раздел 2	Счетоводни журнали	95
Раздел 3	Сметкоплан	95
Раздел 4	Регистриране	96
Раздел 5	Засичане и проверка	97
Раздел 6	Бюджетни сметки	98
Глава 3	(Глава 4 от Финансовия регламент) Материални запаси	98
ЧАСТ ВТОРИ	СПЕЦИАЛНИ РАЗПОРЕДБИ	100
ДЯЛ I	(ДЯЛ II ОТ ФИНАНСОВИЯ РЕГЛАМЕНТ) СТРУКТУРНИ ФОНДОВЕ	100
ДЯЛ II	(ДЯЛ III ОТ ФИНАНСОВИЯ РЕГЛАМЕНТ) НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ	100

ДЯЛ III	(ДЯЛ IV ОТ ФИНАНСОВИЯ РЕГЛАМЕНТ) ВЪНШНИ ДЕЙСТВИЯ	101
Глава 1	Общи разпоредби	102
Глава 2	Изпълнение на действията	102
Глава 3	Обществени поръчки	103
Глава 4	Безвъзмездни помощи	114
Глава 5	Сметки за дребни суми и материални запаси	115
ДЯЛ IV	(ДЯЛ V ОТ ФИНАНСОВИЯ РЕГЛАМЕНТ) ЕВРОПЕЙСКИ СЛУЖБИ	116
ДЯЛ V	(ДЯЛ VI ОТ ФИНАНСОВИЯ РЕГЛАМЕНТ) АДМИНИСТРАТИВНИ СРЕДСТВА	117
ЧАСТ ТРЕТИ	ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ	118
ДЯЛ I	ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ	118
ДЯЛ II	ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ	119

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия,

като взе предвид Регламент на Съвета (ЕО, Евратом) № 1605/2002 от 25.06.2002 г. относно Финансовия регламент, приложим към общия бюджет на Европейските общности¹ и по-специално член 183, параграф 1 от него,

като съгласува с Европейския парламент, Съвета, Съда на Европейските общности, Сметната палата, Европейския икономически и социален комитет, Комитета на регионите, омбудсмана и Европейския контролор за защита на данните,

като има предвид, че:

- (1) Разпоредбите на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 (наричан по-нататък в текста за краткост “Финансовия регламент”) са опростени, за да ограничат Регламента до основните принципи и определения във връзка със съставянето, изпълнението и контрола на общия бюджет на Европейските общности (наричан по-нататък в текста за краткост “бюджета”).

¹ ОВ L 248, 16.09.2002 г., стр. 1.

- (2) Следователно тези въвеждащи правила следва да допълнят Финансовия регламент не само по отношение на разпоредбите, които изрично препращат към правилника, но и по отношение на разпоредбите, чието прилагане изисква предварително определяне на мерките за изпълнение. За повече яснота е необходимо да се замени Регламент на Комисията (Евратом, ЕОБС, ЕО) № 3418/93 от 09.12.1993 г. относно приемането на подробен правилник за прилагането на Финансовия регламент от 21.12.1977 г.² с последните изменения и допълнения с Регламент (ЕО) № 1687/2001³.
- (3) За да се гарантира съответствие на отрасловите правилници с бюджетните принципи, залегнали във Финансовия регламент, следва да се състави списък на всички регулаторни инструменти във връзка с изпълнението на бюджета и да се включат разпоредби списъкът да бъде съставен от Европейската комисия и да бъде представен на бюджетните органи.
- (4) По отношение на бюджетните принципи и по-специално на принципа на единството изискването за определяне на лихвата върху предварителното финансиране, която подлежи на връщане на бюджета, означава, че следва да се определи предварителното финансиране, което остава собственост на Общностите. Това предварително финансиране остава собственост на институцията, освен ако основният акт по смисъла на член 49 от Финансовия регламент не предвижда друго и освен ако не се изплаща по договор за обществена поръчка, на персонала, на членове на институциите или на държавите членки. Това правило следва да се формулира в съответствие с типа управление (пряко или непряко централизирано управление и съвместно управление). То не се отнася до съвместното управление, защото в такива случаи средствата на Общността се обединяват със средствата на международната организация. Когато предварителното финансиране, което остава собственост на Общностите е лихвоносно, лихвата следва да се внася в бюджета като приход в перо "Разни".
- (5) За принципа на годишна отчетност е важно да се изясни значението на понятието "отпуснати годишни средства" и да се определят подготвителните етапи на процедурата за поемане на ангажменти, която при завършване до 31 декември допуска пренасяне на средствата, за които са поети ангажменти, но следва да бъдат усвоени до 31 март на следващата финансова година.
- (6) По отношение на принципа на разчетната единица следва да се конкретизират разменните курсове на еврото и останалите валути с оглед на изискванията на управлението на паричните потоци и сметките.

---

² ОВ L 315, 16.12.1993 г., стр. 1.

³ ОВ L 228, 24.08.2001 г., стр. 8.

- (7) По отношение на изключенията от принципа на универсалността следва да се определи бюджетното третиране на целевите приходи и по-специално на вноските от държавите членки или трети страни в определени програми на Общността, както и да се установят лимити за изравняването на разходите и приходите.
- (8) По отношение на принципа на конкретизацията следва да се даде точно определение на изчисляването на относителния дял на отпуснатите средства, които институциите имат право да прехвърлят по силата на тяхната самостоятелност и следва да се включат разпоредби за пълното информиране на бюджетните органи чрез подробни обяснения на заявките за прехвърляне на средства, които следва да им бъдат представени.
- (9) Що се отнася до разумното финансово управление, необходимо е да се конкретизират целите на предварителната, междинната и последващата оценка на програмите и дейностите, минималния интервал за нейното извършване и информацията, която се представя в нормативния финансов отчет.
- (10) Що се отнася до съставянето и представянето на бюджета, необходимо е да се определи съдържанието на общия увод към бюджета, работните документи в подкрепа на бюджета и бележките към бюджета, така че да се гарантира пълната информираност на бюджетните органи. При новото представяне на бюджетиранието на основата на дейностите (БОД) следва също така да се дадат определенията и класификацията на средствата за административни цели.
- (11) По отношение на изпълнението на бюджета е уместно първо да се изяснят възможните форми по основните актове в общностната сфера и в сферите, обхванати от Договора за Европейския съюз. Следва да се определи максималният размер на средствата, които могат да се усвояват за подготвителни действия и пилотни схеми без наличие на основен акт, и да се изброят разпоредбите на договорите, които предоставят правомощия пряко на Комисията.
- (12) Следва също така да се определят актовете, при които има вероятност да настъпи конфликт на интереси, заедно с приложимата към такива случаи процедура.
- (13) Що се отнася до различните методи на изпълнение на бюджета, следва да се предвиди, че когато не изпълнява бюджета пряко чрез своите отдели, Комисията първо следва да се увери, че лицата, на които възнамерява да възложи задачи по изпълнението, разполагат с процедури за управление и контрол и системи за счетоводна отчетност, които са адекватни и подходящи с оглед на изискванията на разумното финансово управление.

- (14) Във връзка с непрякото централизирано управление, т.е. управлението, което Комисията делегира на изпълнителни агенции, субекти на общественото право, национални органи от обществения сектор или субекти с мисия в обществена полза, е необходимо да се разработи рамка за делегирането на правомощия и механизъм за неговата реализация чрез акт на делегиране или споразумение. Изпълнителните агенции, които остават под контрола на Комисията, следва да бъдат признати за финансови ръководители по делегиране на съответната институция за целите на изпълнението на бюджета на Общността. Когато актовете на изпълнение на бюджета следва да се реализират от национални органи, те следва да представят адекватни финансови гаранции и да бъдат избрани прозрачно на основата на анализ на икономическата целесъобразност, като се посочат мотивите за делегирането на управлението на тези органи. Комисията следва да потърси становището на съответния комитет в съответствие с основния акт за изпълнение на съответните отпуснати средства. Частноправните субекти, които изпълняват подготвителни или спомагателни задачи от името на Комисията, следва да бъдат избрани в съответствие с процедурите за възлагане на обществени поръчки.
- (15) За съвместното управление с държавите членки или децентрализираното управление следва да се определят етапите и целите на процедурата за изчистване на сметките, без да се нарушават конкретните разпоредби в съответните отраслови правилници.
- (16) Накрая, следва да се изясни във връзка със съвместното управление, че не е необходимо да се конкретизира вноската на всеки донор за всеки вид разходи, но въпреки всички субсидираните действия подлежат на всеобхватен контрол; следва да се определят международните организации, които отговарят на изискванията за този тип управление.
- (17) По отношение на ролята на финансовите субекти реформата във финансовото управление заедно с премахването на централизирания предварителен контрол увеличава отговорностите на финансовите ръководители във всички приходни и разходни операции, включително от гледна точка на системите за вътрешен контрол. Бюджетните органи в бъдеще следва да бъдат информирани за назначаването или прекратяването на правомощията на финансовите ръководители по делегиране. Следователно следва също така да се разработят задачите, отговорностите и принципите на процедурите. Поемането на предварителния контрол като вътрешна функция изисква по-конкретно да се направи ясно разграничение между задачите във връзка с инициативата за извършване на операции по изпълнението на бюджета и задачите във връзка с проверката на тези операции. Освен това всяка институция следва да приеме кодекс на професионалните стандарти, приложим към служителите, които отговарят за предварителните и последващите проверки. След това следва да се уточнят отговорностите, отчитани в годишния доклад

пред институцията, които следва между другото да представят резултатите от последващите проверки; също така следва да се установи механизъм за съхраняване на документите във връзка с извършените операции. Накрая, различните форми на договаряне при възлагането на обществени поръчки поради характера им на изключения следва да бъдат предмет на специален доклад до институцията и на съобщение до бюджетните органи.

- (18) За да се изяснят отговорностите следва също така да се даде точно определение на задачите и отговорностите на главните счетоводители във връзка със системите за счетоводна отчетност, управлението на единната сметка, управлението на банкови сметки и взаимодействието с трети страни. Следва да се уточнят и механизмите за прекратяване на задълженията на главните счетоводители.
- (19) Също така следва да се определят условията за използване на сметки за дребни суми – система на управление, което представлява изключение от обичайните бюджетни процедури, като се посочат задачите и отговорностите на администраторите на дребни суми, както и на финансовите ръководители и главните счетоводители във връзка с контрола върху сметките за дребни суми. Бюджетните органи следва да бъдат уведомявани за назначенията и прекратяването на задълженията.
- (20) След като се определят задачите и отговорностите на всеки финансов субект, от тях може да се търси отговорност само по реда и при условията на Правилника за длъжностните лица на Европейските общности и Условията за наемане на други служители. Следва обаче да се създаде по подходящ начин нова специализирана комисия по финансовите нередности във всяка институция, за да следи за появата на нередности от финансов характер. Следва също да се определи процедурата, чрез която финансовият ръководител може да търси одобрение на издадени указания и по такъв начин да бъде освободен от отговорност.
- (21) По отношение на приходите, с изключение на особения случай на собствените средства по Регламент на Съвета (ЕО, Евратом) № 1150/2000 от 22.05.2000 г. относно изпълнението на Решение 94/728/ЕО, Евратом за системата на собствените средства на Общностите⁴, е необходимо да се определят задачите и контролните функции на финансовите ръководители на различните етапи от процедурата: съставяне на разчетите за вземанията и впоследствие издаване на нареждане за възстановяване; изпращане на дебитно известие, което длъжникът се уведомява за установяването на задължението; изчисляване на евентуални наказателни лихви за просрочване; и накрая вземане на решение при необходимост за отказ от събиране на дадено вземане по критерии, които гарантират

---

⁴ ОВ L 130, 31.05.2000 г., стр. 1.

спазване на принципа на разумното финансово управление. Ролята на главните счетоводители при събирането на вземанията и при удължаването на срока за плащане също следва да бъде уточнена.

- (22) По отношение на разходите следва да се определи връзката между решенията за финансиране, глобалните ангажименти и индивидуалните ангажименти, както и особеностите на тези различни етапи. Разграничението между глобални и индивидуални ангажименти зависи от степента на идентифицираност на бенефициентите и от размера на сумите. Временните ангажименти се ограничават до обичайните административни разходи и разходите във връзка с Европейския фонд за ориентиране и гарантиране на селското стопанство (ФЕОГА). За да се ограничи обемът на замразените ангажименти, следва да се прекратят ангажиментите за отпускане на средства, която не са извършвани никакви плащания в продължение на три години.
- (23) Ето защо е необходимо да се изясни взаимоотношението между проверката, утвърждаването и извършването на плащанията и контрола от страна на финансовия ръководител при одобряването на разходите с резолюция “прието за плащане” и при проверката на освобождаването от отговорност за утвърждаването на плащанията, за които финансовият ръководител вече единствен носи отговорност. Следва да се уточнят разходно-оправдателните документи и да се разработят правила за изчисляването на предварителното финансиране и междинните плащания. Накрая, следва да се определят сроковете за проверка и извършване на плащанията с оглед на Директива 2000/35/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 29.06.2000 г. относно противодействието срещу просрочените плащания в търговските сделки⁵.
- (24) За вътрешния одит е необходимо да се разработи процедура за назначаване на одитора и за гарантиране на неговата независимост от назначаващата го институция, пред която той е длъжен да се отчита за своята дейност; бюджетните органи следва да бъдат уведомявани за назначенията и прекратяването на задълженията.
- (25) Във връзка с обществените поръчки е избрана възможността в този Регламент да се включат разпоредбите на Директиви на Съвета 92/50/ЕИО⁶, 93/36/ЕИО⁷ и 93/37/ЕИО⁸ с последните изменения и допълнения с Директива на Комисията 2001/78/ЕО⁹ по отношение на процедурите за възлагане на обществени поръчки съответно за услуги, доставки и работи. Следователно на първо място е необходимо да се определят различните видове договори за възлагане на обществени поръчки; приложимите мерки за обявяване и

---

⁵ ОВ L 200, 08.08.2000 г., стр. 35.

⁶ ОВ L 209, 24.07.1992 г., стр. 1.

⁷ ОВ L 199, 09.08.1993 г., стр. 1.

⁸ ОВ L 199, 09.08.1993 г., стр. 54.

⁹ ОВ L 285, 29.10.2001 г., стр. 1.

публикуване; условията, при които могат да се използват конкретни процедури, и основните характеристики на съществуващите процедури; конкретните критерии за подбор и условията за определяне на победителите; правилата за достъп до тръжната документация и приложимите различни прагове, когато Комисията сключва договори за своя сметка, както и правилата за определяне на стойността на договорите за възлагане на обществени поръчки.

- (26) Целта на договорите за възлагане на обществени поръчки е да се удовлетворят потребностите на институциите при най-благоприятните условия, като същевременно се гарантира равнопоставен достъп до възлагането на обществени поръчки и спазване на принципите на прозрачност и недопускане на дискриминация. С оглед на гарантирането на прозрачност и равнопоставеност на кандидатите, както и на пълната отговорност на финансовите ръководители при окончателния избор, е необходимо да се разработи процедура за отваряне и след това оценка на офертите и заявките за участие от назначаването на комисията до вземането на обосновано и документирано решение, което в крайна сметка е задача на възложителя. Също така следва да се определят финансовите гаранции за защита на финансовите интереси на Общността.
- (27) Накрая, необходимо е да се премахнат ограниченията за налагане на административни санкции от страна на възложителя, за да се гарантира, че санкциите за пропорционални и превантивни, както и да се осигури равнопоставеност по отношение на различните институции, както и по отношение на различните отдели.
- (28) Следва също така да се изясни приложното поле на раздела за безвъзмездните средства, особено по отношение на различните методи за изпълнение на бюджета, но и по отношение на типа действия или органи от общ европейски интерес, които отговарят на изискванията безвъзмездно отпускане на средства. Следва да се уточнят характеристиките на годишната работна програма, също както възможните изключения в тази връзка и възможността за прилагане на мерки с обратна сила, особено по отношение на хуманитарната помощ и управлението на кризисни ситуации, за които ограниченията са строго специфични.
- (29) Все във връзка с изискванията за прозрачност, равнопоставеност на кандидатите и засилена отговорност на финансовите ръководители следва да се разработи процедурата за отпускане на безвъзмездни средства от молбата за отпускане на такива средства до нейната оценка от комисия в светлината на предварително уточнени критерии за подбор и отпускане на средствата преди финансовият ръководител да вземе окончателното и документирано по подходящ начин решение.
- (30) Следователно разумното финансово управление изисква Комисията да се защити с гаранции както следва: на етапа на подаване на молби

за отпускане на безвъзмездни средства – чрез организиране на финансов одит при молби за по-големи суми; впоследствие към датата на изплащане на предварителното финансиране – чрез изискване на авансови финансови гаранции; на етапа на окончателното плащане – чрез организиране на финансов одит при молбите за най-големи суми и с най-голям риск. Разумното управление и спазването на принципите за недопускане на печалби и съфинансиране изискват също така да се разработят правила за ограничаване на евентуалното използване на плащания с единна ставка. Накрая, разумното управление на средствата на Общността означава, че самите бенефициенти на отпуснатите средства следва да спазват принципите на прозрачност и равнопоставеност на потенциалните изпълнители, както и принципа, че договори се подписват с предложилите най-висока стойност срещу получените парични средства, когато съответните действия отчасти се възлагат на подизпълнители.

- (31) Накрая, правомощията за налагане на санкции в тази връзка следва да са съобразени с правомощията във връзка с обществените поръчки.
- (32) По отношение на отчетността следва да се определи всеки от общоприетите счетоводни принципи, на които се основават финансовите отчети. Необходимо е също така да се конкретизират условията за регистриране на счетоводни записи за сделките и правилата за оценка на активите и пасивите, както и за създаването на разпоредби.
- (33) Следва да се уточни, че сметките на институциите следва да са съпроводени от отчет за бюджетното и финансовото управление и да се представят подробности по съдържанието и представянето на елементите на финансовите отчети (балансов отчет, икономическа изходна сметка, таблица на паричните потоци и приложение) и на отчетите за изпълнението на бюджета (бюджетна изходна сметка и приложение).
- (34) По счетоводните въпроси следва да се уточни, че финансовият ръководител на всяка институция следва да представи документи, които описват организацията на счетоводната отчетност и счетоводните процедури на съответната институция, и да определи условията, с които са съобразени компютъризираните счетоводни системи и по-специално условията за сигурността на достъпа и одитната следа за всички промени в системите.
- (35) По отношение на счетоводната отчетност е необходимо да се конкретизират принципите, приложими към счетоводните книги, примерното салдо, периодичното изравняване на общите суми в салдото и материалните запаси, както и да се определят елементите на сметкоплана, приет от финансовия ръководител на Комисията. Следва също така да се определят правилата за регистриране на операциите и по-специално метода на двустранните счетоводни

записи, правилата за преобразуване на операциите, които не се извършват в евро, и оправдателните документи за всеки счетоводен запис. Съдържанието на счетоводните записи също следва да се уточни.

- (36) Накрая, необходимо е да се разработят правила във връзка с материалните запаси и да се изяснят съответните отговорности в тази връзка са финансовите ръководители и главните счетоводители, както и правила за препродажба на записано в материалните запаси имущество.
- (37) По отношение на структурните фондове следва да се уточни, че връщането на плащания за неизвършени операции не представлява намаляване на вноската от съответния фонд за такива операции.
- (38) Следва да се определят видовете преки и непреки действия, които могат да се финансират в областта на научните изследвания.
- (39) За външните действия правилата за изпълнение, също както самият Финансов регламент, целят да се предвидят разпоредби за изключения, които отразяват специфичните оперативни особености на този сектор, главно по отношение на обществените поръчки и предоставянето на безвъзмездни средства.
- (40) По отношение на обществените доставки правилата за изпълнение имат предимство пред същността на разпоредбите на решението на Комисията от 10.11.1999 г. относно опростяването на управленските системи за сключване на договори в рамките на програми за сътрудничество, изпълнявани от генералните дирекции за външните отношения¹⁰, които водят до прилагането на правила за обществените поръчки, различни от стандартните поради определените различни прагове и управленски процедури, приспособени към външните действия.
- (41) По отношение на безвъзмездните средства е необходимо да се изброят видовете действия, за които са възможни изключения от прилагането на принципа за съфинансиране по член 109 от Финансовия регламент. Това се отнася по-конкретно към хуманитарната помощ и помощите при кризисни ситуации, както и действията за защита на здравето или основните права на хората.
- (42) За да се гарантира разумно управление на бюджетните средства на Общността също така е необходимо да се конкретизират предпоставките и правилата, които да залегнат в споразуменията при децентрализирано управление на бюджетните средства или при използване на сметки за дребни суми.

---

¹⁰ ИСС (1999г.) 1801.

- (43) Разпоредбите на Финансовия регламент във връзка с европейските служби следва да се допълнят с конкретни правила за Службата за официални публикации на Европейските общности и с разпоредби, които оправомощават финансовия ръководител на Комисията да делегира някои задачи на служители в посочените служби. Следва също така да се разработят оперативни процедури за банковите сметки, които европейските служби имат право да откриват на името на Комисията.
- (44) По отношение на средствата за административни цели всяка институция следва да уведомява бюджетните органи за важните строителни проекти, които се изпълняват, т.е. за проектите, които увеличават сградния фонд.
- (45) Необходимо е да се определят органите, които могат да получават безвъзмездни средства от бюджета и които следва да се подчиняват на определени правила съгласно условията в член 185 от Финансовия регламент.
- (46) Различните прагове и суми, посочени в този Регламент, следва да бъдат редовно актуализирани чрез обвързване с отчетената в Общността инфлация, с изключение на праговете, относими към обществените поръчки.

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ЧАСТ ПЪРВА ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

ДЯЛ I ПРЕДМЕТ

Член 1

Предмет

(Член 1 от Финансовия регламент)

Този Регламент определя правилата за прилагане на разпоредбите на Регламент на Съвета (ЕО, Евратом) № 1605/2002 (наричан по-нататък в текста за краткост “Финансовия регламент”).

Член 2

Опис на нормативните актове във връзка с изпълнението на бюджета

(Член 2 от Финансовия регламент)

Комисията поддържа опис на актовете, посочени в член 2 от Финансовия регламент. Тя актуализира описа ежегодно и съответно уведомява бюджетните органи.

ДЯЛ II БЮДЖЕТНИ ПРИНЦИПИ

ГЛАВА 1
Принципи на единство и бюджетна точност

Член 3

**Обхват на предварителното финансиране, което остава собственост на
Общностите**

(Член 5, параграф 4 от Финансовия регламент)

1. Предварителното финансиране по смисъла на член 105 остава собственост на Общностите, освен ако основният акт по смисъла на член 49, параграф. 1 от Финансовия регламент не предвижда друго. Тази разпоредба не се отнася до предварителното финансиране, изплащано по договори по смисъла на член 88 от Финансовия регламент, на държави членки, в рамките на пред-присъединителната помощ или авансови плащания по член 265. Тя не се отнася до съвместното управление по смисъла на член 53 от Финансовия регламент.
2. В случаите на пряко централизирано управление по смисъла на член 53 от Финансовия регламент с няколко партньори правилото по параграф. 1 от този член се прилага единствено към главния изпълнител.
3. В случаите на децентрализирано управление и непряко централизирано управление по смисъла на член 53 от Финансовия регламент правилото по параграф. 1 от този член се прилага единствено към субекта, който получава предварителното финансиране пряко от Комисията.
4. Правилото по параграф. 1 се прилага към предварителното финансиране по договори или споразумения, сключени след влизането в сила на този Регламент.
5. Разпоредбите на параграфи 1 – 4 не нарушават изискването за вписване на предварителното финансиране в активите на финансовите отчети, както ще се определи в счетоводните правила, предвидени в член 133 от Финансовия регламент.

Финансовите ръководители предоставят на главните счетоводители необходимите подробности за установяване на предварителното финансиране, което остава собственост на Общностите.

Член 4

Заприходяване на лихвите от средства на Общността

(Член 5, параграф 4 от Финансовия регламент)

1. Когато предварителното финансиране, което остава собственост на Общностите съгласно член 3, е лихвоносно или свързано с ползи с равностоен ефект, лихвите и ползите се внасят в общия бюджет на Европейските общности (наричан по-нататък в текста за краткост “бюджета”) в приходно перо “Разни”.
2. Финансовите ръководители гарантират, че по сключените с бенефициентите договори и споразумения:
  - (а) предварителното финансиране се внася по сметки, които позволяват да се установят средствата, платени от Общностите; и
  - (б) бенефициентите уведомяват отговорния финансов ръководител за получените суми от лихви или ползи с равностоен ефект по такива средства

най-малко веднъж годишно, ако лихвите представляват значителни суми и във всеки случай когато се правят заявки за междинни плащания или плащания на остатъците за изчистване на предварителното финансиране.

3. Съгласно Глава 5 от ДЯЛ IV отговорният финансов ръководител съставя разчети за вземанията, включително лихвите или ползите с равностоен ефект от предварителното финансиране при изплащане на предварителното финансиране.

Отговорният финансов ръководител съставя нареждане за възстановяване на посочените в параграф 1 лихви съгласно графика по параграф. 2, буква (б).

4. Когато предварителното финансиране се изплаща от същия бюджетен ред по същия основен акт и на бенефициенти по същата процедура за отпускане на средства, финансовият ръководител може да разработи единен разчет за вземанията от повече от един длъжник.

ГЛАВА 2

Принцип на годишната отчетност

Член 5

Отпуснати средства за финансовата година

(Член 8, параграф 3 от Финансовия регламент)

Включените в бюджета за дадена финансова година средства по ангажиментите и средства за плащания, които следва да бъдат изразходвани в течение на годината, се състоят от утвърдените за съответната финансова година средства. Утвърдените за финансовата година бюджетни средства са следните:

- (а) средствата, предвидени в бюджета, включително в актуализираните бюджети;
- (б) пренесените средства;
- (в) средствата, предоставени съгласно член 157 и член 181, параграф. 5 от Финансовия регламент;
- (г) средствата, произтичащи от плащания по сметка, които са възстановени съгласно член 228;
- (д) средствата, предвидени след получаване на планираните за финансовата година или за предходните финансови години и нереализирани приходи.

Член 6

Пренасяне на средства

(Член 9, параграф 2 от Финансовия регламент)

1. Средствата по ангажиментите по член 9, параграф. 2, буква (а) от Финансовия регламент могат да се пренасят само ако ангажиментите не могат да се поемат преди 31 декември на финансовата година по причини извън контрола на финансовия ръководител и ако подготвителните етапи са достатъчно напреднали, за да се допусне основателно, че ангажиментите ще бъдат поети не по-късно от 31 март на следващата година.
2. Посочените в член 9, параграф. 2, буква (а) от Финансовия регламент подготвителни етапи, които следва да бъдат приключени до 31 декември на финансовата година, за да бъде възможно пренасянето за следващата година, са по-конкретно следните:
  - (а) за глобалните ангажименти по смисъла на член 76 от Финансовия регламент – приемане на решение за финансиране или приключване към

същата дата на консултациите между заинтересованите отдели във всяка институция във връзка с приемането на такова решение;

(б) за индивидуалните ангажименти по смисъла на член 76 от Финансовия регламент – напреднал подготвителен етап на договорите или споразуменията. “Напреднал подготвителен етап на договорите или споразуменията” означава приключен подбор на потенциалните изпълнители или бенефициенти.

3. Пренесените съгласно член 9, параграф. 2, буква (а) от Финансовия регламент средства, за които не са поети ангажименти до 31 март на следващата финансова година, автоматично се анулират.

Комисията уведомява бюджетните органи за анулираните на това основание средства до 15 април.

4. Пренесените съгласно член 9, параграф. 2, буква (б) от Финансовия регламент средства могат да се използват до 31 декември на следващата финансова година.

5. В сметките се посочват пренесените по такъв начин средства.

6. Средствата за персонала по член 9, параграф. 6 от Финансовия регламент са средства за трудови възнаграждения и надбавки на членовете и служителите на институциите.

ГЛАВА 3

(Глава 4 от Финансовия регламент)

Принцип на разчетната единица

Член 7

Разменен курс на еврото спрямо други валути

(Член 16 от Финансовия регламент)

1. Без да се нарушават конкретните разпоредби, които произтичат от прилагането на отраслови регламенти, преобразуването от евро в друга валута и обратно се извършва на основата на курса на еврото за деня, публикуван в поредица С на “Официален вестник на Европейските общности”.
2. Ако в “Официален вестник на Европейските общности” не е публикуван курс на еврото спрямо съответната валута, Комисията използва счетоводния курс по параграф. 3.
3. За целите на сметките по член 132 – 137 от Финансовия регламент и съгласно изискванията на член 213 преобразуването от евро в друга валута и обратно се извършва на основата на месечния счетоводен курс на еврото. Този курс се определя от Комисията чрез всеки източник на информация, който тя сметне за надежден, на основата на курса за предпоследния работен ден на месеца, предшестващ месеца, за който се определя курсът.

Член 8

Приложим разменен курс на еврото спрямо други валути

(Член 16 от Финансовия регламент)

1. Без да се нарушават конкретните разпоредби, които произтичат от прилагането на отраслови регламенти, курсът за преобразуване на еврото в други валути и обратно е курсът за деня, на който

- нареждането за плащане или възстановяване се издава от отдела на финансовия ръководител.
2. При сметките за дребни суми в евро приложимият разменен курс се определя към датата на плащането от банката.
  3. При сметките за дребни суми в национални валути по член 16 от Финансовия регламент приложимият разменен курс е курсът за месеца на разхода от съответната сметка за дребни суми.
  4. За разходите, финансирани от Европейския фонд за ориентиране и гарантиране на селското стопанство (ФЕОГА), приложимият разменен курс за месец "n", по отношение на който е заявен разходът съгласно член 3 от Регламент на Комисията (ЕК) № 296/96¹¹, е курсът за десетия ден от месец "n + 1" или първия предшестващ го ден, за който е посочен курс.

Същият курс се прилага и за съответните аванси по член 4 и 5 от Регламент (ЕО) № 296/96.

Член 9

Информация за паричните преводи от Комисията в различни валути (Член 16 от Финансовия регламент)

Всяко тримесечие Комисията изпраща на държавите членки извлечение за паричните преводи в различни валути.

ГЛАВА 4

(Глава 5 от Финансовия регламент) **Принцип на универсалността**

Член 10

Структура за отчитане на планираните приходи и предоставяне на съответните бюджетни средства (Член 18 от Финансовия регламент)

1. Без да се нарушават разпоредбите на член 12 и 13, структурата за отчитане на планираните приходи в бюджета включва:
  - (а) ред в бюджета за получаване на приходите в отчета за приходите на всяко звено в институцията;
  - (б) бележките в отчета за разходите посочват по кои редове могат да се отпускат и получават средства, съответстващи на планираните приходи.В случаите по буква (а) от параграф. 1 ако размерът на приходите е предвидим, той подлежи на вписване в съответния ред. Ако не е предвидим, в съответния ред се прави символичен запис (p.m.) и разчетът за приходите де посочва за сведение в бележките.
2. Средствата за съответните планирани приходи се отпускат както като средства по ангажименти, така и като средства за плащания, когато приходите са получени от институцията с изключение на случаите по член 161, параграф. 2 от Финансовия регламент. Те се предоставят автоматично с изключение на случаите на връщане на плащания по сметка съгласно член 156 от Финансовия регламент, както и случаите на финансови корекции във връзка със структурните фондове.

---

¹¹ ОВ Л 39, 17.02.1996 г., стр. 5.

Член 11

Вноски от държавите членки за научни програми

(Член 18, параграф. 1, буква (а) от Финансовия регламент)

1. Вноските на държавите членки за финансиране на някои допълнителни научни програми съгласно член 5 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1150/2000 се плащат както следва:
  - (а) седем дванадесети от записаната в бюджета сума се плащат най-късно до 31 януари на текущата финансова година ;
  - (б) останалите пет дванадесети се плащат най-късно до 15 юли на текущата финансова година.
2. Когато бюджетът не е приет окончателно до началото на финансовата година, предвидените в параграф. 1 вноски се основават на бюджетния запис за предходната финансова година.
3. Всички вноски или допълнителни плащания, дължими от държавите членки към бюджета, се записват в сметката или сметките на Комисията в срок от тридесет календарни дни след датата на която средствата стават изискуеми.
4. Извършените плащания се записват в сметките съгласно Регламент (ЕО, Евратом) № 1150/2000 в съответствие с предвидените в него условия.

Член 12

Планиране приходи в резултат от участието на страните от ЕАСТ в определени програми на Общността

(Член 18, параграф. 1, буква (г) от Финансовия регламент)

1. Бюджетната структура за отразяване на участието на страните от ЕАСТ в определени програми на Общността е както следва:
  - (а) в отчета за приходите – ред със символичен запис (p.m.) за отразяване на пълния размер на вноските на страните от ЕАСТ за съответната финансова година. Разчетите се посочват в бележките към бюджета;
  - (б) в отчета за разходите:
    - (i) бележките за всеки ред във връзка с дейностите на Общността, в които участват страните от ЕАСТ, показват “за сведение” разчетите за участието;
    - (ii) приложението, което е неразделна част от бюджета, посочва всички редове, които обхващат дейностите на Общността, в които участват страните от ЕАСТ.
- Посоченото в буква (б), точка (ii) на параграф. 1 приложение отразява и се включва в структурата, която отразява бюджетните средства за участието съгласно параграф. 2 и позволява извършването на съответните разходи.
2. Съгласно член 82 от Споразумението за европейското икономическо пространство (ЕИП) средствата за годишното участие на страните от ЕАСТ, потвърдено пред Комисията от съвместния комитет на ЕИХ съгласно член 1, параграф. 5 от Протокол 32 към споразумението, изискват в началото на финансовата година да се предвидят в пълен размер средствата за ангажименти и плащания.
3. Ако в течение на финансовата година се предвидят допълнителни средства по редовете в бюджета за участие на страните от ЕАСТ, без да има възможност за същата година страните от ЕАСТ да коригират вноските си в съответствие с “коефициента за пропорционалност” съгласно член 82 от Споразумението за европейското икономическо

пространство, Комисията има право като временна мярка по изключение да използва паричните си средства за предварително финансиране на дела на страните от ЕАСТ. Когато се предвиждат такива допълнителни средства, Комисията във възможно най-кратки срокове отправя покана към страните от ЕАСТ да внесат съответните допълнителни средства. Комисията уведомява бюджетните органи ежегодно за взетите в тази връзка решения.

Предварителното финансиране се регулира във възможно най-кратки срокове в бюджета за следващата финансова година.

4. Съгласно член 18, параграф. 1, буква (г) от Финансовия регламент финансовите вноски на страните от ЕАСТ се включват в планираните приходи. Финансовият ръководител приема съответните мерки, за да гарантира отделното проследяване на използването на приходите от тези вноски и на отпускането на съответните средства.

В отчета по член 131, параграф. 2 от Финансовия регламент Комисията показва отделно етапите на изпълнение както в приходната, така и в разходната част, които съответстват на участието на страните от ЕАСТ.

Член 13

Постъпления от санкции, наложени върху държави членки с обявен прекомерен дефицит

(Член 18, параграф. 1, буква (б) от Финансовия регламент)

Структурата на бюджета за отразяване на постъпленията от санкциите по Раздел 4 от Регламент на Съвета (ЕО) № 1467/97¹² е както следва:

- (а) в отчета за приходите – ред със символичен запис (р.м.) за отразяване на лихвите по тези суми;
- (б) същевременно и без да се нарушават разпоредбите на член 74 от Финансовия регламент записите за тези средства в отчета за приходите водят до отразяване в отчета за разходите на средства по ангажиментите и средства за плащания. Тези средства се отпускат съгласно член 17 от Финансовия регламент.

Член 14

Предаване за плащане на нетната сума

(Член 20, параграф 1 от Финансовия регламент)

Съгласно член 20, параграф. 1 от Финансовия регламент от заявките за плащания, фактурите или справките могат да се правят следните отчисления преди предаването им за плащане на нетната сума:

- (а) санкции, наложени върху страни по договори, включително договори за възлагане на обществени поръчки;
- (б) корекции за неправомерно платени суми, които могат да се внесат чрез пряко приспадане срещу ново плащане от същия тип и на същия получател по главата, члена и финансовата година, за които е извършено надвнесеното плащане и които водят до извършване на междинни плащания или плащания на остатъци.

Отбивите, възстановените суми и рабатите по отделни фактури и заявки за плащане не се отчитат като приходи на Общността.

---

¹² ОВ L 209, 02.08.1997 г., стр. 6.

Член 15

Сметки за възстановими данъци

(Член 20, параграф 2 от Финансовия регламент)

Всички данъци, дължими от Общностите по член 20, параграф. 2 от Финансовия регламент, се отразяват в отложена сметка до възстановяването им от съответните държави.

ГЛАВА 5

(Глава 6 от Финансовия регламент)

Принцип на конкретизацията

Член 16

Процедури за прехвърляния

(Член 22, параграф 1 от Финансовия регламент)

1. Всяка институция може да предложи на бюджетните органи в своя раздел от бюджета прехвърляне от един раздел към друг при надхвърляне на лимита от 10 % от отпуснатите средства за финансовата година за бюджетното перо, от което се извършва прехвърлянето. Тя уведомява Комисията за прехвърлянето.

Прехвърлянията се извършват по процедурата, предвидена в член 24 от Финансовия регламент.

2. Всяка институция има право в своя раздел от бюджета да извършва прехвърляния в рамките на един и същ член.

Член 17

Правила за изчисляване на лимитите за прехвърляне

(Член 23 от Финансовия регламент)

1. Процентите, посочени в член 22, параграф. 1 и букви (б) и (в) на член 23, параграф. 1, изречение първо от Финансовия регламент, се изчисляват към датата на заявката за прехвърляне.
2. За целите на лимитите по член 22, параграф. 1 и букви (б) и (в) на член 23, параграф. 1, изречение първо от Финансовия регламент сумата, която се взема предвид при изчислението, е сборът от прехвърлянията, извършени по перото, от което се прехвърлят средства, със съответните корекции за предходни прехвърляния.

Член 18

Административни разходи

(Член 23 от Финансовия регламент)

Разходите, посочени в член 23, параграф. 1, буква (б), първо изречение от Финансовия регламент, покриват перата по член 27 за политиката във всяка област.

Член 19

Основания за заявки за прехвърляне на бюджетни средства

(Член 22 и 23 от Финансовия регламент)

Предложенията за прехвърляния и цялата информация за бюджетните органи във връзка с прехвърлянията по член 22 и 23 от Финансовия регламент се

комплектоват със съответната подробна оправдателна документация, която разкрива усвояването на средствата и разчетите за потребностите до края на финансовата година, както за перата, към които се извършват прехвърлянията, така и за перата, от които се прехвърлят средства.

Член 20

Основания за заявки за прехвърляне на резерви за извънредни ситуации (Член 26 от Финансовия регламент)

Предложенията за прехвърляния, които да създават условия за усвояване на резерви за извънредни ситуации по член 26, параграф. 2, изречение първо от Финансовия регламент, се комплектоват със съответната подробна оправдателна документация, която разкрива:

- (а) за бюджетното перо, към което се извършва прехвърлянето – най-новите данни за усвояването на бюджетните средства и разчетите за потребностите до края на финансовата година;
- (б) за всички бюджетни пера във връзка с външни действия – изпълнението на средствата до края на месеца, предшестваш заявката за прехвърляне, и разчетите за потребностите до края на финансовата година, включително сравнение с първоначалните разчети;
- (в) анализ на възможностите за пренасочване на средства.

ГЛАВА 6

(Глава 7 от Финансовия регламент)

Принцип на разумното финансово управление

Член 21

Оценка

(Член 27 от Финансовия регламент)

1. Всички предложения за програми или дейности, които водят до разходи или намаляване на приходите за бюджета, се подлагат на предварителна оценка, която установява:
  - (а) потребностите, които ще бъдат удовлетворени в краткосрочен или дългосрочен план;
  - (б) набелязаните цели;
  - (в) очакваните резултати и необходимите показатели за тяхното измерване;
  - (г) добавената стойност от участието на Общността;
  - (д) рисковете, включително от измама, във връзка с предложенията и съществуващите алтернативни възможности;
  - (е) извлечените поуки от подобен опит в миналото;
  - (ж) обема на бюджетните средства, човешките ресурси и останалите административни разходи, които следва да бъдат предвидени с оглед на принципа за икономическа целесъобразност;
  - (з) необходимата система за контрол.
2. Впоследствие всички програми или дейности се подлагат на междинна и/или последваща оценка от гледна точка на заделените човешки и финансови ресурси и получените резултати, за да се провери съответствието им на набелязаните цели както следва:
  - (а) получените резултати при изпълнението на многогодишни програми периодично се оценяват според график, който дава възможност за отчитане на

оценката при вземането на решение за продължаване, изменение или прекратяване на програмата;

(б) резултатите от дейностите, финансирани на годишна основа, се оценяват най-малко веднъж на шест години.

Буква (б) от параграф. 1 не се отнася до всеки от проектите или действията в рамките на посочените дейности, за които изискването може да се изпълни чрез окончателните доклади от органите, които са извършили съответните действия.

Член 22

Финансов отчет

(Член 28 от Финансовия регламент)

1. Всяко предложение за акт, представено на законодателния орган, което може да има бюджетни последици, включително промени в щатното разписание, включва и финансов отчет.

Финансовият отчет съдържа финансовите и икономическите данни, необходими на законодателния орган за оценка на потребността от действия на Общността. В него се включва подходяща информация във връзка със съответствието с останалите финансови инструменти и евентуалния синергичен ефект.

При многогодишни операции финансовият отчет съдържа предвидимия график на годишните потребности от гледна точка на бюджетни средства и щатни бройки, както и оценка на средносрочното им финансово въздействие.

2. За да се предотвратят рисковете от измами или нередности с неблагоприятно въздействие върху закрилата на финансовите интереси на Общността, финансовият отчет съдържа информация за съществуващите и планираните мерки за предотвратяване и премахване на измамите.

ГЛАВА 7

(Глава 8 от Финансовия регламент)

Принцип на прозрачността

Член 23

Междинно публикуване на обобщения бюджет

(Член 29 от Финансовия регламент)

Колкото е възможно по-скоро след окончателното приемане на бюджета и не по-късно от четири седмици след неговото приемане обобщената справка за бюджетните данни се публикува в страницата в Интернет на институциите по инициатива на Комисията до официалното обнародване в "Официален вестник на Европейските общности".

ДЯЛ III

СЪСТАВЯНЕ И СТРУКТУРА НА БЮДЖЕТА

ГЛАВА 1

Съставяне на бюджета

Член 24

Общ увод към предварителния проектобюджет

(Член 33 от Финансовия регламент)

Комисията разработва общия увод към предварителния проектобюджет.

Всеки от разделите на предварителния проектобюджет се предшества от увод, разработен от съответната институция.

Общият увод включва:

- (а) финансови таблици за целия бюджет;
- (б) по отношение на таблиците в раздела на Комисията:
  - (i) описание на политиката, която обосновава заделянето на поисканите средства, като се отчитат принципите и изискванията по член 27 и член 33, параграф. 2, буква (г) от Финансовия регламент;
  - (ii) основанията за промените в отпуснатите средства между отделните финансови години.

Член 25

Работни документи в подкрепа на предварителните проектобюджети (Член 30 и 33 от Финансовия регламент)

В подкрепа на предварителния проектобюджет се представят следните работни документи:

- (а) по отношение на персонала на институциите:
  - (i) представяне на политиката за постоянните и временните щатни бройки;
  - (ii) за всяка категория служители – органиграма на бюджетните щатни бройки и служители към датата на представяне на предварителния проектобюджет с разпределение по класове и административни звена;
  - (iii) когато се предлага промяна в щатните бройки, обосновка на промяната;
  - (iv) списък на щатните бройки според политиката в дадена област;
- (б) подробно представяне на политиката на сключване и отпускане на кредити;
- (в) по отношение на субсидиите за органите по член 32 от Финансовия регламент – разчети за приходите и разходите, предшествани от обяснителна записка от съответните органи, както и за европейските училища – описание на приходите и разходите, предшествано от обяснителна записка.

Член 26

Предварителни актуализирани проектобюджети (Член 37, параграф 1 от Финансовия регламент)

Предварителните актуализирани проектобюджети се комплектоват с описание на основанията и данни за изпълнението на бюджета за предходните и текущата финансови години, които са налице към датата на тяхното установяване.

ГЛАВА 2

Структура и представяне на бюджета

Член 27

Административни средства (Член 41 от Финансовия регламент)

Когато отчетът за разходите по даден бюджетен раздел се представя в номенклатура на основата на класификация според предназначението, административните средства се разделят по отделни заглавия в разделите според следната класификация:

- (а) разходи за персонал според утвърденото щатно разписание: включват се размерът на средствата и щатните бройки, които съответстват на тези разходи;
  - (б) разходи за външен персонал (включително помощен персонал и персонал на агенциите) и други управленски разходи (включително разходи за представителни цели и срещи);
  - (в) разходи за сгради и други свързани с тях разходи, включително за почистване и поддържане, отдаване и вземане под наем, далекосъобщения, вода, газ и електроенергия;
  - (г) разходи за поддръжка.
- Административните разходи на Комисията от тип, който е общ за всички раздели, също се представят в отделна справка с класификация по типове.

Член 28

Фактически разходи през последната финансова година, за която са приключени сметките

(Член 46, параграф. 1, буква (в) от Финансовия регламент)

За целите на съставянето на бюджета фактическите разходи през последната финансова година, за която са приключени сметките, се определят както следва:

- (а) в средствата по ангажиментите: ангажиментите, записани в сметките през финансовата година срещу отпуснатите средства за същата финансова година съгласно определението в член 5;
- (б) в средствата за плащания: плащанията, извършени през финансовата година, т.е. през която платежното нареждане е изпратено на банката срещу отпуснатите средства за същата финансова година съгласно определението в същия член.

Член 29

Бележки към бюджета

(Член 46, параграф. 1, буква (г) от Финансовия регламент)

Бележките към бюджета включват:

- (а) позоваванията на основния акт, когато има такъв;
- (б) всички подходящи обяснения във връзка с характера и предназначението на бюджетните средства.

Член 30

Щатно разписание

(Член 46, параграф. 1 и параграф. 3, буква (а) от Финансовия регламент)

Персоналът на Агенцията за доставките се представя отделно в щатното разписание на Комисията.

ДЯЛ IV

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА

ГЛАВА 1

Общи разпоредби

Член 31

Възможни форми на основните актове

(Член 49, параграф 1 от Финансовия регламент)

1. В общностната област основният акт може да бъде представен във формата на регламент, директива, решение¹³ по смисъла на член 249 от Договора за създаване на ЕО или решение *sui generis*.
2. В областта на общата политика в областта на външните отношения и сигурността основният акт може да бъде представен във формите, посочени в член 13, параграф. 2, член 14 и член 23, параграф. 2 от Договора за Европейския съюз.
3. В областта на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателни дела основният акт може да бъде представен във формите, посочени в член 34, параграф. 2 от Договора за Европейския съюз.

Член 32

Максимални суми за пилотни схеми и подготвителни действия

(Член 49, параграф. 2, букви (а) и (б) от Финансовия регламент)

1. Общият размер на отпуснатите средства за пилотни схеми по член 49, параграф. 2, буква (а) от Финансовия регламент не може да надхвърля 32 милиона евро за всяка бюджетна година.
2. Общият размер на отпуснатите средства за нови подготвителни действия по член 49, параграф. 2, буква (б) от Финансовия регламент не може да надхвърля 30 милиона евро за всяка бюджетна година, а фактически поетите ангажименти за такива бюджетни средства за подготвителни действия не могат да надхвърлят 75 милиона евро.

Член 33

Конкретни правомощия на Комисията по Договорите

(Член 49, параграф. 2, буква (в) от Финансовия регламент)

1. Членовете на Договора за създаване на ЕО, които пряко предоставят конкретни правомощия на Комисията, са както следва:
  - (а) член 138 (социален диалог);
  - (б) член 140 (проучвания, становища и консултации по социални въпроси);
  - (в) член 143 и 145 (специални доклади по социални въпроси);
  - (г) член 152, параграф. 2 (инициативи за засилване на координацията в здравеопазването);
  - (д) член 155, параграф. 2 (инициативи за засилване на координацията по транс-европейските мрежи);
  - (е) член 157, параграф. 2 (инициативи за засилване на координацията по въпросите на промишлеността);
  - (ж) член 159, второ изречение (доклад за напредъка в постигането на икономическо и социално сближаване);
  - (з) член 165, параграф. 2 (инициативи за засилване на координацията в научно-техническото развитие);
  - (и) член 173 (доклад за научно-техническото развитие);
  - (к) член 180, параграф. 2 (инициативи за засилване на координацията на политиката за развитие на сътрудничеството).
2. Членовете на Договора за създаване на Евратом, които пряко предоставят конкретни правомощия на Комисията, са както следва:

---

¹³ Entscheidung или Beschluss.

- (а) член 70 (финансова подкрепа в рамките на бюджета за проучвателни програми на територията на държавите членки);
  - (б) член 77 и сл. (гаранции).
3. При представянето на предварителния проектобюджет могат да се добавят допълнителни подробности към данните по параграф 1 и 2 с позоваване на съответните членове и посочване на сумите.

Член 34

Определение на конфликта на интереси

(Член 52, параграф 2 от Финансовия регламент)

1. Актовете, които могат да бъдат обезсилени поради конфликт на интереси по смисъла на член 52, параграф. 2 от Финансовия регламент, могат да приемат между другото някоя от следните форми:
  - (а) предоставяне на себе си или на други лица на неправомерни преки или косвени облаги;
  - (б) отказ да се предоставят на даден бенефициент права или ползи, на които той има право;
  - (в) извършване на неправилни или неправомерни действия или бездействие при задължителност на действието.
2. Компетентният орган по член 52, параграф. 1 от Финансовия регламент е непосредственият висшестоящ на съответния служител в служебната йерархия. Непосредственият висшестоящ в служебната йерархия потвърждава писмено дали съществува или не съществува конфликт на интереси. Ако е налице конфликт на интереси, непосредственият висшестоящ в служебната йерархия лично взема подходящо решение.

ГЛАВА 2

Методи на изпълнение

Раздел 1

Общи разпоредби

Член 36

Предварителни проверки, извършвани от Комисията

(Член 53 и 56 от Финансовия регламент)

1. Когато изпълнява бюджета чрез споделено, децентрализирано или непряко централизирано управление, Комисията преди всичко извършва документни проверки и проверки на място относно съществуването, съответствието и правомерното действие на субектите, на които е възложено изпълнението в съответствие с правилата на разумното финансово управление, а в случаите на децентрализирано управление, което изцяло или частично зависи от степента на договорената децентрализация, също и относно:
  - (а) прилаганите процедури;
  - (б) системите за контрол;
  - (в) системите за счетоводна отчетност;
  - (г) процедурите за възлагане на обществени поръчки и отпускане на безвъзмездни средства.

2. Комисията прави преглед на съществуващите механизми винаги когато има съществени промени в процедурите или системите, за да гарантира по-нататъшно спазване на условията по параграф. 1.
3. Посочените в параграф. 1 субекти предоставят на Комисията в определените срокове поисканата от нея информация и я уведомяват незабавно за всички съществени промени в процедурите или системите. Комисията при необходимост определя задълженията в пълномощните за делегирани или в споразуменията, сключени с посочените субекти.
4. Когато Комисията изпълнява бюджета чрез съвместно управление, към него се прилагат споразуменията за проверка със съответните международни организации.

Раздел 2 Специални разпоредби

Член 36

Пряко централизирано управление (Член 53 от Финансовия регламент)

Когато Комисията изпълнява бюджета на централизирана основа пряко в своите отдели, задачите по изпълнението се реализират от финансовите субекти по смисъла на член 58 – 68 от Финансовия регламент и в съответствие с посочените в регламента условия.

Член 37

Упражняване на правомощията, делегирани на изпълнителните агенции (Член 54, параграф. 2, буква (а) и член 55, параграф. 2 от Финансовия регламент)

1. Решенията за делегиране на правомощия на изпълнителните агенции се оправомощават като финансови ръководители да усвояват отпуснати бюджетни средства във връзка с програми на Общността, чието изпълнение им е поверено.
2. Правомощията, делегирани на изпълнителните агенции, се упражняват от директора на агенцията съгласно член 55, параграф. 2 от Финансовия регламент.
3. Пълномощното от Комисията има същото съдържание както посоченото в член 39, параграф. 2. То се приема официално в писмена форма от директора от името на изпълнителната агенция.

Член 38

Възможност за оправомощаване на национални органи от публичния сектор или частноправни субекти в обществена полза и условия за делегиране на правомощия на тях

(Член 54, параграф. 2, буква (в) от Финансовия регламент)

1. Комисията може да делегира задачи, които включват упражняване на публична власт, на национални органи от публичния сектор или частноправни субекти в обществена полза само ако те се подчиняват на правото на някоя от държавите членки, на държавите от Европейското икономическо пространство (ЕИП) или на държавите, подали молба за членство в Европейския съюз, освен ако основният акт не предвижда друго.

2. Комисията гарантира, че органите или субектите по параграф. 1 предлагат адекватни финансови гаранции, емитирани за предпочитане от орган от публичния сектор, по-специално по отношение на пълното възстановяване на средствата, дължими на Комисията.

3. Когато възнамерява да повери задачи, които включват упражняване на публична власт и по-специално задачи по изпълнението на бюджета на орган по член 54, параграф. 2, буква (в) от Финансовия регламент, Комисията анализира спазването на принципите на икономия, ефективност и ефикасност. Ако анализът посочи, че делегирането в най-пълна степен удовлетворява изискванията на разумното финансово управление, Комисията преди да делегира търси становището на компетентната комисия, предвидена в основния акт, която също така може да даде становище по планираното прилагане на критериите за подбор.

Член 39

Определяне на националните органи от публичния сектор или частноправни субекти в обществена полза

(Член 54, параграф. 2, буква (в) от Финансовия регламент)

1. Националните органи от публичния сектор или частноправни субекти в обществена полза се подчиняват на законите на държавата членка или на страната, в която са учредени.
2. Тези органи или субекти се избират обективно и прозрачно на основата на анализ на икономическата целесъобразност, за да удовлетворят определените от Комисията изисквания за изпълнението. При избора не се допуска никаква дискриминация между различните държави членки или страни.
3. В случаите на управление от мрежа, които изискват определяне на поне един орган или субект от съответната държава членка или страна, органът или субектът се определят от съответната държава членка или страна в съответствие с разпоредбите на основния акт.

Във всички останали случаи Комисията определя органите или субектите съгласувано със съответните държави членки или страни и в съответствие с разпоредбите на основните актове.

Член 40

Спазване на правилата за обществените поръчки

(Член 57 от Финансовия регламент)

Когато възлага задачи на частноправни субекти по член 57, параграф. 2 от Финансовия регламент, Комисията сключва договор в съответствие с разпоредбите на ЧАСТ първи, ДЯЛ V от Финансовия регламент.

Член 41

Подробни механизми за непряко централизирано управление

(Член 54, параграф. 2, букви (б) и (в) от Финансовия регламент)

1. Когато възлага задачи за изпълнение на агенции, органи или субекти по член 57, параграф. 2 от Финансовия регламент, Комисията сключва договор с тях.
2. Договорът по параграф. 1 има следното съдържание:
  - (а) определение на възложените задачи;

- (б) условия и подробни механизми за изпълнение на задачите, включително подходящи разпоредби за разграничаване на отговорностите и организиране на контрола върху изпълнението;
  - (в) правилата за отчитане пред комисията на изпълнението на задачите;
  - (г) условията за прекратяване на изпълнението на задачите;
  - (д) подробните механизми за контрол от страна на Комисията;
  - (е) условията за използване на отделни банкови сметки, бенефициентите на начислените лихви и тяхното използване;
  - (ж) разпоредбите, които гарантират видимостта на действията на Общността по отношение на останалите дейности на органа;
  - (з) ангажимент за въздържане от действия, които могат да доведат до конфликт на интереси по смисъла на член 52, параграф. 2 от Финансовия регламент.
3. Посочените в параграф. 1 агенции, органи или субекти нямат статут на финансови ръководители по делегиране.

Член 42

Процедури за изравняване на сметките при децентрализирано или споделено управление

(Член 53, параграф 5 от Финансовия регламент)

1. Целта на процедурата за изравняване на сметките по член 53, параграф. 5 от Финансовия регламент е да се гарантира, че разходите на държавите членки в контекста на споделеното управление или на трети страни в контекста на децентрализираното управление, които могат да са относими към бюджета на Общността, са в ред и съответстват на приложимите правила на Общността.
2. Без да се нарушават конкретните разпоредби в отрасловите правилници, процедурата за изравняване на сметките има следното съдържание:
  - (а) декларация за разходите от държавите членки или третите страни във формата на сметки, заверени от технически компетентен отдел или орган, който е функционално независим от изразходващата агенция;
  - (б) документ и при необходимост проверки на място от Комисията без никакви ограничения във връзка със съдържанието на сметките и отразените в тях сделки, включително проверки при бенефициентите;
  - (в) установяване от Комисията на размера на признатите разходи, относими към бюджета след прилагане на състезателна процедура и уведомяване на държавите членки или третите страни;
  - (г) изчисляване на финансовите корекции поради разлики между декларираните разходи и признатите разходи, относими към бюджета;
  - (д) възстановяване или връщане на разликата между признатите разходи и вече изплатените суми на държавите членки или третите страни. Възстановяването се извършва чрез прихващане по член 83.
3. В контекста на децентрализираното управление описаната в параграф 1 и 2 процедура за изравняване на сметките се прилага в съответствие с договорената степен на децентрализация.

Член 43

Съвместно управление (Член 53 и 165 от Финансовия регламент)

1. Бюджетните средства, използвани при съвместно управление с международни организации по смисъла на член 53 и 165 от Финансовия регламент, финансират действия, чието изпълнение изисква обединяване на средства от редица донори, когато е практически невъзможно или неуместно да се разпределят дяловете на всеки донор във всеки вид разход.

Комисията гарантира наличието на подходящи механизми за контрол и одит на действията в тяхната цялост.

2. Посочените в параграф. 1 международни организации са следните:
  - (а) международни организации от публичния сектор, създадени по междуправителствени спогодби, и създадените от тях специализирани агенции;
  - (б) Международният комитет на Червения кръст (МКЧК);
  - (в) Международната федерация на Националните дружества на Червения кръст и Червения полумесец.

ГЛАВА 3 Финансови субекти

Раздел 1 Права и задължения на финансовите субекти

Член 44

Права и задължения на финансовите субекти (Член 58 от Финансовия регламент)

Всяка институция осигурява на всеки финансов субект необходимите ресурси за изпълнението на неговите задължения и устав, който подробно описва неговите задачи, права и задължения.

Раздел 2 Финансов ръководител

Член 45

Подпомагане на финансовите ръководители чрез делегиране и подделегиране (Член 59 от Финансовия регламент)

1. Отговорният финансов ръководител може да бъде подпомаган при изпълнението на неговите задължения от длъжностни лица и други служители (наричани по-нататък в текста за краткост “персонал”), на които са поверени под негова отговорност определени операции, необходими за изпълнението на бюджета и представянето на финансова и управленска информация. За да се предотврати конфликт на интереси, персоналът подпомагащ финансовите ръководители чрез делегиране и подделегиране поема задълженията по член 52 от Финансовия регламент.
2. Всяка институция уведомява бюджетните органи за всички случаи, когато финансов ръководител по делегиране от клас А1 поема задължения, променя задълженията си или ги прекратява.

Член 46

Вътрешни правила за делегиране
(Член 59 от Финансовия регламент)

В съответствие с Финансовия регламент и този Регламент всяка институция разработва във вътрешните си правила мерки за управление на бюджетните средства, каквито сметне за необходими с оглед на правилното изпълнение на съответния раздел от бюджета.

Член 47

Разграничение на задълженията за поемане на инициатива и проверка на операции

(Член 60, параграф 4 от Финансовия регламент)

1. “Инициатива за съответната операция” се разбира в смисъл на всички операции, които обичайно се извършват от персонала по член 45 и са подготвителни за приемането на актовете за изпълнение на бюджета от компетентния финансов ръководител, упълномощен по делегиране или подделегиране.
2. “Предварителна проверка на дадена операция” се разбира в смисъл на всички предварителни проверки, организирани от отговорния финансов ръководител с оглед на проверката на оперативните и финансовите аспекти.
3. Всяка операция подлежи на поне една предварителна проверка. Целта на тази проверка е да установи, че:
  - (а) разходите са редовни и законосъобразни, по-специално по отношение на разпоредбите за бюджета и разпоредбите или актовете, приети в изпълнение на Договорите и регламентите и, при необходимост, условията на договорите;
  - (б) е приложен принципът на разумното финансово управление, посочен в ДЯЛ II, Глава 7 от Финансовия регламент.
4. Целта на последващата проверка на документите и при необходимост на място е да се установи дали финансираните от бюджета операции са правилно изпълнени и по-конкретно дали са спазени критериите по параграф. 3. Проверките могат да се извършват на извадкова основа чрез анализ на риска.
5. Длъжностните лица или другите служители, които отговарят за проверките по параграф 2 и 4, са различни от онези, които изпълняват задачите във връзка с инициативата по параграф. 1, и не са техни подчинени.

Член 48

Процедури за управление и вътрешен контрол

(Член 60, параграф 4 от Финансовия регламент)

Системите и процедурите за управление и вътрешен контрол са разработени с цел:

- (а) да постигнат целите на политиката, програмите и действията на институциите в съответствие с принципа за разумно финансово управление;
- (б) да се спазват правилата на общностното право и минималните контролни стандарти, установени от институцията;
- (в) да се гарантира опазването на активите и информацията на институцията;
- (г) да се предотвратяват и разкриват нередностите, грешките и измамите;
- (д) да се разкриват и предотвратяват управленските рискове;
- (е) да се гарантира надеждно представяне на финансовата и управленската информация;

(ж) да се поддържат оправдателни документи във връзка с изпълнението на бюджета и произтичащи от него и от мерките за неговото изпълнение;

(з) да се поддържа документация във връзка с авансовите гаранции за институцията и да се води книга за правилното проследяване на гаранциите.

Член 49

Поддържане на оправдателна документация от финансовите ръководители (Член 60, параграф 4 от Финансовия регламент)

Управленските системи и процедури във връзка с поддържането на оригинални оправдателни документи предвиждат:

(а) документите да бъдат номерирани;

(б) документите да бъдат с дата;

(в) регистрите, които могат да бъдат компютъризирани, да се водят с отчитане на точното местоположение на документите;

(г) документите да бъдат съхранявани най-малко пет години от датата, на която Европейският парламент освобождава от отговорност за бюджетната година, за която се отнасят документите.

Документите, които се отнасят до неприключени окончателно операции, се съхраняват за по-дълъг срок от посочения в буква (г), т. е. до края на годината след годината на приключване на операцията.

Член 50

Кодекс на професионални стандарти

(Член 60, параграф 5 от Финансовия регламент)

1. Персоналът, определен от отговорния финансов ръководител да проверява финансовите операции, се избира на основата на знанията, уменията и конкретната квалификация, доказани чрез дипломи или съответен професионален опит или след подходяща програма за обучение.

2. Всяка институция разработва кодекс на професионални стандарти, който определя по въпросите на вътрешния контрол:

(а) равнището на техническа и финансова компетентност, което се изисква от персонала по параграф. 1;

(б) задължението на персонала да премине продължаващо обучение;

(в) възложените му мисия, роля и задачи;

(г) правилата на поведение и по-специално етичните норми и изисквания към тях, както и предоставените им права.

3. Всяка институция създава подходящи структури за разпределение сред финансовите ръководни отдели и периодично актуализиране на съответната информация във връзка с контролните стандарти, както и съществуващите за целта методи и способности.

Член 51

Бездействие на финансов ръководител по делегиране

(Член 60, параграф 6 от Финансовия регламент)

Бездействието на финансов ръководител по делегиране съгласно член 60, параграф. 6 от Финансовия регламент означава липса на отговор в разумни срокове според обстоятелствата на случая във всички случаи не повече от един месец.

Член 52

Последваща проверка и годишен отчет за дейността
(Член 60, параграф 7 от Финансовия регламент)

Резултатите от последващите проверки заедно с останалите въпроси се представят в годишния отчет за дейността, който се представя от финансовия ръководител по делегиране пред неговата институция.

Член 53

**Предаване на финансова и управленска информация
на главния счетоводител**
(Член 60 от Финансовия регламент)

Финансовият ръководител по делегиране изпраща на главния счетоводител съгласно приетите от него правила финансовата и управленската информация, необходима за изпълнението на задълженията на главния счетоводител.

Член 54

Докладване на договорени процедури
(Член 60 от Финансовия регламент)

Финансовите ръководители по делегиране отчитат за всяка финансова година договорите, сключени чрез договорените процедури по членове 126, 127, 242, 244, 246 и 247. Ако делът на договорените процедури в общия брой на договорите, сключени от същия финансов ръководител по делегиране значително се увеличава спрямо предходни финансови години или ако делът им е значително по-голям от средното равнище в институцията, отговорният финансов ръководител докладва на институцията предприетите мерки за преодоляване на тенденцията. Всяка институция изпраща доклад за договорените процедури на бюджетните органи. За Комисията докладът се прилага към обобщената справка за дейността през годината съгласно член 60, параграф. 7 от Финансовия регламент.

Раздел 3

Главен счетоводител

Член 55

Назначаване на главен счетоводител
(Член 61 от Финансовия регламент)

Всяка институция назначава главен счетоводител след длъжностните лица, към които се прилага Правилника за персонала по отношение на длъжностните лица на Европейските общности.

Главният счетоводител задължително се избира от институцията на основата на конкретните му компетенции, които се доказват с дипломи или равностоен професионален опит.

Член 56

Прекратяване на задълженията на главния счетоводител
(Член 61 от Финансовия регламент)

1. При прекратяване на задълженията на главния счетоводител незабавно се изготвя междинна справка за сметките.

Справката включва сметките, предвидени в ЧАСТ първа, ДЯЛ VII от Финансовия регламент, които са приключени на последния ден от месеца, през който се прекратяват задълженията на главния счетоводител.

2. Не се изисква междинна справка за сметките, когато задълженията на главния счетоводител се прекратяват в края на финансовата година.
3. Междинната справка или, при обстоятелствата по параграф. 2, временните сметки по член 128 от Финансовия регламент се предават от главния счетоводител, чиито задължения се прекратяват или, ако това е невъзможно, от длъжностно лице в неговия отдел, на новоназначения главен счетоводител, който в срок от най-много един месец след датата на предаването, следва да подпише приемането и може да изрази резерви.
4. Всяка институция уведомява бюджетните органи за назначаването на главен счетоводител или за прекратяването на неговите задължения.

Член 57

Становище по системите за счетоводна отчетност и материалните запаси

(Член 61 от Финансовия регламент)

Когато създадените от финансовия ръководител системи за финансово управление предоставят данни за сметките на институцията или се използват за обосновка на данните по тези сметки, главният счетоводител е длъжен да даде съгласието си за въвеждането или изменението на тези системи.

Мнението на главния счетоводител се търси също по отношение на въвеждането или изменението от отговорните финансови ръководители на системите за материалните запаси и системите за оценка на активите и пасивите.

Член 58

Управление на единната сметка

(Член 61 от Финансовия регламент)

1. Главният счетоводител гарантира, че неговата институция разполага с достатъчно финансови средства за покриване на касовите потребности, които възникват при изпълнението на бюджета.
2. За целите на параграф. 1 главният счетоводител изгражда системи за управление на касовата наличност, които му дават възможност да съставя прогнози за паричните потоци.
3. Главният счетоводител на Комисията разделя наличните парични средства в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕК, Евратом) № 1150/2000.

Член 59

Управление на банкови сметки

(Член 61 от Финансовия регламент)

1. С оглед на изискванията на управлението на единната сметка, главният счетоводител може да открива сметки на името на институцията при финансови институции или национални централни банки или да разпорежда откриването на такива сметки. При добре обосновани обстоятелства той може да открива сметки и в друга валута освен в евро.

2. Главният счетоводител договоря условията за работа със сметките при финансовите институции в съответствие с принципите на разумното финансово управление, ефективността и конкурсното начало.
3. Минимум на пет години главният счетоводител повторно обявява конкурс между финансовите институции, при които има открити сметки.
4. Главният счетоводител осигурява строго спазване на условията за работа със сметките, открити при финансовите институции.
5. Главният счетоводител на Комисията, съгласувано с главните счетоводители на останалите институции, отговаря за хармонизирането на условията за работа със сметките, открити от различните институции.

Член 60

Подписване на сметките

(Член 61 от Финансовия регламент)

Условията за откриване, действие и използване на сметките предвиждат в зависимост от изискванията на вътрешния контрол чековете, нарежданията за банкови преводи и кредитиране на сметки или други банкови операции да бъдат подписвани от един или повече надлежно упълномощени членове на персонала. За целта всяка институция съобщава на всички финансови институции, при които има открити сметки, имената и спесимените на упълномощените служители.

Член 61

Управление на салдата по сметките

(Член 61 от Финансовия регламент)

1. Главният счетоводител гарантира, че салдата по банковите сметки съгласно член 59 не се отклоняват съществено от прогнозите за паричните потоци по член 58, параграф. 2 и във всеки случай че:
  - (а) нито една от сметките не е в дебит;
  - (б) салдата по сметките в други валути периодично се преобразуват в евро.
2. Главният счетоводител няма право да поддържа салда във валутни сметки, които могат да причинят съществени загуби за институцията поради колебания на валутния курс.

Член 62

Операции за преводи и преобразуване

(Член 61 от Финансовия регламент)

Без да се нарушават разпоредбите на член 69, главният счетоводител извършва преводи между сметките, открити на името на институцията при финансовите институции, и извършва операции за преобразуване на валути.

Член 63

Методи на плащане

(Член 61 от Финансовия регламент)

Плащанията се извършват чрез банкови преводи за кредитиране на сметки или с чекове.

Член 64

Досиета на трети страни

(Член 61 от Финансовия регламент)

1. Главният счетоводител може да извършва плащания чрез нареждания за банкови преводи само ако подробностите за банковата сметка на получателя преди това са вписани в общото досие в институцията.

Вписването на подробностите за банковата сметка на получателя или измененията на тези подробности се основават на документ на хартиен носител или в електронна форма, удостоверява от банката на получателя.

2. С оглед на плащанията чрез банков превод за кредитиране на сметки финансовите ръководители могат да поемат ангажименти към трети страни от името на институцията само ако третата страна е предоставила необходимата документация за вписване в досието.

Финансовите ръководители проверяват дали подробностите за банковата сметка, представени от получателя, продължават да бъдат валидни при съставянето на всяко платежно нареждане.

Във връзка с предприєдинителната помощ могат да се сключват индивидуални ангажименти с държавни органи на страните, подали молба за членство в Европейския съюз, без предварително вписване в досието на третата страна. В такива случаи финансовите ръководители полагат всички усилия да осигурят колкото е възможно по-бързото вписване. Споразуменията предвиждат съобщаването на подробностите за банковата сметка на получателя на Комисията да представлява предварително условие за извършването на първото плащане.

Член 65

Поддържане на оправдателна документация от главния счетоводител

(Член 61 от Финансовия регламент)

Оправдателните документи за системата на счетоводна отчетност и за изготвянето на сметките по член 121 от Финансовия регламент се съхраняват най-малко пет години от датата, на която Европейският парламент освобождава от отговорност за бюджетната година, за която се отнасят документите.

Но документите, които се отнасят до неприключени окончателно операции, се съхраняват за по-дълъг срок от посочения в буква (г), т. е. До края на годината след годината на приключване на операцията.

Всяка институция взема решение в кои отдел да се съхранява оправдателната документация.

Раздел 4

Администратор на дребни суми

Член 66

Условия за използването на сметки за дребни суми

(Член 63 от Финансовия регламент)

1. Когато поради ограничения размер на сумите е практически невъзможно или неефективно да се извършват платежни операции чрез бюджетните процедури, могат да се разкрият сметки за изплащане на такива дребни суми.

2. Администраторът на дребни суми може временно да утвърди и изплати даден разход по нареждане на отговорния финансов ръководител.
3. Сметка за дребни суми се открива и се назначава администратор за дребни суми по решение на главния счетоводител по обосновано предложение на отговорния финансов ръководител. Решението посочва отговорностите и задълженията на администратора на дребни суми и на финансовия ръководител.

Измененията на условията за работа със сметки за дребни суми също се извършват по решение на главния счетоводител по обосновано предложение на отговорния финансов ръководител.

Член 67

Условия за създаване и плащане (Член 63 от Финансовия регламент)

1. Решението за създаване на сметка за дребни суми или назначаване на администратор на дребни суми, както и решението за изменение на условията за работа със сметки за дребни суми посочват по-конкретно:
  - (а) максималния размер на сумите, които първоначално се определят като дребни, и тяхното предназначение;
  - (б) дали на името на институцията се открива банкова сметка или пощенска джиро сметка;
  - (в) характера и максималния размер на всеки разход, който може да се изплаща от администратора на дребни суми на трети страни или да се събира от тях;
  - (г) честотата на представяне на оправдателна документация, процедурата за нейното представяне и механизмите за предаването ѝ на финансовия ръководител за изравняване;
  - (д) процедурата за попълване на сметките за дребни суми;
  - (е) обстоятелството, че сделките с дребни суми се изравняват от финансовия ръководител не по-късно от края на следващия месец, така че да се изравнят счетоводното и банковото салдо;
  - (ж) срока на валидност на пълномощното, издадено на администратора на дребни суми от главния счетоводител;
  - (з) самоличността на назначения администратор на дребни суми.
2. В предложенията за решения за създаване на сметки за дребни суми отговорният финансов ръководител осигурява:
  - (а) приоритет на използването на бюджетните процедури, когато има достъп до централна компютъризирана система за счетоводна отчетност;
  - (б) използване на сметките за дребни суми само в обосновани случаи.С изключение на конкретните суми в областта на хуманитарната помощ и управлението на кризисни ситуации по смисъла на член 168, параграф. 2, максималният размер на сумите по параграф. 1, буква (в) не може да надхвърля 30 000 евро за всяко разходно перо.
3. Администраторът на дребни суми може да извършва плащания на трети страни на основата и в рамките на:
  - (а) предварителните бюджетни и правни ангажименти, подписани от отговорния финансов ръководител;

(б) положителното остатъчно салдо по сметките за дребни суми в наличност или в банката.

4. Плащанията от сметки за дребни суми могат да се извършват чрез банкови преводи за кредитиране на сметки, чекове или други средства за плащане.

5. След извършването на плащанията се вземат официални решения за тяхното утвърждаване и/или се издават платежни нареждания от отговорния финансов ръководител.

Член 68

Избор на администратор на дребни суми

(Член 63 от Финансовия регламент)

Администраторите на дребни суми се избират сред длъжностните лица от категория А, Б или В. При възникване на необходимост администраторите на дребни суми могат да бъдат избрани сред служителите съгласно условията за наемане на други служители на равнище, равностойно на посочените категории. Администраторите на дребни суми се избират на основата на техните знания, умения и конкретна квалификация, които се доказват с дипломи или подходящ професионален опит или след подходяща програма за обучение.

Член 69

Попълване на сметки за дребни суми

(Член 63 от Финансовия регламент)

1. Главният счетоводител извършва плащания за попълване на сметките за дребни суми и следи тези сметки от гледна точка на откриването на банкови сметки и делегирането на подписи и контроли на място и в централизираните сметки. Главният счетоводител попълва сметките за дребни суми. Дребните суми се внасят в откритите за целта сметки.

Сметките за дребни суми могат да се попълват и пряко от разните местни приходи, като например възникващите от:

- (а) продажба на оборудване;
- (б) публикации;
- (в) разни върнати плащания;
- (г) лихви.

Дребните суми се изравняват от гледна точка на разходите или разните или планирани преходи съгласно решението за създаване на сметката за дребни суми по член 67 и разпоредбите на Финансовия регламент. Съответните суми се приспадат от главния счетоводител при последващото попълване на сметките за дребни суми.

2. За да може по-конкретно да се избегнат загуби от валутни курсове, администраторът на дребни суми може да извършва преводи между различни банкови сметки във връзка с една и съща сума.

Член 70

Проверки от финансовите ръководители и главните счетоводители

(Член 63 от Финансовия регламент)

1. Администраторът на дребни суми води отчетност за средствата на негово разположение в наличност и в банката, както и за извършените плащания и получените суми в съответствие с правилата или нарежданията от главния счетоводител. Справките за

тези средства винаги са на разположение на отговорния финансов ръководител, като месечната справка за сделките заедно с оправдателната документация се изпраща през следващия месец от администратора на дребни суми до финансовия ръководител за изравняване на операциите с дребни суми.

2. Главният счетоводител извършва или разпорежда извършването от длъжностно лице или от друг служител от същия отдел или във финансовия отдел, специално упълномощени за целта, на проверки, които обикновено се извършват на място и без предупреждение, за да провери наличието на паричните средства, поверени на администраторите на дребни суми, и счетоводната отчетност, както и да провери дали сделките с дребни суми се изравняват в определените срокове. Главният счетоводител представя резултатите от проверките пред отговорния финансов ръководител.

Член 71

Процедура за възлагане на обществени поръчки

(Член 63 от Финансовия регламент)

Плащанията от сметките за дребни суми могат в рамките на ограниченията по член 129, параграф. 4 да се състоят просто от плащане на разходи по фактури без предварително провеждане на тръжна процедура.

ГЛАВА 4

Отговорност на финансовите субекти

Раздел 1

Общи правила

Член 72

Отговорни органи в случаи на измама

(Член 60, параграф 6 и член 65, параграф 2 от Финансовия регламент)

“Органи по член 60, параграф. 6 и член 65, параграф. 2 от Финансовия регламент” означава органите, определени от Правилника за персонала във връзка с длъжностните лица и условията за наемане на други служители в Европейските общности (наричан по-нататък в текста за краткост “Правилник за персонала”) и решенията на институциите на Общността по отношение на условията за вътрешно разследване за предотвратяване на измами, корупция и други незаконни дейности в ущърб на интересите на Общностите.

Раздел 2

Правила, приложими към финансовите ръководители по делегиране и подделегиране

Член 73

Потвърждаване на нарежданията

(Член 60, параграф 2 от Финансовия регламент)

1. Финансов ръководител по делегиране или подделегиране, който получи задължително нареждане и смята, че то е нередно или противоречи на принципа за разумно финансово управление по-конкретно поради обстоятелството, че нареждането не може да се

- изпълни с предоставените му средства, писмено уведомява упълномощения го орган чрез делегиране или подделегиране. Ако нареждането се потвърди писмено и потвърждението се получи своевременно и е достатъчно ясно, че се отнася изрично до точките, които финансовият ръководител по делегиране или подделегиране оспорва, от него не може да бъде търсена отговорност; той изпълнява нареждането, освен ако то не представлява нарушение на наказателното право или на приложимите стандарти за безопасност.
2. Разпоредбите на параграф. 1 се прилагат и към случаите, когато финансовият ръководител узнава в хода на действията по изпълнение на задължително нареждане, че обстоятелствата могат да доведат до нередности.
  3. Всички потвърдени нареждания по член 66, параграф. 2 от Финансовия регламент се записват от финансовия ръководител по делегиране и се посочват в годишния му отчет за дейността.

Член 74

Финансови нередности

(Член 60, параграф 6 и член 66, параграф 4 от Финансовия регламент)

Без да се нарушават правомощията на Европейската служба за борба срещу измамите (ОЛАФ), специализираната комисия по финансовите нередности е компетентна по отношение на нарушенията на разпоредбите на Финансовия регламент или разпоредбите във връзка с финансовото управление или проверката на операциите в резултат на действие или бездействие на длъжностно лице или друг служител.

Член 75

Комисия по финансовите нередности

(Член 60, параграф 6 и член 66, параграф 4 от Финансовия регламент)

1. Случаите на финансови нередности по член 74 се докладват от назначаващия орган или при необходимост от органа, упълномощен да сключва трудови договори, пред комисията по член 66, параграф. 4 от Финансовия регламент за становище.

Когато сигналът е подаден от назначаващия орган или от органа, упълномощен да сключва трудови договори, комисията представя становище с преценка дали са настъпили нередности по смисъла на член 74, доколко нередностите са сериозни и какви биха могли да бъдат последствията. Ако анализът на комисията сочи, че по сигнала следва да бъде сезиран ОЛАФ, комисията незабавно връща преписката на назначаващия орган или на органа, упълномощен да сключва трудови договори, и веднага уведомява ОЛАФ.

Когато комисията по параграф. 1 пряко получи сигнал от член на персонала съгласно член 60, параграф. 6 от Финансовия регламент, тя предава преписката на назначаващия орган или при необходимост на органа, упълномощен да сключва трудови договори, и уведомява съответно служителя.

2. В зависимост от вътрешната си организация всяка институция конкретизира работните механизми на комисията по член 66, параграф. 4 от Финансовия регламент и нейния състав, който включва външно лице с необходимата квалификация и опит.

ГЛАВА 5 Приходни операции

Раздел 1 Собствени средства

Член 76

Правила, приложими към собствените средства

(Член 69 от Финансовия регламент)

Финансовият ръководител съставя график, който посочва кога ще бъдат предоставени на Комисията собствените средства, определени в Решението за системата на собствените средства на Европейските общности.

Собствените средства се установяват и възстановяват в съответствие с правилата, приети на основата на решението по параграф. 1.

Раздел 2 Разчети за вземанията

Член 77

Разчети за вземанията

(Член 70 от Финансовия регламент)

1. Разчетите за вземанията конкретизират вида приходи и бюджетното перо, в което да бъдат заведени и, доколкото е възможно, подробности за длъжника и очакваната сума.

При разработването на разчетите за вземанията отговорният финансов ръководител проверява по-конкретно дали:

- (а) приходът е заприходен правилно в съответното бюджетно перо;
- (б) разчетите са в ред и спазват приложимите разпоредби и принципа за разумно финансово управление.

2. В съответствие с член 161, параграф. 2 от Финансовия регламент разчетите за вземанията нямат ефект на реализация на ангажимент. В случаите по член 18 от Финансовия регламент отпуснатите средства могат да бъдат предоставени само след възстановяване на дължимите суми от Общностите.

Раздел 3 Установяване на вземанията

Член 78

Процедура

(Член 71 от Финансовия регламент)

1. Установяването на вземане от отговорния финансов ръководител представлява признаване на правото на Общностите по отношение на даден длъжник и установяване на правото да се предяви искане за плащане на задължението пред длъжника.
2. Наредването за възстановяване е операцията, чрез която отговорният финансов ръководител нарежда на главния счетоводител да възстанови установената сума.
3. Дебитното известие уведомява длъжника, че:
  - (а) Общностите са установили вземането;

- (б) плащането на дълга на Общностите е изискуемо и дължима на определена дата (наричана по-нататък в текста за краткост “падеж”);
  - (в) при просрочване на падежа върху задължението се начислява лихва по посочената в член 86 ставка, без да се нарушават приложимите конкретни разпоредби;
  - (г) по възможност институцията осигурява вземането чрез прихващане след уведомяване на длъжника;
  - (д) при просрочване на падежа институцията предприема принудително събиране по предварително предоставената гаранция;
  - (е) ако след предприемането на всички изброени мерки сумата не е възстановена изцяло, институцията прилага принудително събиране по решение, обезпечено или в съответствие с член 72, параграф. 2 от Финансовия регламент, или чрез съда.
- Финансовият ръководител изпраща дебитното известие на длъжника с копие до главния счетоводител.

Член 79

Установяване на вземанията

(Член 71 от Финансовия регламент)

За да установи дадено вземане, отговорният финансов ръководител проверява дали:

- (а) вземането е сигурно и безусловно;
- (б) вземането е с установен размер в точно парично изражение;
- (в) вземането е изискуемо и не е обвързано със срок за плащане;
- (г) данните за длъжника са верни;
- (д) вземането е заприходено правилно в съответното бюджетно перо;
- (е) оправдателната документация е в ред; и
- (ж) принципът за разумно финансово управление е спазен по-специално по отношение на критериите по член 87, параграф. 1, буква (а).

Член 80

Оправдателни документи за установяване на вземания

(Член 71 от Финансовия регламент)

1. Установяването на вземания се основава на оправдателни документи, които доказват правото на Общностите.
2. Преди да установи дадено вземане отговорният финансов ръководител лично проверява оправдателната документация или на своя отговорност декларира, че това е извършено.
3. Оправдателната документация се съхранява от финансовия ръководител в съответствие с член 48 и 49.

Раздел 4

Утвърждаване на сумите за възстановяване

Член 81

Установяване на нареждането за възстановяване

(Член 72 от Финансовия регламент)

1. Нареждането за възстановяване посочва:
  - (а) финансовата година, за която е заприходено вземането;

- (б) позоваването на акта или правния ангажимент, който е източник на задължението и поражда права за възстановяване;
  - (в) приложимия бюджетен член или друго подразделение, включително при необходимост позоваване на съответния бюджетен ангажимент;
  - (г) изразената в евро сума, която подлежи на възстановяване;
  - (д) името и адреса на длъжника;
  - (е) падежа; и
  - (ж) възможния метод на възстановяване, включително по-конкретно възстановяване чрез прихващане или принудително събиране по представена гаранция.
2. Наредането за възстановяване има дата и е подписано от отговорния финансов ръководител, след което се изпраща на главния счетоводител.

Раздел 5 Възстановяване

Член 82

Формалности по събирането

(Член 72 от Финансовия регламент)

1. При възстановяване на вземане главният счетоводител прави запис в сметките и уведомява отговорния финансов ръководител.
2. За всички плащания в брой до главния счетоводител или администратора на дребни суми се издава разписка.

Член 83

Възстановяване чрез прихващане

(Член 73 от Финансовия регламент)

На всеки етап от процедурата главният счетоводител, след като уведоми отговорния финансов ръководител и длъжника, възстановява установени вземания чрез прихващане, когато длъжникът също има установени вземания от Общностите в определен размер и с настъпил падеж според платежното нареждане.

Член 84

Процедура за възстановяване при отказ от доброволно изпълнение

(Член 72 и 73 от Финансовия регламент)

1. Без да се нарушават разпоредбите на член 83, ако пълният размер на вземането не е възстановен до падежа, посочен в дебитното известие, главният счетоводител уведомява отговорния финансов ръководител и незабавно пристъпва към процедура за възстановяване чрез всички законни средства, включително при необходимост чрез принудително изпълнение по предварително представена гаранция.
2. Без да се нарушават разпоредбите на член 83, когато посоченият в параграф. 1 метод на възстановяване не може да се използва, а длъжникът отказва да плати в отговор на официалната покана, изпратена от главния счетоводител, главният счетоводител пристъпва към изпълнение на решение за принудително събиране, обезпечено или съгласно член 72, ал. 2 от Финансовия регламент, или чрез съда.

Член 85

Удължаване на срока за плащане (Член 73 от Финансовия регламент)

Главният счетоводител в сътрудничество с отговорния финансов ръководител може да удължи срока за плащане само по писмена молба от длъжника с посочване на причините, ако бъдат изпълнени следните две условия:

- (а) длъжникът се задължава да плаща лихва в размера, установен в член 86 за целия период на удължаването, считано от датата на първоначалния падеж;
- (б) за да се гарантират правата на Общността, длъжникът представя финансова гаранция, която включва неизплатеното задължение както с главницата, така и с лихвите и се приема от главния счетоводител на институцията.

Посочената в буква (б) на първото изречение гаранция може да бъде заменена със съвместна и отделна гаранция от трета страна, която се одобрява от главния счетоводител на институцията.

Член 86

Наказателна лихва

(Член 71, параграф 4 от Финансовия регламент)

1. Без да се нарушават конкретните разпоредби, произтичащи от прилагането на отрасловите правилници, по всички неизплатени на падежа вземания се начисляват лихви съгласно параграф 2 и 3.
2. Лихвеният процент върху неизплатените на падежа вземания се равнява на лихвата, прилагана от Европейската централна банка към основните ѝ рефинансиращи операции и публикувана в поредица С на "Официален вестник на Европейските общности", която е в сила на първия календарен ден от месеца, в който настъпва падежа и е завишена със:
  - (а) седем пункта, когато задължаващото събитие е договор за обществена доставка или услуга по ДЯЛ V;
  - (б) три и половина пункта във всички останали случаи.
3. Лихвата се начислява от календарния ден след падежа, посочен в дебитното известие, до календарния ден, на който задължението се погасява в пълен размер.
4. Всички частични плащания покриват първо лихвата, определена съгласно параграф 2 и 3.
5. В случаите на глоби, когато длъжникът представя финансова гаранция, която се приема от главния счетоводител вместо междинно плащане, приложимата лихва от падежа се равнява на посочената в параграф. 2 лихва, завишена само с един и половина пункта.

Член 87

Отказ от възстановяване на установено вземане

(Член 73 от Финансовия регламент)

1. Отговорният финансов ръководител може да се откаже от цялостното или частично възстановяване на установено вземане само в следните случаи:
  - (а) когато предвидимите разходи по възстановяването ще надхвърлят сумата, която подлежи на възстановяване и отказът няма да навреди на доброто име на Общността;

(б) когато вземането не може да бъде възстановено с оглед на изминалото време или несъстоятелността на длъжника;

(в) когато възстановяването противоречи на принципа за пропорционалност.

2. В случаите по параграф. 1, буква (в) отговорният финансов ръководител действа съгласно предварително установените процедури за всяка институция и прилага следните критерии, които са задължителни и приложими при всички обстоятелства:

(а) фактите във връзка със сериозността на нередността, поради която възниква вземането (измама, повторно нарушение, умисъл, добросъвестност, надлежност, явна грешка);

(б) въздействието, което отказът от възстановяване би имал върху дейността на Общностите и техните финансови интереси (размер на сумата, риск от създаване на прецедент, подкопаване на авторитета на закона).

В зависимост от обстоятелствата по случая отговорният финансов ръководител може също така да вземе предвид и следните допълнителни критерии:

(а) евентуално изкривяване на конкуренцията, която би било причинено от отказа от възстановяване;

(б) икономическите и социалните вреди, които биха били причинени от възстановяване на вземането в пълен размер.

3. Решението за отказ от възстановяване по член 73, параграф. 2 от Финансовия регламент се мотивира и се отнася до добросъвестните усилия за възстановяване и правните и фактическите основания на отказа. Отговорният финансов ръководител се отказва от възстановяване на вземането в съответствие с процедурата по член 81.

4. Отказът от възстановяване на установено вземане не може да се делегира от институцията, когато съответната сума:

(а) се равнява на 1 000 000 евро или повече; или

(б) се равнява на 100 000 евро или повече, когато това представлява 25 % или повече от установеното вземане.

Под границите, посочени в първото изречение всяка институция разработва във вътрешния си правилник условия и процедура за делегиране на правомощията при отказ от възстановяване на установено задължение.

5. Всяка институция изпраща на бюджетните органи ежегодно доклад да отказите по параграф 1 – 4 при суми в размер на 100 000 евро или повече. Когато става дума за Комисията, този доклад се прилага към обобщената справка за дейността през годината по член 60, параграф. 7 от Финансовия регламент.

Член 88

Анулиране на установено вземане

(Член 73 от Финансовия регламент)

1. При грешка на правни основания отговорният финансов ръководител анулира установеното вземане съгласно член 80 и 81; анулирането надлежно се мотивира.
2. Всяка институция разработва във вътрешния си правилник условия и процедура за делегиране на правомощия при анулиране на установено вземане.

Член 89

Технически и счетоводни корекции на установено вземане

(Член 73 от Финансовия регламент)

1. Отговорният финансов ръководител коригира размера на установеното вземане нагоре или надолу, когато откриването на фактическа грешка води до промяна в размера на задължението при условие че корекцията не води до загуба на установени вземания на Общностите. Корекцията се извършва съгласно член 80 и 81 и надлежно се мотивира.
2. Всяка институция разработва във вътрешния си правилник условия и процедура за делегиране на правомощия при извършване на технически и счетоводни корекции на установено вземане.

ГЛАВА 6 Разходни операции

Член 90

Решение за финансиране

(Член 75 от Финансовия регламент)

Решението за финансиране определя съществените елементи на действието, което предполага бюджетен разход.

Раздел 1

Разходен ангажимент

Член 91

Глобални и временни ангажименти

(Член 76, параграф 2 от Финансовия регламент)

1. Глобалният бюджетен ангажимент се изпълнява чрез сключване на споразумение за финансиране, което само по себе си предвижда последващо поемане на един или повече законови ангажименти, или чрез поемане на един или повече законови ангажименти.

Споразуменията за финансиране в областта на финансовата помощ и бюджетната подкрепа, които представляват законови ангажименти, могат да породят плащания без поемане на други законови ангажименти.

2. Временният бюджетен ангажимент се изпълнява чрез поемане на един или повече законови индивидуални ангажименти, които пораждат право на последващи плащания или, при случаите във връзка с разходите за управление на персонала или за комуникации на институциите за отразяване на събития на Общността или целящи отразяване на такива събития, пряко чрез плащания.

Член 92

Приемане на глобален ангажимент

(Член 76 от Финансовия регламент)

1. Глобален ангажимент се поема на основата на решение за финансиране.

Глобалният ангажимент се поема най-късно преди решението за избор на бенефициенти, а когато става дума за усвояване на бюджетни средства във връзка с приемането на работна програма по смисъла на член 166 – най-рано след приемането на програмата.

2. Когато глобалният ангажимент се изпълнява чрез сключване на споразумение за финансиране, второто изречение на параграф. 1 не се прилага.

Член 93

Освобождаване от ангажимент след неизвършване на плащания в продължение на три години

(Член 77 от Финансовия регламент)

Бюджетен ангажимент, съответстващ на законов ангажимент, по който в продължение на три години след подписването на законовия ангажимент не е извършвано плащане по смисъла на член 81 от Финансовия регламент, се освобождава.

Член 94

Единство на подписа

(Член 76 от Финансовия регламент)

1. От правилото, че е необходимо единство на подписа за бюджетния ангажимент и съответстващия законов ангажимент, се допускат отклонения само в следните случаи:
  - (а) когато ангажиментите са временни;
  - (б) когато глобалните ангажименти се отнасят до споразумения за финансиране с трети страни;
  - (в) когато самото решение на институцията представлява законовия ангажимент;
  - (г) когато глобалният ангажимент се изпълнява чрез поредица от законови ангажименти, за които отговарят различни финансови ръководители по делегиране;
  - (д) когато във връзка със сметките за дребни суми за външни действия законовите ангажименти следва да бъдат подписани от член на персонала на местните звена по член 254.
2. Ако отговорният финансов ръководител, подписал бюджетния ангажимент, отсъства и продължава да отсъства за период, несъвместим със сроковете за поемане на законовия ангажимент, законовият ангажимент се поема от упълномощеното лице според приетите от всяка институция правила за представителство при условие че упълномощеното лице притежава качеството на финансов ръководител съгласно член 59, параграф. 2 от Финансовия регламент.

Член 95

Регистриране на индивидуалните законови задължения

(Член 77 от Финансовия регламент)

В случаите на глобален бюджетен ангажимент, последван от няколко индивидуални законови ангажимента, отговорният финансов ръководител регистрира в главната книга сумите по последователните законови ангажименти. Отговорният финансов ръководител проверява дали общият сбор не надхвърля размера на глобалния ангажимент, който ги обхваща.

При регистрирането в главната книга се отразяват препратките към глобалния ангажимент, срещу който се завеждат индивидуалните ангажименти.

Отговорният финансов ръководител регистрира сумите по сметките преди да подпише съответния индивидуален законов ангажимент.

Член 96

Административни разходи, покривани с временни ангажименти (Член 76 от Финансовия регламент)

Перата, смятани за обичайни административни разходи, които могат да породят временни ангажименти, включват следното:

- (а) разходи за персонал, независимо дали са обхванати от правилника за персонала, или други човешки ресурси и пенсии, както и за възнаграждение на експерти;
- (б) разходи във връзка с членовете на институцията;
- (в) разходи за обучение;
- (г) разходи за конкурси, подбор и назначаване;
- (д) разноси за мисии;
- (е) представителни разноси;
- (ж) разноси за срещи;
- (з) устни и/или писмени преводачи на свободна практика;
- (и) обмен на официални представители;
- (к) редовен наем за движимо или недвижимо имущество;
- (л) различни застраховки;
- (м) почистване и поддържане;
- (н) социални разходи;
- (о) използване на далекосъобщителни услуги;
- (п) финансови такси;
- (р) правни разноси;
- (с) щети, включително лихви;
- (т) работно оборудване;
- (у) вода, газ и електроенергия;
- (ф) периодични издания на хартиен носител или в електронен формат.

Раздел 2

Проверка на разхода

Член 97

Проверка и “приемане за плащане” (Член 79 от Финансовия регламент)

1. Проверката на всеки разход се основава на разходно-оправдателната документация по смисъла на член 104, която удостоверява правото на кредитора на основата на протокол за фактически извършени услуги, доставки или работи или на основата на други документи, които обосновават плащането.
2. Отговорният финансов ръководител лично проверява разходно-оправдателната документация или на своя отговорност удостоверява, че проверката е извършена, преди да вземе решение по проверката на разхода.
3. Решението за проверката се изразява в подпис с резолюция “прието за плащане” от отговорния финансов ръководител, от длъжностно лице или от друг технически компетентен служител, упълномощен с официално решение на финансовия ръководител. Решенията за упълномощаване се съхраняват за позоваване на тях в бъдеще.

Член 98

“Приемане за плащане” на договори за възлагане на обществени поръчки (Член 79 от Финансовия регламент)

При плащанията, които съответстват на договори за възлагане на обществени поръчки, резолюцията “прието за плащане” удостоверява, че:

- (а) институцията е получило е формално регистрирала представената от изпълнителя фактура;
- (б) самите фактури или вътрешните документи към получената фактура имат резолюция “удостоверено за вярност” и са подписани от длъжностно лице или друг технически компетентен служител, надлежно упълномощен от отговорния финансов ръководител;
- (в) всички реквизити на фактурата са проверени от отговорния финансов ръководител или на негова отговорност с оглед по-конкретно на дължимата сума и валидността на плащането като погасяване на задължение;

Посочената в буква (б) на първото изречение резолюция “удостоверено за вярност” удостоверява, че предоставените по договора за възлагане на обществени поръчки услуги, доставки или работи са надлежно извършени. За доставките и работи длъжностното лице или другият технически компетентен служител съставят временен приемателно-предавателен протокол и впоследствие окончателен приемателно-предавателен протокол при изтичането на гаранционния срок, посочен в договора. Двата протокола се смятат за резолюция “удостоверено за вярност”.

Член 99

Предаване за плащане на безвъзмездни средства (Член 79 от Финансовия регламент)

При плащанията, които съответстват на безвъзмездни средства, резолюцията “прието за плащане” удостоверява, че:

- (а) институцията е получило е формално регистрирала представената от бенефициента заявка за плащане;
- (б) самите заявки или вътрешните документи към получената фактура имат резолюция “удостоверено за вярност” и са подписани от длъжностно лице или друг технически компетентен служител, надлежно упълномощен от отговорния финансов ръководител; чрез резолюцията се удостоверява, че действието или работната програма са извършени от бенефициента във всички аспекти съгласно споразумението за отпускане на безвъзмездни средства;
- (в) всички реквизити на заявката за плащане са проверени от отговорния финансов ръководител или на негова отговорност с оглед по-конкретно на дължимата сума и валидността на плащането като погасяване на задължение.

Член 100

Предаване за плащане на разходи за персонал (Член 79 от Финансовия регламент)

При плащанията, които съответстват на разходи за персонал, резолюцията “прието за плащане” удостоверява, че следните оправдателни документи са налице:

- (а) по отношение на месечната заплата:
  - (i) пълна ведомост с всички елементи на възнаграждението;

- (ii) формуляр (лична информационна карта) на основата на взетите във всеки отделен случай решения за промяна на елемент на възнаграждението с отразената промяна;
- (iii) при преназначаване или ново назначение – копие, заверено “вярно с оригинала” на решението за преназначаване или назначаване за потвърждение на първата заплата;
- (б) по отношение на останалите възнаграждения (персонал на почасова или дневна ставка) – справка с подписа на упълномощеното длъжностно лице или друг служител за отработените дни и часове;
- (в) по отношение на извънредния труд - справка с подписа на упълномощеното длъжностно лице или друг служител за положения извънреден труд;
- (г) по отношение на разноските за мисии:
  - (i) заповедта за командироване с подписа на компетентния орган;
  - (ii) справка за разноските за мисията с подписа на командированото длъжностно лице и от висшестоящия административен началник, който е надлежно упълномощен за целта, с данни по-конкретно за мястото на мисията, датите и часовете на отпътуване и пристигане на мястото на мисията, пътните разноски, дневните и останалите надлежно представени в оправдателната документация разноски;
- (д) по отношение на другите разходи за персонал: разходно-оправдателната документация във връзка с решението, на което се основава разходът с всички подробности за изчислението.

Член 101

Материален носител на резолюцията “прието за плащане”

(Член 79 от Финансовия регламент)

Когато системата не е компютъризирана, резолюцията “прието за плащане” е във формата на печат с подписа на отговорния финансов ръководител, длъжностното лице или друг технически компетентен служител, упълномощен от отговорния финансов ръководител съгласно член 97. Когато системата е компютъризирана, резолюцията “прието за плащане” е във формата на проверка с личната парола на отговорния финансов ръководител, длъжностното лице или друг технически компетентен служител, упълномощен от отговорния финансов ръководител.

Раздел 3

Утвърждаване на разхода

Член 102

Проверка за плащанията от финансовия ръководител

(Член 80 от Финансовия регламент)

При съставянето на платежното нареждане отговорният финансов ръководител гарантира, че:

- (а) платежното нареждане е надлежно издадено, което означава, че предварително е взето решение за проверка с резолюция “прието за плащане”, данните за получателя са верни и сумата е дължима;
- (б) платежното нареждане съответства на бюджетния ангажимент, срещу който е заведено;

- (в) разходът е отнесен правилно към съответното бюджетно перо;
- (г) има налични бюджетни средства.

Член 103

**Задължителни реквизити на платежните нареждания и предаване на
главния счетоводител**

(Член 80 от Финансовия регламент)

1. Платежното нареждане съдържа:
  - (а) финансовата година, за която се отнася разходът;
  - (б) приложимото бюджетно перо или съответен подраздел на бюджета;
  - (в) позоваване на законовия ангажимент, породил правото на вземане;
  - (г) позоваване на бюджетния ангажимент, срещу който е записан;
  - (д) дължимата сума в евро;
  - (е) името, адреса и данни за банковата сметка на получателя;
  - (ж) предмета на разхода;
  - (з) платежното средство;
  - (и) заприходяването в материалните запаси съгласно член 222.
2. Платежното нареждане е с дата и подпис на отговорния финансов ръководител и се изпраща на главния счетоводител.

Раздел 4

Извършване на разхода

Член 104

Разходно-оправдателна документация

(Член 81 от Финансовия регламент)

1. Предварителното финансиране, включително при разделянето му на няколко вноски, се изплаща или на основата на договор, споразумение или основен акт, или на основата на разходно-оправдателна документация, която дава възможност за проверка на съответствието на финансираните действия на условията на съответния договор или споразумение. Междинните плащания или плащанията на остатъка се основават на разходно-оправдателна документация, която дава възможност за проверка на съответствието на финансираните действия с условията на договора или споразумението, сключено с бенефициента, или на основния акт.
2. Отговорният финансов ръководител установява съгласно принципа на разумното финансово управление характера на посочената в параграф. 1 разходно-оправдателна документация в съответствие с основния акт и сключените с бенефициента договори или споразумения. Междинните и окончателните технически доклади, както и отчетите за финансовото изпълнение представляват разходно-оправдателна документация по смисъла на параграф. 1.
3. Разходно-оправдателната документация се съхранява от отговорния финансов ръководител съгласно член 48 и 49.

Член 105

**Отчитане на плащания за предварително финансиране
и междинни плащания**

(Член 81 от Финансовия регламент)

1. Целта на предварителното финансиране е да осигури средства за дейността на бенефициента. То може да се раздели на отделни вноски.
2. Целта на междинното плащане, което може да се повтори, е да възстанови извършени от бенефициента разходи на основата на отчет за разходите по време на изпълнението на дейността. То може изцяло или частично да изравни предварителното финансиране, без да се нарушават разпоредбите на основния акт.
3. Разходът се закрива във формата на плащане на остатъка, което ни може да се повтори и изравнява всички предходни плащания на основата на нареждане за възстановяване.

Раздел 5

Срокове за разходните операции

Член 106

Срокове за плащане и наказателни лихви

(Член 83 от Финансовия регламент)

1. Дължимите суми се изплащат в срок от 45 календарни дни след датата, на която допустимата заявка за плащане се завежда от упълномощения отдел на отговорния финансов ръководител; за дата на плащане се приема датата, на която се заверява сметката на институцията.

Заявката за плащане е недопустима, ако не е изпълнено някое от съществените изисквания.

2. Посоченият в параграф. 1 срок за плащане е 30 календарни дни за плащанията във връзка с договори за услуги или доставки, освен ако договорът не предвижда друго.
3. При договорите, по които плащането зависи от одобряването на отчета, посочените в параграф 1 и 2 срокове за плащане не започват да текат до одобряването на съответния отчет или с изрично уведомяване на бенефициента, или по подразбиране поради изтичането на срока за одобряване съгласно договора, без неговото прекратяване с официален документ, изпратен до бенефициента.

Срокът за одобряване не може да надхвърля:

- (а) 20 календарни дни за обикновени договори за доставка на стоки и услуги;
- (б) 45 календарни дни за останалите договори и за споразуменията за отпускане на безвъзмездни средства;
- (в) 60 календарни дни за договори, които включват технически услуги, чиято оценка е особено сложна.

4. Отговорният финансов ръководител може да прекрати срока за плащане, като информира кредиторите по всяко време в срока по параграф. 1, че заявката за плащане не може да бъде изпълнена тъй като сумата не е дължима или поради липса на необходимата разходно-оправдателна документация. Ако до отговорния финансов ръководител достигне информация, която поставя под съмнение редовността на разход, посочен в дадена заявка за плащане, финансовият ръководител може да прекрати срока за плащане за целите на по-нататъшно проучване на въпроса, включително чрез проверка на място, за да се увери преди плащането, че разходът действително е редовен. Финансовият ръководител уведомява бенефициента по въпроса колкото е възможно по-скоро.

Времето от останалата част на срока за плащане започва да тече отново от датата, на която първоначално е заведена правилно формулираната заявка за плащане.

5. При изтичането на сроковете по параграф 1 и 2 кредиторът има право в двумесечен срок след получаването на закъснялото плащане да поиска лихви съгласно следните условия:

(а) лихвените проценти да се равняват на посочените в член 86, параграф. 2, изречение първо;

(б) лихвата да е дължима за периода, изминал от календарната дата след изтичането на срока за плащане до деня за плащане.

Първото изречение не се прилага към държавите членки.

ГЛАВА 7

Информационни системи

Член 107

Описание на информационните системи

(Член 84 от Финансовия регламент)

Когато за обработка на операциите по изпълнението на бюджета се използват компютърни системи и подсистеми, се изисква изчерпателно и актуализирано описание на всяка система или подсистема.

Всяко описание определя съдържанието на всички полета с данни и описва как системата третира отделните операции. То разкрива подробно как системата гарантира наличието на пълна одитна следа за всяка операция.

Член 108

Периодично запаметяване

(Член 84 от Финансовия регламент)

Данните в компютърните системи и подсистеми се запаметяват периодично и се съхраняват на сигурно място.

ГЛАВА 8

Вътрешен одитор

Член 109

Назначаване на вътрешен одитор

(Член 85 от Финансовия регламент)

1. Всяка институция назначава вътрешния си одитор съгласно правилата, съобразени със специфичните ѝ особености и изисквания. Институцията уведомява бюджетните органи за назначаването на вътрешен одитор.
2. Всяка институция определя в зависимост от специфичните си особености и изисквания обхвата на мисията на вътрешния одитор и подробно формулира целите и процедурите за упражняване на вътрешната одиторска функция с оглед на международните стандарти за вътрешен одит.
3. Институцията може да назначи за вътрешен одитор по силата на конкретната им компетентност длъжностно лице или друг служител,

- обхванат от правилника за персонала, който следва да бъде гражданин на някоя от държавите членки.
4. Ако две или повече институции назначат един и същ вътрешен одитор, те организират необходимите условия за търсенето на отговорност от него съгласно член 114.
  5. Институцията уведомява бюджетните органи, когато се прекратяват задълженията на вътрешния одитор.

Член 110

Ресурси за дейността

(Член 86 от Финансовия регламент)

Институцията обезпечава вътрешния одитор с необходимите му ресурси за правилно изпълнение на одиторската му функция и с устав за мисията, който конкретизира неговите задачи и задължения.

Член 111

Работна програма

(Член 86 от Финансовия регламент)

1. Вътрешният одитор приема работна програма, която представя пред институцията.
2. Институцията може да поиска от вътрешния одитор да извърши одити, които не са включени в неговата работна програма по параграф. 1.

Член 112

Доклади на вътрешния одитор

(Член 86 от Финансовия регламент)

1. Вътрешният одитор представя на институцията годишен доклад за вътрешния одит съгласно член 86, параграф. 3 от Финансовия регламент, в който се посочват броят и видът на извършените вътрешни проверки, направените главни препоръки и предприетите по тези препоръки действия. В годишния доклад се посочват и евентуалните системни проблеми, разкрити от специализираната комисия по член 66, параграф. 4 от общия Финансов регламент.
2. Всяка институция решава дали направените в докладите на вътрешния й одитор препоръки са подходящи за обмен на добри практики с останалите институции.

Член 113

Независимост

(Член 87 от Финансовия регламент)

Вътрешният одитор е изцяло независим при изпълнението на неговите задължения. Но него не могат да се дават никакви указания, нито може да бъде ограничаван при изпълнението на неговите функции, които по силата на назначаването му се възлагат съгласно Финансовия регламент.

Член 114

Отговорност на вътрешния одитор

(Член 87 от Финансовия регламент)

Самата институция в съответствие с разпоредбите на този член може да търси отговорност от вътрешния одитор като длъжностно лице или друг служител, обхванат от правилника за персонала, за неговите действия.

Институцията взема мотивирано решение за започване на разследване. Решението се съобщава на заинтересованата страна. Институцията може да възложи разследването под нейната пряка отговорност на едно или повече длъжностни лица от категория, която е равна или по-висока от категорията на разследвания служител. В хода на разследването се изслушва мнението на заинтересованата страна.

Докладът за разследването се представя на заинтересованата страна, която след това се изслушва от институцията по предмета на доклада.

На основата на доклада и изслушванията институцията приема или мотивирано решение за прекратяване на процедурата, или мотивирано решение съгласно член 22 и 86 – 89 от Правилника за персонала. Решенията за налагане на дисциплинарни мерки или парични санкции се съобщават на заинтересованата страна и се предоставят за сведение на останалите институции и на Сметната палата.

Заинтересованата страна има право да предприеме действия във връзка с решението пред Съда на Европейските общности съгласно Правилника за персонала.

Член 115

Обжалване пред Съда на Европейските общности

(Член 87 от Финансовия регламент)

Без да се нарушават разпоредбите относно мерките съгласно Правилника за персонала, вътрешният одитор има право обжалва пряко пред Съда на Европейските общности всеки акт във връзка с изпълнението на неговите задължения като вътрешен одитор. Жалбата се подава в тримесечен срок от календарната дата, на която той е уведомен за съответния акт.

Жалбата се разглежда съгласно член 91, параграф. 1 от Правилника за персонала.

ДЯЛ V

ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

ГЛАВА 1

Общи разпоредби

Раздел 1

Обхват и принципи на възлагане на обществени поръчки

Член 116

Определения и обхват

(Член 88 от Финансовия регламент)

1. Договорите за строителство обхващат покупката, дългосрочното отдаване под наем, лизинга, покупката и ползването под наем със или без клауза за изкупуване на земя, сгради или други недвижими имоти.
2. Договорите за доставки обхващат покупката, отдаването под наем, покупката и ползването под наем със или без клауза за изкупуване на

- стоки. Освен това доставката на стоки може да включва монтаж, инсталиране и поддръжка.
3. Договорите за изработка обхващат или изпълнението, или изпълнението и проектирането на работи или реализация чрез всякакви средства на дейности в съответствие с изискванията на възложителя. Понятието “изработка” означава резултатът от строителни или благоустройствени работи, които като цяло са достатъчни сами по себе си за изпълнение на икономическа или техническа функция.
  4. Договорите за услуги обхващат всички услуги с интелектуален или друг труд с изключение на договорите за доставки, договорите за изработка и договорите за строителство. Тези услуги са изброени в Приложение IA и IB на Директива на Съвета 92/50/ЕИО.
  5. Договорите за стоки и услуги се смятат за договори за услуги, когато стойността на съответните услуги надхвърля стойността на предвидените по договора стоки.
  6. Понятията “доставчик”, “изпълнител” и “доставчик на услуги” се отнасят до три категории стопански субекти – физически и юридически лица, които съответно доставят стоки, извършват работи и предоставят услуги. Стопанските субекти, които представят оферти, се наричат “участници в тръжната процедура”. Участниците, към които е отправена покана да участват в ограничена процедура или водене на преговори се наричат “кандидати”.
  7. Отделите на институциите на Общността се смятат за възложители.

Член 117

Рамкови договори и конкретни договори (Член 88 от Финансовия регламент)

1. Рамков договор е договор между възложител и стопански субект, който определя основните условия и ред за поредица от конкретни договори, които се сключват за определен период от време, по-специално по отношение на продължителността, предмета, цените, условията за изпълнение и предвидените количества.

Освен това възложителят може да сключи поредица от рамкови договори, които са отделни договори с еднакво съдържание за различни доставчици на стоки или услуги. Посочените в член 130 спецификации определят максималния брой стопански субекти, с които възложителят може да сключва договори.

Срокът на рамковите договори не може да надхвърля четири години, освен в изключителни случаи в зависимост по-специално от предмета на договора.

Възложителите нямат право да използват неправомерно рамковите договори или да ги използват по начин, който цели или води до предотвратяване, ограничаване или изкривяване на конкуренцията.

2. Конкретните договори на основата на посочените в параграф. 1 рамкови договори се сключват в съответствие с предвидените в рамковия договор условия и ред.
3. Само конкретните договори, включени по рамков договор, се предшества от бюджетен ангажимент.

Раздел 2 **Покана**

Член 118

Обяви за договори по директивите за възлагане на обществени поръчки (Член 90 от Финансовия регламент)

1. Обявите включват предварително информационно известие, известие за поръчката и известие за сключване на договора.
2. Предварителното информационно известие е известието, чрез което възложителят оповестява примерните разчети за стойността на договорите по категории услуги или групи стоки, както и съществените характеристики на договорите за изработка, които възнамерява да сключи през бюджетната година, когато стойността по разчети се равнява на праговете по член 157 или и по-висока от тях.

Предварителното информационно известие се изпраща на Службата за официални публикации на Европейските общности колкото е възможно по-скоро и не по-късно от 31 март на всяка бюджетна година по отношение на договорите за доставки и за услуги, а по отношение на договорите за изработка – колкото е възможно по-скоро след решението за одобряване на програмата за тези договори.

3. Известието за поръчката е средството, чрез което възложителят обявява намерението си да започне процедура за възлагане на обществена поръчка. То е задължително за договори с разчетна стойност в размер на праговете по член 158, параграф. 1, букви (а) и (в) или над тях.

При откритата процедура известието за поръчката конкретизира датата, времето и мястото на заседанието на комисията, което е открито за участниците в тръжната процедура.

Възложителите, които желаят да организират конкурс, обнародват покана, в която обявяват това свое намерение.

4. Известието за сключване на договора съдържа резултатите от процедурата за възлагане на обществена поръчка. При договори, чиято стойност е равна или по-висока от праговете по член 158, известието за сключване на договора е задължително. То не е задължително за конкретни договори, които се сключват на основата на рамков договор.

Известието за сключване на договора се изпраща на Службата за официални публикации на Европейските общности не по-късно от 48 календарни дни след приключване на процедурата, т.е. от датата на подписване на договора.

5. Известията се съставят по образец съгласно Директива 2001/78/ЕО.

Член 119

Обяви за договори извън директивите за възлагане на обществени поръчки (Член 90 от Финансовия регламент)

1. Договорите на стойност под праговете по член 157 и 158 и договорите за услуги съгласно Приложение ІВ от Директива на Съвета 92/50/ЕИО се обявяват по подходящ начин, за да се осигури конкурсното начало и безпристрастността на процедурата за възлагане на обществени поръчки. Обявяването включва:

(а) ако не е обнародвано известие за поръчка по член 118, параграф. 3, покана за изразяване на интерес за договори със сходен предмет, чиято стойност е най-малко равна на посочената в член 128, параграф. 1;

(б) годишното обнародване на списък на изпълнителите с предмета и стойността на сключените договори.

2. Списъкът на изпълнителите на договори за строителство се обнародва всяка година с предмета и стойността на сключените договори. Списъкът се изпраща на бюджетните органи; когато става дума за Комисията, списъкът се прилага към обобщената справка по годишните доклади за дейността съгласно член 60, параграф. 7 от Финансовия регламент.

3. Данните за договорите на стойност най-малко равна на посочената в член 128, параграф. 1 се изпращат на Службата за официални публикации на Европейските общности; годишните списъци на изпълнителите се изпращат не по-късно от 31 март на годината след края на финансовата година.

Предварителното обявяване и годишното обнародване на списъка на изпълнителите за останалите договори се извършва на страницата в Интернет на съответната институцията; последващото обнародване се извършва най-късно до 31 март на следващата финансова година. Допуска се обнародване и в “Официален вестник на Европейските общности”.

Член 120

Обнародване на обявите

(Член 90 от Финансовия регламент)

1. Службата за официални публикации на Европейските общности обнародва обявите по член 118 и 119 в “Официален вестник на Европейските общности” не по-късно от дванадесет календарни дни след тяхното изпращане.

Срокът се съкращава на пет календарни дни за бързите процедури по член 142 и когато обявите се съставят и изпращат по електронен път.

2. Възложителите следва да могат да представят доказателства за датата на изпращане.

Член 121

Други форми на обявяване

(Член 90 от Финансовия регламент)

Освен обявяването по член 118, 119 и 120 договорите могат да бъдат обявени и по всеки друг начин, особено в електронна форма. Всяка обява се позовава на обявата, обнародвана в “Официален вестник на Европейските общности” съгласно член 120, ако има такава, и не може да се публикува преди това обнародване, което е единствената действителна обява.

Обявата не може да допуска никаква дискриминация по отношение на участниците в тръжната процедура или кандидатите, нито да посочва други данни освен съдържащите се в известието за поръчка, ако е обнародвано такава.

Раздел 3

Процедури за възлагане на обществени поръчки

Член 122

Видове процедури за възлагане на обществени поръчки

(Член 91 от Финансовия регламент)

1. Договорите се сключват чрез обявяване на търг с открит или ограничена процедура или водене на преговори след обнародването на известието за поръчката или – при воденето на преговори – без обнародване на известие за поръчката при необходимост след провеждане на конкурс.
2. Тръжната процедура е открит, когато всички заинтересовани стопански субекти имат право да подадат оферта.

Тръжната процедура е ограничена, когато всички стопански субекти имат право да поискат да участват, но да подадат оферта имат право само кандидатите, които отговарят на критериите за подбор по член 135 и са едновременно поканени за участие в писмена форма от възложителя.

Етапът на подбор може да се повтаря за всеки конкретен договор или може да включва съставяне на списък от потенциални кандидати по процедурата съгласно член 128.

3. При процедурата за водене на преговори възложителите се обръщат по техен избор към кандидатите, които отговарят на критериите за подбор по член 135, и договарят условията по договора с един или повече от тях.

При процедура за водене на преговори с обнародвано известие за поръчка по член 127 възложителите едновременно и писмено отправят покана към избраните кандидати за водене на преговори.

4. Конкурсите са процедури, които дават възможност на възложителите да получат главно в областта на архитектурата и благоустройството планове или проекти, предложени от селекционна комисия чрез провеждане на конкурс със или без връчване на награди.

Член 123

Брой на кандидатите в ограничени процедури или процедури за водене на преговори

(Член 91 от Финансовия регламент)

1. При ограничените тръжни процедури, включително процедурите по член 128, броят на кандидатите, поканени да подадат оферта, не може да бъдат по-малък от пет при условие че достатъчен брой кандидати изпълняват критериите за подбор.

Възложителят може също така да предвиди максимален брой от двадесет кандидати в зависимост от предмета на договора и на основата на обективни критерии за подбор, които не допускат дискриминация. В такива случаи кръгът кандидати и критериите се посочват в известието за поръчка или в поканата за изразяване на интерес по член 118 и 119.

Във всички случаи броят на кандидатите, поканени да подадат оферта, следва да бъде достатъчен, за да осигури реална конкуренция.

2. При процедурите за водене на преговори броят на кандидатите, поканени за участие в преговорите, не може да бъде по-малък от трима при условие че достатъчен брой кандидати изпълняват критериите за подбор.

Във всички случаи броят на кандидатите, поканени да подадат оферта, следва да бъде достатъчен, за да осигури реална конкуренция.

Второто изречение не се прилага към договорите на много малка стойност по член 129, параграф. 3.

Член 124

Организиране на процедура за водене на преговори

(Член 91 от Финансовия регламент)

Възложителите водят преговори с участниците в тържната процедура по подадените оферти, за да ги съобразят с изискванията, посочени в известието за поръчката по член 118 или в спецификациите и евентуалните допълнителни документи, и за да установят най-изгодната оферта.

По време на преговорите възложителите гарантират равнопоставеността на всички участници в тържната процедура.

Член 125

Конкурси

(Член 91 от Финансовия регламент)

1. Заинтересованите от участие в конкурса се уведомяват за правилата за неговото организиране.

Броят на кандидатите, поканени за участие, следва да бъде достатъчен, за да осигури реална конкуренция.

2. Отговорният финансов ръководител назначава конкурсна комисия. В нея участват изключително физически лица, които са независими от участниците в конкурса. Когато за участие в конкурса се изисква конкретна професионална квалификация, минимум една трета от членовете на комисията следва да притежават същата или равностойна квалификация.

Конкурсната комисия е независима в своите оценки. Оценка се приема на основата на проекти, подадени от кандидатите анонимно и единствено в светлината на посочените в поканата за конкурса критерии.

3. Предложенията на конкурсната комисия на основата на качествата на всеки проект и нейните бележки се отразяват в протокол, подписан от всички членове на комисията.

Кандидатите запазват анонимността си докато конкурсната комисия даде своите оценки.

4. След това възложителят взема решение, в което се посочват името и адресът на избрания кандидат, както и мотивите за избора във връзка с критериите, посочени в поканата за конкурса, особено ако изборът се отклонява от предложенията на конкурсната комисия.

Член 126

Прилагане на процедура за водене на преговори без предварително обнародване на известие за поръчка

(Член 91 от Финансовия регламент)

1. Възложителите имат право да прилагат процедура за водене на преговори без предварително обнародване на известие за поръчка в следните случаи:

(а) когато в отговор на открита или ограничена процедура не са подадени оферти или не са подадени подходящи оферти след приключването на първоначалната процедура при условие че първоначалните условия на договора съгласно документите в връзка с поканата за подаване на оферти по член 130 не са променени съществено;

(б) когато по технически или художествени причини или във връзка със закрилата на изключителни права договорът може да бъде сключен само с определен стопански субект;

(в) доколкото това е наложително когато поради неотложна спешност при извънредни обстоятелства извън контрола на възложителя и заплахата за интересите на Общностите е невъзможно да се спазят сроковете за останалите процедури съгласно член 140, 141 и 142;

(г) когато след проведен конкурс следва да се сключи договор за услуги и в съответствие с приложимите правила той следва да се сключи с класирания на първо място кандидат или с някои от класираните кандидати, във втория случай всички класирани кандидати се канят за участие в преговорите;

(д) за допълнителни услуги и изработка, които не са включени в първоначалния проект, но които поради непредвидени обстоятелства извън контрола на възложителя стават необходими за изпълнението на услугите или изработката в съответствие с условията по параграф. 2;

(е) за допълнителни договори, които представляват повторение на сходни услуги или изработка, възложени на изпълнителя по предишен договор от същия възложител при условие че предметът на договора съответства на основния проект и първоначалният договор е сключен при условията на открита или ограничена процедура;

(ж) при договори за доставка:

(i) за допълнителни доставки, чиято цел е или частична подмяна на обичайни доставки или монтаж или разширяване на съществуващи доставки или монтаж, когато евентуалната смяна на доставчика би задължила възложителя да придобие оборудване с различни технически характеристики, които ще доведат до несъвместимост или непропорционални технически трудности при експлоатацията и поддръжката, като срокът на такива договори не може да надхвърля три години;

(ii) когато стоките се произвеждат единствено за целите на научни изследвания, експерименти или развойна дейност, с изключение на изпитанията за търговска реализация и производство в големи мащаби за възстановяване на разходите за научната и развойна дейност;

(з) при договори за строителство след проучване на местния пазар;

(и) за договори на стойност под праговете съгласно член 129, параграф. 2.

2. За допълнителните услуги и изработка по параграф. 1, буква (д) възложителят може да приложи процедурата за водене на преговори без предварително обнародване на известието за поръчка при условие че договорът се сключва с изпълнителя:

(а) когато допълнителните договори не могат да бъдат технически или икономически отделени от основния договор без да се причинят сериозни неудобства на възложителя; или

(б) когато услугите и изработката, макар и отделими от изпълнението на първоначалния договор, са строго необходими за неговото изпълнение.

Брутната стойност на допълнителните договори не може да надхвърли 50 % от стойността на първоначалния договор.

2. В случаите по параграф. 1, буква (е) възможността за прилагане на процедура за водене на преговори се посочва незабавно след обявяването на тръжната процедура за първия договор и разчетите за общата стойност на допълнителните договори се вземат предвид при изчисляването на праговете по член 158. Тази процедура може да се

прилага само през тригодишния срок след сключването на първоначалния договор.

Член 127

Прилагане на процедура за водене на преговори след предварително обнародване на известие за поръчка

(Член 91 от Финансовия регламент)

1. Възложителите имат право да прилагат процедура за водене на преговори след предварително обнародване на известие за поръчка в следните случаи:
  - (а) когато в отговор на открита или ограничена процедура са подадени нередовни или неприемливи оферти след приключването на първоначалната процедура при условие че първоначалните условия на договора съгласно документите в връзка с поканата за подаване на оферти по член 130 не са променени съществено;
  - (б) при договори за услуги и изработка в изключителни случаи, когато характерът на услугите или изработката или свързаните с тях рискове не позволяват предварително определяне на общата цена от участника в тръжната процедура;
  - (в) когато характерът на услугата, особено в случаите на финансови услуги и услуги с интелектуален труд, не позволява спецификациите на договора да бъдат определени с достатъчна точност, за да се сключи договор за най-добрата оферта в съответствие с правилата за провеждане на открита или ограничена процедура;
  - (г) при договорите за услуги по Приложение ІВ от Директива на Съвета 92/50/ЕИО при условията, посочени в член 126, параграф. 1, точка (і).
2. В случаите по параграф. 1, буква (а) възложителите могат да се въздържат от обнародване на известие за поръчка, ако в процедурата за водене на преговори са включени всички участници, които изпълняват критериите за подбор и които при предишната процедура са подали оферти в съответствие с формалните изисквания на процедурата за възлагане на обществени поръчки.

Член 128

Ограничена процедура с покана за изразяване на интерес

(Член 91 от Финансовия регламент)

1. Поканата за изразяване на интерес представлява средство за предварителен подбор на кандидатите, които ще бъдат поканени да подадат оферти в отговор на бъдещи покани за ограничени процедури за договори на стойност най-малко 500 000 евро съгласно условията по член 126 и 127.
  2. Списъкът, който се съставя след поканата за изразяване на интерес, е валиден не повече от три години след датата, на която известието по член 119, параграф. 1, буква (а) се изпраща на Службата за официални публикации на Европейските общности.
- Всяка заинтересована страна може да подаде молба по всяко време в рамките на валидността на списъка с изключение на последните три месеца.
3. Когато се сключва конкретен договор, възложителят кани да подадат оферта или всички кандидати от списъка, или част от тях на основата на обективни критерии за подбор, които не допускат дискриминация и са специфични за съответния договор.

Член 129

Договори с ниска стойност

(Член 91 от Финансовия регламент)

1. За договори на стойност под 50 000 евро може да се прилага ограничена процедура с най-малко петима кандидати без покана за изразяване на интерес съгласно условията по член 126 и 127.
2. За договори на стойност под 13 800 евро може да се прилага процедура за водене на преговори с най-малко трима кандидати.
3. Договори на стойност под 1 050 евро могат да се сключват на основата на една оферта чрез водене на преговори.
4. Плащанията от сметки за дребни суми или за разходи във връзка с комуникационни дейности на институциите за отразяване на събития на Общностите могат да включват само плащане на разходи по фактури без предварително приемане на оферти, когато разходът е до 200 евро.

Член 130

Документи във връзка с поканата за подаване на оферти

(Член 92 от Финансовия регламент)

1. Документите във връзка с поканата за подаване на оферти включват като минимум:
  - (а) покана за подаване на оферти или водене на преговори;
  - (б) приложени спецификации, към които се прилагат общите условия за сключване на договори;
  - (в) договор по образец.Документите във връзка с поканата за подаване на оферти съдържа позоваване на мерките за известяване по член 118 – 121.
2. Поканата за подаване на оферти като минимум:
  - (а) конкретизира правилата за подаване и представяне на офертите и по-специално крайната дата и час за подаване, изискванията по отношение на използването на стандартен отговор по образец, необходимите документи за прилагане, включително документи за доказване на финансовите, икономическите, техническите и професионалните възможности съгласно член 135, както и адреса, на който следва да бъдат изпратени;
  - (б) посочва, че подаването на оферта предполага приемане на спецификациите и на общите условия по параграф. 1 за съответната оферта и че подаването на оферта обвързва изпълнителя, с когото се сключва договора за целия срок на неговото изпълнение;
  - (в) определя срока, за който офертата е валидна и не може да бъде променяна по никакъв начин;
  - (г) забранява контактите между възложителя и участника в тръжната процедура по време на процедурата освен по изключение в случаите по член 148 и когато се предвижда посещение на място с определени условия за извършване на посещението.
3. Спецификациите като минимум:
  - (а) конкретизират критериите за изключване и подбор, които се прилагат към съответния договор, освен при ограничените процедури и процедурите за водене на преговори след обнародване на известието по член 127; в такива

случаи критериите се посочват единствено в известието за сключване на договор или в поканата за изразяване на интерес;

(б) определят критериите за класиране и относителното им тегло, ако това не е посочено в известието за сключване на договор;

(в) посочват техническите спецификации по член 131;

(г) изброяват минималните изисквания, чиито варианти следва да бъдат изпълнени в процедурите по член 138, параграф. 2, съгласно които договор се сключва с участника, предложил икономически най-целесъобразна оферта, когато възложителят не е посочил в известието за договора, че подобни варианти не се допускат;

(д) декларират, че се прилага Протоколът за привилегиите и имунитетите или, при необходимост, Виенската конвенция за дипломатическите или консулските отношения;

(е) конкретизират доказателствата за достъп до договорите съгласно член 159.

4. Договорът по образец по-конкретно:

(а) конкретизира санкциите за неизпълнение на договора;

(б) конкретизира реквизитите на фактурите или съответната разходно-оправдателна документация съгласно член 98;

(в) посочва приложимото към договора право и компетентния съд за разрешаване на спорни въпроси.

5. Възложителите могат да поискат информация от участниците в тръжната процедура във връзка с която и да е част от договора, която изпълнителят възнамерява да възложи на трети страни като подизпълнители, както и със самоличността на подизпълнителите.

Член 131

Технически спецификации

(Член 92 от Финансовия регламент)

1. Техническите спецификации следва да осигуряват равен достъп на кандидатите и участниците в тръжната процедура и да не създават неоправдани препятствия в тръжната процедура.

Те определят изискваните характеристики на стоките, услугите, материалите или изработката по отношение на определеното от възложителя предназначение.

2. Характеристиките по параграф. 1 включват:

(а) количествата;

(б) екологичните характеристики;

(в) проектирането с оглед на всички потребности (включително достъпност за лица с увреждания);

(г) равнищата и процедурите за оценка на съответствието;

(д) годността за употреба;

(е) безопасността или габаритите, включително за доставките търговското наименование и указания за потребителя, както и за всички договори – терминологията, символите, изпитанията и методите за изпитване, опаковката, маркировката и етикетирването, производствените процедури и методи;

(ж) при договорите за изработка – процедурите във връзка с гарантирането на качеството и правилата във връзка с проектирането и остойностяването, условията за изпитване, проверка и приемане на извършените работи и строителните методи или способности, както и всички останали технически условия,

които възложителят може да наложи в съответствие с общи или специални разпоредби във връзка със завършените работи или вложените материали или части.

3. Техническите спецификации се формулират както следва:

(а) чрез позоваване на европейските стандарти, на европейските технически разрешения или общите технически спецификации, когато има такива, на международните стандарти или други технически справочни материали, създадени от органите по европейските стандарти или – ако няма такива, - на равностойните им национални материали. Всяко позоваване съдържа израза “или равностоеен”; или

(б) от гледна точка на експлоатацията или функционалните изисквания; те следва да бъдат достатъчно подробни, за да могат участниците в тръжната процедура да определят целта на договора и възложителите да сключат договора; или

(в) чрез съчетаване на горепосочените два метода на формулиране.

4. Когато се възползват от възможността да се позоват на спецификациите по параграф. 3, буква (а), възложителите нямат право да отхвърлят оферта на основание, че тя не отговаря на спецификациите, ако участникът в тръжната процедура или кандидатът докаже удовлетворително за възложителя чрез подходящи средства, че офертата изпълнява определените условия по равностоеен начин.

5. Когато се възползват от възможността да се позоват на спецификациите по параграф. 3, буква (б), определени от гледна точка на експлоатацията или функционалните изисквания, възложителите нямат право да отхвърлят оферта, която отговаря на национален стандарт, който транспонира европейски стандарт, европейско техническо разрешение или общи технически спецификации, международен стандарт или друг технически справочен материал, създаден от органите по европейските стандарти, ако посочените спецификации се отнасят към необходимите изисквания за експлоатацията или функционалните изисквания.

6. Освен в изключителни случаи поради предмета на договора, спецификациите не могат да се позовават на конкретен модел или източник, определен процес, търговска марка, патент, тип или определен произход или производство, чиито характер облагодетелства или изключва определени продукти или стопански субекти.

Когато не е възможно да се представи достатъчно подробно и разбираемо описание на предмета на договора, позоваването съдържа израза “или равностоеен”.

Член 132

Преразглеждане на цените

(Член 92 от Финансовия регламент)

1. Документите във връзка с поканата за участие в тръжната процедура ясно посочват дали следва да се определи твърда цена, която не подлежи на преразглеждане.
2. В противен случай документите във връзка с поканата за участие в тръжната процедура посочват условията и/или формулите за преразглеждане на цените за срока на договора. В такива случаи възложителите вземат предвид по-специално:

- (а) предмета на процедурата за възлагане на обществена поръчка и икономическите обстоятелства;
- (б) вида задачи и договор и техните срокове;
- (в) финансовите си интереси.

Член 133

Административни и имуществени санкции (Член 93 – 96 и член 114 от Финансовия регламент)

1. Без да се нарушава прилагането на предвидените в договора санкции, кандидатите или участниците в тръжната процедура и изпълнителите, които виновно са направили декларации с невярно съдържание или тежко са нарушили договорните си задължения по предишни тръжни процедури, се изключват от всички договори и безвъзмездни средства, финансирани от бюджета на Общността, за не повече от две години след установяването на нарушението чрез състезателна процедура с участието на изпълнителя.

Този период може да бъде удължен до три години при повторно нарушение, допуснато в рамките на пет години от първото.

На участниците в тръжната процедура или кандидатите, които виновно са направили декларации с невярно съдържание, също така се налага имуществена санкция в размер от 2 % до 10 % от общата стойност на договора за възлагане на обществена поръчка.

На изпълнителите, които тежко са нарушили договорните си задължения, също така се налага имуществена санкция в размер от 2 % до 10 % от общата стойност на договора за възлагане на обществена поръчка.

Размерът на санкцията може да се увеличи от 4 % до 20 % при повторно нарушение, допуснато в рамките на пет години от първото.

2. В случаите по член 93, параграф. 1, букви (а), (в) и (г) от Финансовия регламент кандидатите или участниците в тръжната процедура се изключват от всички договори и безвъзмездни средства, финансирани от бюджета на Общността, за не повече от две години след установяването на нарушението чрез състезателна процедура с участието на изпълнителя.

В случаите по член 93, параграф. 1, букви (б) и (в) от Финансовия регламент кандидатите или участниците в тръжната процедура се изключват от всички договори и безвъзмездни средства, финансирани от бюджета на Общността, за най-малко една година и не повече от четири години след датата на уведомяване за решението.

Сроковете могат да бъдат удължени до пет години при повторно нарушение, допуснато в рамките на пет години от първото.

3. Случаите по член 93, параграф. 1, буква (д) от Финансовия регламент са следните:

- (а) случаи на измама по член 1 от Конвенцията за защита на финансовите интереси на Европейските общности, приета с акт на Съвета от 26.07.1995 г.¹;
- (б) случаи на корупция по член 3 от Конвенцията за противодействие на корупцията на длъжностни лица от Европейските общности или от държави членки на Европейския съюз, приета с акт на Съвета от 26.05.1997 г.²;

¹ ОВ С 316, 27.11.1995 г., стр. 48.

² ОВ С 195, 25.06.1997 г., стр. 1.

- (в) случаи на участие в престъпни организации съгласно член 2, параграф. 1 от Съвместно действие 98/733/ПВР на Съвета;
- (г) случаи на изпиране на пари съгласно член 1 от Директива на Съвета 91/308/ЕИО.

Член 134

Доказателства

(Член 96 от Финансовия регламент)

1. Възложителят приема като удовлетворително доказателство, че кандидатът или участникът в тръжната процедура не се намира в някоя от ситуациите, описани в член 93, параграф. 1, букви (а), (б) или (в) от Финансовия регламент, представяне на актуално извлечение от съдебните регистри или, ако няма такова, актуален равностоен документ, издаден от съдебен или административен орган в страната на произход относно изпълнението на посочените изисквания.
2. Възложителят приема като удовлетворително доказателство, че кандидатът или участникът в тръжната процедура не се намира в някоя от ситуациите, описани в член 93, параграф. 1, буква (г) от Финансовия регламент, представяне на актуално удостоверение, издадено от компетентните органи на съответната държава.

Когато в съответната държава не бъде издадено такова удостоверение, то може да бъде заменено от клетвена или – ако няма такава – тържествена декларация от заинтересованото лице пред съдебен или административен орган, нотариус или правоспособен професионален орган в страната на произход

3. В зависимост от националното законодателство на страната, където е установен кандидатът или участникът в тръжната процедура, изброените в параграф 1 и 2 документи се отнасят до юридическите лица и/или физическите лица, включително по преценка на възложителя, до всяко лице с представителни, управленски или контролни правомощия във връзка с кандидата или участника в тръжната процедура.

Член 135

Критерии за подбор

(Член 97, параграф 1 от Финансовия регламент)

1. Възложителите определят ясни критерии за подбор, които не допускат дискриминация.
2. Към всяка процедура за възлагане на обществени поръчки се прилагат следните критерии за подбор:
  - (а) допустимост на участника в тръжната процедура или кандидата до процедурата след извършване на проверки за възможните основания за изключване по член 93 и 94 от Финансовия регламент;
  - (б) критерии за оценка на неговите финансови, икономически, технически и професионални възможности.Възложителят може да определи минимални равнища за тези възможности, под които кандидати не се допускат.

---

¹ ОВ L315, 29.12.1998 г., стр. 1.

² ОВ L 166, 28.06.1991 г., стр. 77.

3. От всеки участник в тръжната процедура или кандидат могат да се поискат доказателства за неговата правоспособност да изпълни договора по националното законодателство като вписване в търговски или професионален регистър, клетвена декларация или удостоверение, членство в определена организация, изрично пълномощно или вписване в регистър по ДДС.
4. В известието за поръчката, в поканата за изразяване на интерес или в поканата за подаване на оферта възложителите посочват необходимите документи за проверка на статута и законността на участниците в тръжната процедура или кандидатите.
5. Поисканата от възложителите информация като доказателство за финансовите, икономическите, техническите или професионалните възможности на кандидатите или участниците в тръжната процедура не може да излиза извън предмета на договора и отчита законните интереси на стопанските субекти по-конкретно по отношение на защитата на техническите и търговските тайни на фирмата.

Член 136

Икономически и финансови възможности

(Член 97, параграф 1 от Финансовия регламент)

1. Доказателство за икономическите и финансовите възможности може да се представи чрез един или повече от следните документи:
  - (а) подходящи декларации от банки или доказателство за сключена застраховка за обезщетение при професионален риск;
  - (б) представяне на балансови отчети или извлечения от тях най-малко за последните две години, за които сметките са приключени, когато публикуването на балансовите отчети се изисква съгласно дружественото право на страната на установяване на стопанския субект;
  - (в) справка за общия оборот и оборота във връзка с извършените работи, доставки или услуги, предвидени в договора, за период от не повече от последните три финансови години.
2. Ако по изключителни причини, които възложителят сметне за основателни, участникът в тръжната процедура или кандидатът не е в състояние да представи поисканите от възложителя справки, той може да докаже икономическите и финансовите си възможности чрез други средства, които възложителят приеме за подходящи.
3. Стопанският субект може, когато е уместно и за определен договор, да разчита на възможностите на други лица, независимо от правния характер на връзките си с тях. В този случай той следва да докаже пред възложителя, че ще има на свое разположение необходимите средства за изпълнение на договора примерно чрез представяне на ангажимент от страна на другите лица да предоставят на негово разположение необходимите средства.

Член 137

Технически и професионални възможности

(Член 97, параграф 1 от Финансовия регламент)

1. Техническите и професионалните възможности на стопанските субекти се оценяват и проверяват в съответствие с разпоредбите на параграф. 2 и 3. При процедури за възлагане на обществена поръчка за доставки с монтаж и инсталиране, услуги и/или изработка,

възможностите се оценяват по отношение по конкретно на ноу-хау, ефективност, опит и надеждност.

2. Доказателство за техническите и професионалните възможности на стопанските субекти може в зависимост от характера, количеството или мащаба и целта на доставките, услугите или работите, които следва да бъдат доставени, може да се представи на основата на следните документи:

(а) образователната и професионалната квалификация на доставчика на услуги или изпълнителя и/или на ръководния екип на фирмата и по-конкретно на лицето/лицата/, което/които/ отговарят за предоставянето на услугите или извършването на работите;

(б) списък:

(i) на най-важните услуги, които са предоставени и на доставките през последните три години със стойност, дати и обществени или частни получатели;

(ii) на извършените работи през последните три години със стойност, дати и място. Към списъка на най-важните извършени работи се прилагат удостоверения за приемане на изпълнението, в които се декларира, че работата е извършена професионално и е извършена в пълен обем;

(в) описание на техниката, инвентара и машините, които фирмата ще използва за изпълнение на договора за услуги или изработка;

(г) описание на мерките за осигуряване на качеството на доставките и услугите, както и описание на научната база на фирмата;

(д) конкретизация на участващите технически лица или органи, независимо дали пряко принадлежат към фирмата, особено на отговорниците за контрола върху качеството;

(е) по отношение на доставките: мостри, описания и/или автентични снимки и/или удостоверения от признати официални институти или агенции за контрол върху качеството, които удостоверяват съответствието на стоките с действащите спецификации или стандарти;

(ж) справка за средносписъчния състав и състава на ръководството на доставчика на услугите или изпълнителя за последните три години;

(з) конкретизация на частта от договора, която доставчика на услуги възнамерява да възложи на подизпълнители.

Когато услугите или доставките по буква (б), точка (i) от първото изречение се доставят на възложителя, доказателството за изпълнение е във формата на удостоверения, издадени или парафирани от компетентния орган.

3. Когато услугите или стоките, които ще бъдат доставени, са сложни или, по изключение, се изискват за специфична цел, доказателството за техническите и професионалните възможности може да се осигури чрез проверка от страна на възложителя или от негово име от компетентен официален орган на страната на установяване на доставчика на услуги или стоки със съгласието на този орган. Проверките се отнасят до техническите възможности на доставчика и неговите производствени мощности, както и при необходимост, до научната му база и мерките за контрол върху качеството.

4. Стопанският субект може, когато е уместно и за определен договор, да разчита на възможностите на други лица, независимо от правния характер на връзките си с тях. В този случай той следва да докаже пред възложителя, че ще има на свое разположение необходимите средства за изпълнение на договора примерно чрез представяне на

ангажимент от страна на другите лица да предоставят на негово разположение необходимите средства.

Член 138

Организация на възлагането на обществената поръчка и критерии

(Член 97, параграф 2 от Финансовия регламент)

1. Договори за възлагане на обществени поръчки се сключват по един от следните два начина:
  - (а) по процедура за автоматично възлагане, когато поръчката се възлага на офертата, която при редовност и изпълнение на определените условия предлага най-ниската цена;
  - (б) по процедура за икономическа целесъобразност.
2. Икономически най-целесъобразна е офертата, която предлага най-добро съотношение между цена и качество, като взема предвид оправдани от предмета на договора критерии като например посочена цена, технически предимства, естетически и функционални характеристики, екологични характеристики, текущи разходи, рентабилно изпълнение или срокове, сервизно обслужване и техническа помощ след продажбата.
3. В известието за договора или в спецификациите възложителят посочва какви относителни тегла ще бъдат прилагани към всички критерии за определяне на икономически най-целесъобразната оферта. Относителното тегло на цената спрямо останалите критерии не бива да води до неутрализиране на цената при избора на изпълнител. Ако по изключение претеглянето е технически невъзможно, особено с оглед на предмета на договора, възложителят просто посочва как ще бъдат прилагани критериите в низходящ ред по значение.

Член 139

Необичайно ниски оферти

(Член 97, параграф 2 от Финансовия регламент)

1. Ако за даден договор офертите изглеждат необичайно ниски, възложителят преди да ги отхвърли единствено на това основание отправя искане в писмена форма за представяне на подробности във връзка със съставните елементи на офертата, каквито сметне за необходими и проверява елементите след изслушване на страните, като взема предвид представените обяснения. Възложителят може по-конкретно да вземе предвид обясненията във връзка със:
  - (а) икономическите аспекти на производствения процес, на предоставянето на услугите или строителния метод;
  - (б) избраните технически решения или изключително благоприятните условия за участника в тръжната процедура;
  - (в) оригиналността на офертата.
2. Когато установи, че офертата е необичайно ниска в резултат на предоставена държавна помощ, възложителят може да отхвърли офертата единствено на това основание, ако участникът в тръжната процедура не е в състояние да докаже в разумен срок, определен от възложителя, че съответната помощ е предоставена окончателно и в съответствие с процедурите и решенията в правилата на Общността относно държавните помощи.

Член 140

Срок за получаване на офертите и заявките за участие

(Член 98, параграф 1 от Финансовия регламент)

1. Срокът за получаване на офертите и заявките за участие, определен в календарни дни от възложителя, е достатъчно дълъг, за да даде на заинтересованите страни разумен и подходящ период за подготовка и подаване на офертите, като отчита по-конкретно сложността на договора или необходимостта от посещение или съгласуване на място във връзка с приложените към спецификациите документи.
2. При откритите процедури срокът за получаване на офертите е не по-кратък от 52 дни от датата на изпращане на известието за поръчката.
3. При ограничените процедури и процедурите за водене на преговори, когато известието за договора се обнародва, срокът за получаване на заявките за участие е не по-кратък от 37 дни от датата на изпращане на известието за поръчката.

При ограничените процедури за сключване на договори над праговете по член 158 срокът за получаване на офертите е не по-кратък от 40 дни от датата на изпращане на поканата за подаване на оферти.

При ограничените процедури по член 128 срокът за получаване на офертите е не по-кратък от 21 дни след датата на изпращане на поканата за подаване на оферти.

4. Когато възложителите съгласно член 118 изпращат за обнародване предварително информационно известие, съдържащо цялата изисквана информация по известието за договора не по-малко от 52 дни и не повече от 12 месеца преди датата на изпращане на известието за договора, срокът за получаване на офертите по принцип може да се съкрати на 36 дни, но при никакви обстоятелства не може да бъде по-малко от 22 дни след датата на изпращане на известието за договора при откритите процедури или може да се съкрати на 26 дни от датата на изпращане на поканата за подаване на оферти при ограничените процедури.

Член 141

Време за достъп до поканата за преглед на тръжната документация

(Член 98, параграф 1 от Финансовия регламент)

1. При условие че заявката е направена достатъчно време преди крайния срок за подаване на оферти, спецификациите и допълнителната документация се изпращат в срок от шест календарни дни от датата на получаване на заявката на всички стопански субекти, подали заявка за спецификациите или изразили интерес към подаване на оферта.
2. При условие че е поискана своевременно, всяка допълнителна информация във връзка със спецификациите се предоставя едновременно на всички стопански субекти, подали заявка за спецификациите или изразили интерес към подаване на оферта не по-късно от шест дни преди крайния срок за получаване на офертите или когато заявките за информация са получени по-малко от осем дни преди крайния срок за подаване на офертите, във възможно най-кратък срок след получаване на заявката.
3. Ако по някакви причини спецификациите и допълнителната документация или информация не могат да бъдат предоставени в

сроковете по параграф 1 и 2 или когато офертите могат да бъдат направени само след посещение или съгласуване на приложените към спецификациите документи на място, срокът за получаване на оферти по член 140 се удължава, за да даде възможност на всички стопански субекти да се запознаят с необходимата информация за изготвяне на офертите при условията на член 240. Удължаването се обявява по подходящ начин в съответствие с разпоредбите на член 118 – 121.

4. Ако поканите за преглед на тръжните документи са свободно, изцяло и пряко достъпни по електронен път, известието за договора по член 118, параграф. 3 посочва адрес в Интернет, на който документите могат да бъдат прегледани.

В такива случаи цялата допълнителна документация и информация също се предоставя свободно, изцяло и пряко непосредствено след предоставянето ѝ на всички стопански субекти, подали заявка за спецификациите или изразили интерес към подаване на оферта.

Член 142

Срокове при неотложни случаи

(Член 98, параграф 1 от Финансовия регламент)

1. Когато добре мотивирана неотложност прави невъзможно спазването на сроковете по член 140, параграф. 3, възложителите могат да определят следните срокове, изразени в календарни дни:
  - (а) срок за получаване на заявки за участие, който не може да бъде по-кратък от 15 дни от датата на изпращането на известието за договора;
  - (б) срок за получаване на офертите, който не може да бъде по-кратък от 10 дни от датата на изпращането на поканата за подаване на оферти.
2. При условие че е поискана своевременно, всяка допълнителна информация във връзка със спецификациите се предоставя на всички кандидати не по-късно от четири дни преди крайния срок за получаване на офертите.

Член 143

Методи на уведомяване

(Член 98, параграф 1 от Финансовия регламент)

1. Заявките за участие се подават по пощата, по факса или по електронната поща; заявките, подадени по факса или електронната поща се потвърждават по пощата преди изтичането на сроковете по член 140 и 251.
2. Участниците в тръжната процедура могат да подават оферти:
  - (а) по пощата, като за целта поканата за достъп до тръжната документация определя крайния срок за подаване по пощата с препоръчано писмо, чието спазване се доказва с пощенското клеймо; или
  - (б) лично в институцията от участника в тръжната процедура или негов представител, включително по куриерска поща; за тази цел поканата за достъп до тръжната документация посочва освен информацията по член 130, параграф. 2, буква (а) и отдела, в който се подават офертите срещу разписка с подпис и дата.
3. С оглед на запазването на тайната и избягването на затрудненията при изпращането на офертите по пощата поканата за достъп до тръжната документация съдържа следния текст:

“Офертите се подават в запечатан плик, който на свои ред е поставен в друг запечатан плик. На вътрешния плик се отбелязват наименованието на отдела, до който е адресирано съгласно поканата за подаване на оферти, така и думите “Покана за подаване на оферти – да не се отваря от пощенските служби. Ако се използват самозалепващи се пликове, те следва да бъдат запечатани с лепенка и подателят следва да се подпише през лепенката.”

Член 144

Тръжни гаранции

(Член 98, параграф 2 от Финансовия регламент)

Възложителят може да поиска гаранция за участие в тръжната процедура, която се представя съгласно член 150 и представлява 1% до 2 % от общата стойност на договора.

Тръжната гаранция се освобождава, когато бъде подписан договорът за възлагане на обществена поръчка. Ако в предвидения срок не бъде подадена оферта или ако офертата впоследствие бъде оттеглена, гаранцията се задържа.

Член 145

Отваряне на офертите и заявките за участие

(Член 98, параграф 3 от Финансовия регламент)

1. Отварят се всички заявки за участие и оферти, които отговарят на изискванията на член 143, параграф 1 и 2.
2. Когато стойността на договора е над праговете по член 129, параграф. 2, отговорният финансов ръководител назначава комисия, която отваря офертите.

Комисията се състои от най-малко трима членове, които представляват най-малко две организационни структури на съответната институция без йерархична връзка помежду си. За да се избегне конфликт на интереси, към тези лица се прилагат изискванията по член 52 от Финансовия регламент.

При представителството и местните звена по член 252, ако няма обособени структури, не се прилага изискването за организационни структури без йерархична връзка помежду си.

3. Документите се парафират от един или повече членове на комисията за отваряне на офертите, за да се докажат датата и часът на изпращане на офертата.

Парафират се също така:

- (а) или всяка страница от офертата; или
- (б) заглавната страница и страниците, които съдържат финансови данни във всяка оферта; целостта на първоначалната оферта се гарантира чрез съответните средства, използвани от отдел, който е независим от отдела, който утвърждава плащането, с изключение на случаите, посочени в третото изречение на параграф. 2.

Когато договорът за възлагане на обществена поръчка се сключва автоматично съгласно разпоредбите на член 138, параграф. 1, буква (а), посочените в офертите цени, които отговарят на изискванията, се обявяват публично.

Членовете на комисията подписват протокол за отварянето на получените оферти, в който се посочва кои оферти отговарят на изискванията и кои не, както и се определят основанията, на които офертите са отхвърлени на неизпълнение на изискванията, чрез позоваване на методите за подаване на оферти по член 143.

Член 146

Комисия за оценка на офертите и заявките за участие

(Член 98, параграф 4 от Финансовия регламент)

1. Всички заявки за участие и оферти, които са обявени за изпълнили изискванията, се оценяват и класират от комисия за оценка на основата на предварително обявените критерии за изключване, подбор и определяне на победител.

Комисията се назначава от отговорния финансов ръководител, който дава консултативно становище по договорите на стойност над посочените в член 129, параграф. 2 прагове.

2. Комисията за оценка на офертите и заявките се състои от най-малко трима членове, които представляват най-малко две организационни структури на съответната институция без йерархична връзка помежду си. За да се избегне конфликт на интереси, към тези лица се прилагат изискванията по член 52 от Финансовия регламент.

При представителството и местните звена по член 254, ако няма обособени структури, не се прилага изискването за организационни структури без йерархична връзка помежду си.

Комисията за оценка на офертите и заявките може да има същия състав, както комисията за отваряне на офертите и заявките.

2. Заявките за участие и офертите, които не отговарят на всички съществени изисквания, посочени в документацията към поканата за достъп до тръжната документация, или на посочените в тях изисквания, се отстраняват.

Комисията за оценка на офертите и заявките обаче може да поиска от кандидатите или участниците в тръжната процедура да представят допълнителни материали или да пояснят документацията, представена допълнително във връзка с критериите за изключване и подбор в определен срок.

4. При оферти с необичайно ниска стойност съгласно член 139 от този Регламент комисията за оценка отправя искане за представяне на необходимата информация във връзка със съдържанието на офертата.

Член 147

Резултати от оценката

(Член 99 и 100 от Финансовия регламент)

1. За оценката и класирането на заявките за участие и офертите, които са обявени за изпълнили изискванията, се съставя протокол с дата на съставяне. Той се подписва от всички членове на комисията за оценка. Протоколът се съхранява за бъдещи справки.
2. Протоколът има следното минимално съдържание:
  - (а) името и адреса на възложителя, както и предмета и стойността на договора или рамковия договор;
  - (б) имената на отхвърлените кандидати или участници в тръжната процедура, както и основанията за тяхното отхвърляне;
  - (в) имената на приетите за проверка кандидати или участници в тръжната процедура и основанията за техния подбор;
  - (г) основанията за отхвърлянето на оферти, чиято стойност е установена като необичайно ниска;

(д) имената на предложените кандидати или изпълнители и основанията за избора, както и относителния дял на договора или рамковия договор, който изпълнителят възнамерява да възложи на подизпълнители, ако това е известно.

3. След това възложителят взема решение, което има следното минимално съдържание:

(а) името и адреса на възложителя, както и предмета и стойността на договора или рамковия договор;

(б) имената на отхвърлените кандидати или участници в тръжната процедура, както и основанията за тяхното отхвърляне;

(в) имената на приетите за проверка кандидати или участници в тръжната процедура и основанията за техния подбор;

(г) основанията за отхвърлянето на оферти, чиято стойност е установена като необичайно ниска;

(д) имената на избраните кандидати или изпълнители и основанията за избора чрез позоваване на предварително обявените критерии за подбор и сключване на договор, както и относителния дял на договора или рамковия договор, който изпълнителят възнамерява да възложи на подизпълнители, ако това е известно;

(е) при процедури за водене на преговори – обстоятелствата по член 126, 127, 242, 244, 246 и 247, които мотивират тяхното прилагане;

(ж) при необходимост основанията, на които възложителят взема решения да не сключва договор за възлагане на обществена поръчка.

Член 148

Контакти между възложителите и участниците в тръжните процедури

(Член 99 от Финансовия регламент)

1. Между възложителите и участниците в тръжната процедура могат да се осъществяват контакти по време на процедурата за сключване на договора за обществена поръчка по изключение при условията, посочени в параграфи 2 и 3.

2. Преди крайния срок за подаване на офертите по отношение на допълнителната документация и информацията по член 141 възложителят може:

(а) по инициатива на участниците в тръжната процедура да представи допълнителна информация единствено за изясняване на характера на договора, като тази информация се съобщава на една и съща дата на всички участници в тръжната процедура, които са поискали поясненията;

(б) по собствена инициатива при откриване на грешка, неточност, пропуск или друг технически недостатък в текста на известието за договора, поканата за подаване на оферти или спецификациите да уведоми заинтересованите лица на една и съща дата и по един и същ начин в сравнение с приложения към първоначалната покана за подаване на офертите.

3. Ако след отварянето на офертите се налага някакво пояснение във връзка с офертата или следва да се коригира явна техническа грешка в офертата, възложителят може да установи контакт с участника в тръжната процедура, въпреки че този контакт не може да доведе до промени в условията на офертата.

4. При всеки контакт се съставя паметна записка за сведение.

Член 149

Информирание на кандидатите и участниците в тръжната процедура

- (Член 100, параграф 2 и член 101 от Финансовия регламент)
1. Възложителите информират във възможно най-кратък срок кандидатите и участниците в тръжната процедура за взетите решения във връзка със сключването на договора за възлагане на обществена поръчка, включително за основанията за евентуално решение да не се сключва договор, за който е проведено конкурсна процедура, или процедурата да се започне отначало.
  2. В срок от не повече от 15 календарни дни след датата на получаване на писмена молба, възложителят съобщава информацията по член 100, параграф. 2 от Финансовия регламент.

Раздел 4

Гаранции и контрол

Член 150

Предварителни гаранции

(Член 102 от Финансовия регламент)

1. Когато от доставчиците, изпълнителите или доставчиците на услуги се изисква да представят предварителна гаранция, тя следва да бъде в размер и за срок, които са достатъчни за нейното изпълнение.
2. Гаранцията се представя от банка или правоспособна финансова институция. Тя може да се замени от гаранция, дадена заедно и поотделно от трета страна.

Гаранцията се представя в евро.

Според нея банката или финансовата институция или третата страна поема неотменимо задължение да обезпечи задълженията на изпълнителя или да действа като пръв гарант за изпълнението.

Член 151

Гаранции за изпълнението

(Член 102 от Финансовия регламент)

1. При условията на член 250 финансовият ръководител може да поиска гаранция за изпълнението в съответствие обичайните търговски условия по договори за доставка на стоки и услуги и в съответствие с особените спецификации по договорите за изработка.

Гаранцията е задължително над 345 000 евро при договори за изработка.

2. Гаранцията в размер до 10 % от общата стойност на договора може да се учреди чрез приспадане от плащанията при тяхното извършване.

Тя може да се замени от сума, която се удържа от окончателното плащане, за да представлява гаранция до окончателното приемане на услугите, доставките или работите.

3. Гаранциите се освобождават съгласно условията по договора, освен ако договорът не е изпълнен или е изпълнен неправилно или със закъснение. В такива случаи се удържа част от гаранцията пропорционално на тежестта на нанесените вреди.

Член 152

Гаранции за предварително финансиране

(Член 102 от Финансовия регламент)

В замяна на изплащането на предварително финансиране на стойност над 150 000 евро се изисква гаранция.

Гаранцията се освобождава при приспадането на предварителното финансиране от междинните плащания или от плащанията на остатъка в полза на изпълнителя съгласно условията по договора.

Член 153

Спиране при допуснати грешки или нередности

(Член 103 от Финансовия регламент)

1. Договорите се спират по член 103 от Финансовия регламент, за да се провери дали наистина са допуснати съществените грешки, нередности или измами, за които съществуват съмнения. Ако те не се потвърдят, изпълнението на договора се възобновява във възможно най-кратък срок.
2. “Съществена грешка” или “нередност” означава всяко нарушение на клауза в договора или нормативна разпоредба в резултат на действие или бездействие, което причинява или би могло да причини загуба за бюджета на Общността.

ГЛАВА 2

Разпоредби, приложими към договори, сключени с институции на Общността за собствена сметка

Член 154

Установяване на подходящо равнище за изчисляване на праговете

(Член 104 от Финансовия регламент)

Всеки финансов ръководител по делегирани или подделегиране в съответната институция преценява дали са достигнати праговете по член 105 от Финансовия регламент.

Член 155

Отделни договори и договори с лотове

(Член 105 от Финансовия регламент)

1. Разчетната стойност на договорите не може да се определя с оглед на избягването на изискванията по този Регламент, нито договорите могат да се разделят за същите цели.
2. Когато предметът на договор за услуги или договор за изработка се разделя на няколко лота, като всеки от тях е предмет на отделен договор, стойността на всеки лот се взема предвид при общата оценка на приложимия праг.

Когато общата стойност на лотовете е равна на праговете по член 158 или е по-висока от тях, към всеки от лотовете се прилагат разпоредбите на член 90, параграф. 1 и член 91, параграф 1 и 2 от Финансовия регламент, с изключение на лотовете с разчетна стойност равна на 80 000 евро или под тази сума при договорите за услуги или 1 000 000 евро при договорите за изработка при условие ще съвкупната сума на лотовете не надхвърля 20 % от съвкупната стойност на всички лотове, включени в съответния договор.

3. Когато планираната покупка на стандартни стоки може да доведе до едновременни договори на отделни лотове, разчетната стойност на

всички лотове се взема като основа за определяне на приложимия праг.

Член 156

Организация на определянето на разчетната стойност при някои договори (Член 105 от Финансовия регламент)

1. За целите на изчисляването на разчетната стойност на даден договор възложителят включва общата разчетна стойност на възнаграждението на изпълнителя.

Когато договорът предвижда различни варианти, основата за изчислението е максимално допустимата сума, включително при използването на различните варианти.

2. При договорите за услуги се вземат предвид:

- (а) при застрахователни услуги – дължимата премия;
- (б) при банкови или финансови услуги – таксите, комисионните, лихвите и останалите видове възнаграждения;
- (в) при договорите за проектиране – хонорарите, наградите или дължимите комисионни.

3. При договорите за услуги, които не конкретизират общата цена, или при договорите за доставка на стоки под наем или лизинг с клауза за изкупуване стойността, която се взема като основа за изчисляване на разчетната стойност, представлява:

- (а) при срочни договори:
  - (i) когато срокът е 48 месеца или по-малко при договорите за услуги или 12 месеца или по-малко при договорите за доставки – общата договорена стойност за целия срок;
  - (ii) когато срокът е над 12 месеца при договорите за доставки – общата стойност, включително разчетната остатъчна стойност;
- (б) при безсрочни договори или – при договорите за услуги – договори със срок над 48 месеца – месечната стойност, умножена по 48.

4. При договори за услуги или доставки, които се сключват периодично или се подновяват на определен период, стойността на договора се определя на основата на:

- (а) или фактическите брутни разходи по сходни договори за същата категория услуги или стоки, сключени през предходната финансова година или предходните 12 месеца, коригирани по възможност с очакваните промени в количествата или стойността през 12-те месеца след първоначалния договор; или
- (б) разчетните брутни разходи по последователни договори през 12-те месеца след предоставянето на първата услуга, първата доставка или през срока на договора, когато той е по-дълъг от 12 месеца.

5. При договорите за изработка се взема предвид не само стойността на предвидените работи, но и разчетната обща стойност на необходимите доставки за извършване на работите, които изпълнителят получава от възложителя.

Член 157

Прагове при предварителните информационни известия (Член 105 от Финансовия регламент)

Праговете по член 118 за обнародване на предварително информационно известие са както следва:

- (а) 750 000 евро при договори за доставки и услуги, включени в списъка на Приложение IA към Директива 92/50/ЕИО;
- (б) 6 242 028 евро при договори за изработка.

Член 158

Прагове за прилагане на процедурите, предвидени в директивите за възлагане на обществени поръчки
(Член 105 от Финансовия регламент)

1. Праговете по член 105 от Финансовия регламент са както следва:
  - (а) 162 293 евро при договори за доставки и услуги, включени в списъка на Приложение IA към Директива 92/50/ЕИО с изключение на договорите за научна и развойна дейност, включени в списъка по категория 8 от това Приложение;
  - (б) 200 000 евро при договори за услуги, включени в списъка на Приложение IB към Директива 92/50/ЕИО с изключение на договорите за научна и развойна дейност, включени в списъка по категория 8 от Приложение IA към този Регламент;
  - (в) 6 242 028 евро при договори за изработка.
2. Сроковете по член 105 от Финансовия регламент са посочените в член 140, 141 и 142.

Член 159

Доказателства за достъпа до договорите
(Член 106 и 107 от Финансовия регламент)

Спесификациите изискват от участниците в тържните процедури да посочат в коя държава се намира тяхното седалище или място на установяване и да представят съответните доказателства, които са обичайно приемливи съгласно националното законодателство.

ДЯЛ VI
БЕЗВЪЗМЕЗДНИ ПОМОЩИ

ГЛАВА 1
Обхват

Член 160
Обхват

(Член 108 от Финансовия регламент)

1. Процедурата за предоставяне на безвъзмездни помощи и сключване на споразумения от Комисията с органите по член 54 от Финансовия регламент по отношение на съфинансирането на техните административни разходи и за предоставяне на оборотни средства, които те са упълномощени да управляват, както и с бенефициентите по финансовите споразумения съгласно член 166 от посочения Регламент е извън приложното поле на разпоредбите на тази част.
От друга страна, безвъзмездните средства, изпратени от тези бенефициенти съгласно посочените споразумения, се регламентират от тази част.
2. Разпоредбите на тази част са приложими и към:
  - (а) ползата, произтичаща от лихвената субсидия по определени кредити;

(б) съучастията, с изключение на тези за международни финансови институции като Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) и безвъзмездните помощи, които са възстановяеми при определени обстоятелства.

3. Вноските, които Общностите плащат като членски внос в органите, в които членуват, са извън приложното поле на тази част.

Член 161

Действия, за които могат да се получават безвъзмездни помощи

(Член 108 от Финансовия регламент)

Действията, за които могат да се получават безвъзмездни помощи по смисъла на член 108 от Финансовия регламент, следва да бъдат ясно определени.

Не се допуска разделяне на действия, за да се избегне прилагането на правилата за финансиране съгласно този Регламент.

Член 162

Органи в обща европейска полза

(Член 108 от Финансовия регламент)

Органите в обща европейска полза са следните:

(а) европейските органи в областта на образованието, обучението, информацията или научните изследвания и изучаването на европейската политика или европейските стандартизационни органи; или

(б) европейските мрежи, които представляват неправителствени органи в държавите членки или страните кандидатки и отстояват принципи и политика, съответстващи на целите на Договорите.

Член 163

Партньорства

(Член 108 от Финансовия регламент)

1. Споразуменията за конкретни безвъзмездни помощи могат да се включват в рамкови споразумения за партньорство.
2. Рамково споразумение за партньорство може да се сключи с бенефициент с оглед на установяването на дългосрочно партньорство с Комисията.

Рамковото споразумение определя общите цели, характера на планираните действия като еднократни или част от годишна работна програма, процедурата за предоставяне на конкретни безвъзмездни помощи в съответствие с принципите и процедурните правила по тази част, както и общите права и задължения на всяка от страните по конкретни споразумения.

Продължителността на такива споразумения не може да надхвърля четири години, освен в изключителни случаи, продиктувани по-конкретно от предмета на рамковото споразумение.

Финансовите ръководители не могат неправомерно да се възползват от рамковите споразумения или да ги използват по начин, който според замисъла или резултатите противоречи на принципите на прозрачност или равнопоставеност на кандидатите.

3. Рамковите споразумения за партньорство се приемат за безвъзмездни помощи за целите на процедурата по тяхното отпускане; към тях се прилагат процедурите за предварително обявяване по член 167.

4. Конкретните безвъзмездни помощи по рамковите споразумения за партньорство се отпускат в съответствие с посочените в тях процедури и съгласно принципите, съдържащи се в тази част.
Към тях се прилагат процедурите за предварително обявяване по член 169.
5. От бюджетен ангажимент се предшества само конкретните споразумения на основата на рамкови споразумения.

Член 164

Съдържание на споразуменията за безвъзмездни помощи (Член 108 от Финансовия регламент)

1. Споразумението по-конкретно съдържа:
- (а) предмета;
  - (б) бенефициента;
  - (в) срока, а именно:
    - (i) датата на влизане в сила и прекратяване;
    - (ii) началната дата и продължителността на действието или финансираната финансова година;
  - (г) максимално възможното финансиране във формата на:
    - (i) максималния размер на безвъзмездната помощ; и
    - (ii) максималното съотношение на финансиране на признатите разходи за действието или на одобрената работна програма с изключение на сумите с твърда ставка по член 181, параграф. 1;
  - (д) подробно описание на действието или при безвъзмездните помощи за оборотни средства – на работната програма, одобрена от финансовия ръководител за съответната финансова година;
  - (е) общите условия, приложими към всички споразумения от същия вид, като например определяне на приложимото право, компетентния съд за разрешаване на спорни въпроси и приемане от бенефициента на одита от Комисията, ОЛАФ и Сметната палата на Европейските общности, както и на правилата за последващо обнародване по член 169 съгласно Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и Съвета. Споразумението може да определя механизмите и сроковете за спиране съгласно член 183;
  - (ж) разчетите за общия бюджет и подробности във връзка с признатите разходи за действието или на одобрената работна програма с изключение на сумите с твърда ставка по член 181, параграф. 1;
  - (з) когато изпълнението на действието включва обществена поръчка, принципите по член 184 или правилата за възлагане на обществени поръчки, които бенефициентът е длъжен да спазва;
  - (и) отговорностите на бенефициента, по-специално с оглед на разумното финансово управление и представянето на отчети за дейността и финансови отчети;
  - (к) механизмите и сроковете за одобряване на отчетите и за извършване на плащания от страна на Комисията.
2. В случаите по член 163 рамковото споразумение конкретизира информацията, посочена в параграф. 1 на този член, букви (а), (б), (в)(i), (г)(ii), (е), (з), (и) и (к).
Конкретното споразумение съдържа информацията, посочена в параграф. 1, букви (а), (б), (в), (г), (д) и (ж) и при необходимост – точка (i) от нея.

---

¹ ОВ Л 8, 12.01.2001 г., стр. 1.

3. Изменения и допълнения към споразуменията за отпускане на безвъзмездни помощи се допускат само в писмена форма чрез допълнителни споразумения. Допълнителните споразумения не могат по замисъл или резултат на променят споразуменията по такъв начин, че да поставят под въпрос решението за отпускане на безвъзмездна помощ или да противоречат на равнопоставеността на кандидатите.

ГЛАВА 2

Принципи за отпускане на безвъзмездни помощи

Член 165

Правило за недопускане на печалба

(Член 109, параграф 2 от Финансовия регламент)

1. Безвъзмездната помощ не може по замисъл или резултат да доведе до печалба за бенефициента. Печалбата се определя като:
  - (а) излишък от постъпления над разходите за съответната дейност, когато се прави заявка за окончателно плащане на безвъзмездна помощ за определено действие при условията по второто изречение;
  - (б) положително салдо в оперативния бюджет на орган, който получава оперативна безвъзмездна помощ.Когато действията са конкретно насочени към укрепване на финансовия капацитет на бенефициента в областта на външните действия, разпределението сред членовете на органа-бенефициент на безвъзмездна помощ за действие на излишъка от постъпленията в резултат от неговата дейност, което води до лично обогатяване, също се смята за печалба.
2. Разпоредбите на параграф. 1 не се прилагат към стипендии за образование, научни изследвания или обучение за физически лица, към връчени в конкурси награди и към суми с твърда ставка по член 181, параграф. 1.

Член 166

Годишно програмиране

(Член 110, параграф 1 от Финансовия регламент)

1. Годишната работна програма за безвъзмездните помощи се приема от Комисията. Тя се публикува на страницата в Интернет на Комисията за безвъзмездните помощи не по-късно от 31 януари на съответната финансова година.
Работната програма посочва учредителния акт, целите, графика за поканите за предложения с примерни суми и очакваните резултати.
2. Всички съществени промени в програмата за безвъзмездни помощи също се публикуват съгласно параграф. 1.

Член 167

Съдържание на поканите за предложения

(Член 110, параграф 1 от Финансовия регламент)

1. Поканите за предложения съдържат:
  - (а) поставените цели;
  - (б) критериите за допустимост, подбор и класиране по член 114 и 115 от Финансовия регламент и съответната оправдателна документация;
  - (в) механизмите за финансиране от Общността;

(г) механизмите и крайния срок за подаване на предложенията и евентуалната начална дата на действията, както и планираната дата за приключване на процедурата за отпускане на безвъзмездни помощи.

2. Поканите за предложения се публикуват на страницата в Интернет на европейските институции и чрез други подходящи средства, включително “Официален вестник на Европейските общности”, за да се осигури максимална публичност сред потенциалните бенефициенти.

Член 168

Изключения от поканите за предложения

(Член 110, параграф 1 от Финансовия регламент)

1. Безвъзмездни помощи могат да се отпускат без покана за предложения само в следните случаи:

(а) за целите на хуманитарна помощ по смисъла на Регламент на Съвета № 1257/86¹ и помощ при кризисни ситуации по смисъла на параграф. 2;

(б) в други изключителни и надлежно обосновани извънредни ситуации;

(в) на органи, които представляват по закон или фактически монополи със съответната мотивировка в решението на Комисията за отпускане на безвъзмездна помощ;

(г) на органи, определени в учредителен акт като получатели на безвъзмездни помощи.

2. “Кризисни ситуации” означава за трети страни ситуации, които представляват заплаха за законността и реда, сигурността и безопасността на гражданите с опасност за ескалация във въоръжен конфликт или за дестабилизация на страната и които сериозно увреждат:

(а) отстояването на общите ценности, основните интереси, независимостта и целостта на Европейския съюз;

(б) сигурността на Европейския съюз, мироопазването и международната сигурност, развитието на международното сътрудничество или развитието и укрепването на демокрацията, върховенството на закона, зачитането на правата на човека и основните свободи по смисъла на член 11 от Договора за Европейския съюз и член 3 от Регламент на Съвета (ЕО) № 381/2001².

Член 169

Последващо обнародване

(Член 110, параграф 2 от Финансовия регламент)

1. Всички безвъзмездни помощи, отпуснати през финансовата година, с изключение на стипендиите, отпуснати на физически лица, се публикуват в страницата в Интернет на институциите на Общността през първата половина на годината след приключването на бюджетната година, през която са отпуснати.

Когато управлението е делегирано на органите по член 54 от Финансовия регламент, следва да се посочи най-малко адреса на страницата, където може да се намери информацията, ако тя не е публикувана пряко на страницата в Интернет на институциите на Общността.

Информацията може също така да се обнародва чрез други подходящи средства, включително “Официален вестник на Европейските общности”.

¹ ОВ L 163, 02.07.1996 г., стр. 1.

² ОВ L 57, 27.02.2001 г., стр. 5.

2. Със съгласието на бенефициента и в съответствие с член 164, параграф. 1, буква (е) се публикуват следните данни:
- (а) имената и адресите на бенефициентите;
  - (б) размера на предоставените средства и, с изключение на сумите с твърда ставка по член 181, параграф. 1, съотношението на финансираните разходи за действието или одобрената работна програма.
- Задължението по първото изречение може да се отмени, ако обнародването на информацията може да застраши сигурността на бенефициентите или да навреди на техните стопански интереси.

Член 170

Съвместно финансиране

(Член 111 от Финансовия регламент)

Действията могат да се финансират съвместно от отделни бюджетни пера от няколко финансови ръководители.

Член 171

Обратна сила на управлението на хуманитарни помощи и кризисни ситуации

(Член 112 от Финансовия регламент)

За да се гарантира ефективното извършване на операциите за отпускане на хуманитарни помощи и при кризисни ситуации по смисъла на член 168, параграф. 2, разходите на бенефициента преди датата на подаване на молбата се признават от гледна точка на финансирането от Общността само в следните случаи:

- (а) когато разходите се отнасят до натрупването на запаси от кандидата във връзка с действието, за което се отпуска безвъзмездната помощ;
- (б) по изключение и при надлежно обосновани причини, когато решението за финансиране и споразумението за отпускане на безвъзмездни помощи изрично предвиждат това чрез определяне на начална дата за признаване на разходите преди датата на подаване на молбата.

Член 172

Външно съфинансиране

(Член 113 от Финансовия регламент)

1. Бенефициентът представя доказателства за осигуреното съфинансиране от собствени средства, във формата на финансови трансфери от трети страни или в натурално изражение, с изключение на сумите с твърда ставка по член 181, параграф. 1.
2. При надлежно обосновани изключителни случаи финансовият ръководител може да приема съфинансиране в натура. В такива случаи стойността на непаричната вноска не може да надхвърля:
  - (а) размера на фактически извършените разходи според приложената отчетна документация;
  - (б) или общоприемливите разходи на съответния пазар.Вноските във формата на недвижимо имущество по член 116, параграф. 1 се изключват при изчисляването на размера на съфинансирането.

ГЛАВА 3

Процедура за отпускане на безвъзмездни помощи

Член 173

Молби за финансиране

(Член 114 от Финансовия регламент)

1. Молби се подават по образца, разпространен от отговорните финансови ръководители и в съответствие с критериите, посочени в учредителния акт и в поканата за предложения.
2. Молбата посочва, че кандидатът съществува като юридическо лице и притежава финансов и оперативен капацитет да извърши предложеното действие или да изпълни работната програма при условията на член 176, параграф. 4.

За целта финансовият ръководител изисква от потенциалните бенефициенти декларация за тяхното състояние. Към молбата се прилагат също отчета за приходите и разходите, балансовия отчет за последната финансова година, за която сметките са приключени, както и всякаква друга документация, поискана в поканата за предложения в зависимост от анализа на управленските рискове, извършен от отговорния финансов ръководител.

3. Бюджетът за действието или оперативният бюджет, приложен към молбата, следва да изравнява приходите и разходите и ясно да посочва разходите, които могат да бъдат признати за финансиране от бюджета на Общността, с изключение на сумите с твърда ставка по член 181, параграф. 1.
4. За действия, при които разходите за финансиране надхвърлят 300 000 евро и за безвъзмездни помощи за дейността над 75 000 евро, молбата се придружава от доклад за външен одит, съставен от правоспособен одитор. Докладът посочва, че сметките за последната финансова година са заверени, и оценява финансовата жизнеспособност на кандидата по смисъла на член 176, параграф. 2.

Разпоредбите на първото изречение се прилагат само към първата молба, подадена от бенефициента до финансовия ръководител през бюджетната година.

При споразумения, които обвързват Комисията с повече от един бенефициент посочените прагове се отнасят към всеки бенефициент поотделно.

При партньорства по член 163 следва да се извърши външен одит за последните две финансови години преди да се сключи рамковото споразумение.

В зависимост от анализа на управленските рискове финансовият ръководител може да отмени това задължение за публично-правни органи, средни и висши учебни заведения, международни организации по член 43 и бенефициенти, които поемат отговорността заедно и поотделно при споразумения с повече от един бенефициент.

3. Кандидатът посочва източниците и размера на всяко друго финансиране, което е получено или за което е подадена молба за същата финансова година за същото действие или за други действия и обичайна дейност.

Член 174

Доказателства за допустимостта на кандидатите

(Член 114 от Финансовия регламент)

Кандидатите декларират, че не се намират в някоя от хипотезите по член 93, параграф. 1 от Финансовия регламент. В зависимост от анализа на

управленските рискове отговорният финансов ръководител може да поиска доказателствата по член 134. Кандидатите са длъжни да представят тези доказателства, освен ако това е физически невъзможно и се приема от отговорния финансов ръководител.

Член 175

Имуществени и административни санкции (Член 114 от Финансовия регламент)

1. На кандидати, направили декларации с невярно съдържание, могат да се налагат имуществени санкции в съответствие с разпоредбите на член 131 пропорционално на стойността на съответните безвъзмездни помощи.

На бенефициенти, за които е установено, че са допуснали тежко неизпълнение на договорните задължения, могат да се налагат имуществени санкции в съответствие със същите условия.

2. Кандидати и бенефициенти, които се намират в някои от хипотезите по член член 93 – 96 от Финансовия регламент, също така могат да бъдат изключени от безвъзмездните помощи от Общността и договори в съответствие с условията по член 133.

Член 176

Критерии за подбор

(Член 115, параграф 1 от Финансовия регламент)

1. Критериите за подбор се обнародват в поканата за предложения и създават възможности за оценка на финансовия и оперативния капацитет на кандидата за изпълнение на предложеното действие или на работната програма.
2. Кандидатът следва да разполага със стабилни и достатъчни източници на финансиране за поддържане на неговата дейност през целия период на изпълнение на дейността или през годината, за която за отпуска безвъзмездната помощ и да участва във финансирането. Кандидатът следва да притежава необходимата професионална компетентност и квалификация за извършване на предложеното действие или на работната програма, освен ако в учредителния акт изрично не е предвидено друго.
3. Финансовият и оперативният капацитет се проверяват по-конкретно на основата на анализ на документацията по член 173.
4. Проверката на финансов капацитет не се прилага към физически лица при получаване на стипендии, към публичноправни органи и към международните организации по член 43.

В случаите на партньорства по член 163 проверката се извършва преди да се сключи рамковото споразумение.

Член 177

Критерии за отпускане на безвъзмездни помощи (Член 115, параграф 2 от Финансовия регламент)

1. Критериите за отпускане на безвъзмездни помощи се обнародват в поканата да предложения.
2. Критериите за отпускане на безвъзмездни помощи следва да създадат условия за отпускане на безвъзмездни помощи за действия, които

осигуряват максимална обща ефективност на програмата на Общността, която те изпълняват, или на органи, чиито работни програми са разработени за постигане на същия резултат. Критериите се определят по такъв начин, че да осигуряват и правилно управление на средствата на Общността.

Критериите се прилагат по такъв начин, че да позволят подбор на планирани действия или работни програми, за които Комисията може да бъде уверена, че съответстват на целите и приоритетите и гарантират откритостта на финансирането от Общността.

3. Критериите за отпускане на безвъзмездни помощи се определят по такъв начин, че да позволяват последваща оценка.

Член 178

Оценка на молбите и отпускане на безвъзмездни помощи

(Член 116 от Финансовия регламент)

1. Отговорният финансов ръководител назначава комисия за оценка на предложенията, освен в случаите на решения на Комисията за конкретна отраслова програма.

Комисията се състои от най-малко трима членове, които представляват най-малко две организационни структури на съответната институция без йерархична връзка помежду си. За да се избегне конфликт на интереси, към тези лица се прилагат изискванията по член 52 от Финансовия регламент.

При представителството и местните звена по член 252 и при делегираните органи по член 160, параграф. 1, ако няма обособени структури, не се прилага изискването за организационни структури без йерархична връзка помежду си.

Комисията може да се подпомага от външни експерти по решение на отговорния финансов ръководител.

2. Комисията за оценка на предложенията може да поиска от кандидата да представи допълнителни доказателства или да поясни приложената документация за установяване на финансовия и оперативния капацитет в определени срокове.
3. След като приключат своята работа членовете на комисията за оценка на предложенията подписват протокол с всички проверени предложения и оценка на тяхното качество, както и с посочване на предложенията, които могат да бъдат финансирани. При необходимост в протокола се извършва класиране на оценените предложения.

Протоколът се съхранява за справки в бъдеще.

4. След това отговорният финансов ръководител взема решение, което съдържа най-малко:
  - (а) предмета и общата сума на решението;
  - (б) имената на бенефициентите, заглавието на действията, приетите суми и мотивите за избора, включително при разминаване на решението със становището на комисията за оценка на предложенията;
  - (в) имената на отхвърлените кандидати и мотивите за тяхното отхвърляне.
5. Разпоредбите на параграф 1 – 4 не се прилагат към бенефициенти или безвъзмездни помощи, посочени в учредителния акт.

Член 179

Информирание на кандидатите

(Член 116 от Финансовия регламент)

Кандидатите се информират в срок от 15 календарни дни след изпращането на решението за отпускане на безвъзмездни помощи на бенефициентите.

ГЛАВА 4 Плащания и контрол

Член 180

Разходно-оправдателна документация при заявки за плащания

(Член 117 от Финансовия регламент)

1. За всяка безвъзмездна помощ с разделяне на предварителното финансиране за всяко следващо плащане се изисква усвояване на минимум 70 % от общия размер на предишното предварително финансиране. В подкрепа на всяка заявка за ново плащане се прилага декларация за разноските на бенефициента.
2. Отговорният финансов ръководител може да поиска външен одит на представените сметки от правоспособен одитор в подкрепа на всяка плащане на основата на неговия анализ на управленските рискове. При безвъзмездни помощи за действия или оперативни безвъзмездни помощи към заявката за плащане се прилага одиторският доклад. Неговата цел е да удостовери, че представените сметки са верни, надеждни и обосновани с адекватна разходно-оправдателна документация.

Външният одит е задължителен:

(а) при безвъзмездни помощи за действия по отношение на следните плащания:

(i) предварително финансиране или междинни плащания в размер над 750 000 евро за всяка финансова година и за всяко споразумение;

(ii) плащания на остатък в размер над 150 000 евро;

(б) при оперативни безвъзмездни помощи по отношение на плащания в размер над 75 000 евро за всяка финансова година.

В случаите по букви (а) и (б) обаче не се изисква одит по отношение на първото плащане в рамките на предварителното финансиране.

В зависимост от анализа на управленските рискове отговорният финансов ръководител може да отмени задължението за одит по отношение на:

(а) публичноправни органи и международните организации по член 43;

(б) бенефициенти на безвъзмездни помощи във връзка с хуманитарна помощ и управление на кризисни ситуации, освен при плащане на остатък.

При споразумения, които обвързват Комисията с повече от един бенефициент посочените прагове по букви (а) и (б) на второто изречение се отнасят към всеки бенефициент поотделно.

Член 181

Финансиране с твърда ставка

(Член 117 от Финансовия регламент)

1. Освен в случаите на стипендии и награди учредителният акт може да предвижда финансиране с твърда ставка за вноски под 5 000 евро или използване на скала за единичните разходи.

За да се осигури спазване на принципите на съфинансиране, недопускане на печалба и разумно финансово управление, сумите с твърда ставка и скалата

подлежат на преразглеждане от отговорния финансов ръководител най-малко веднъж на две години. Сумите се одобряват от Комисията.

2. Споразумението за отпускане на безвъзмездни помощи може да допуска покриване с твърда ставка:

(а) на режийни разноски на бенефициента в размер до 7 % от общите признати разходи за действието, освен когато бенефициентът получава оперативна безвъзмездна помощ от бюджета на Общността;

(б) на определени разходи за мисии на основата на скала за дневните, която се одобрява от Комисията ежегодно.

Таванът по буква (а) на първото изречение може да бъде надхвърлен чрез мотивирано решение на Комисията.

Член 182

Предварителни гаранции

(Член 118 от Финансовия регламент)

1. Отговорният финансов ръководител може да поиска от бенефициента да представи предварителна гаранция, за да ограничи финансовите рискове във връзка с изплащането на предварителното финансиране.

2. Когато предварителното финансиране представлява над 80 % от общия размер на безвъзмездната помощ, не се допускат плащания преди бенефициентът да е представил предварителна гаранция според оценката и одобрението на отговорния финансов ръководител.

За неправителствените организации в областта на външните действия гаранция се изисква по отношение на предварителното финансиране, което надхвърля 1 000 000 евро или представлява над 90 % от общия размер на безвъзмездната помощ.

Гаранцията е валидна за достатъчно дълъг период, за да осигури нейното изпълнение.

3. Гаранцията се предоставя от одобрена банка или финансова институция в някоя от държавите членки.

Гаранцията може да се замени от гаранция, дадена заедно и поотделно от трета страна или от съвместна гаранция от бенефициентите на действието, които са страни по едно и също споразумение за отпускане на безвъзмездни помощи.

Гаранцията се представя в евро.

Според нея банката или финансовата институция, третата страна или останалите бенефициенти поемат неотменимо задължение да обезпечи задълженията на изпълнителя или да действа като пръв гарант за изпълнението на бенефициента на безвъзмездната помощ.

4. Гаранцията се освобождава при постепенното изравняване на предварителното финансиране с междинните плащания или плащанията на остатъка на бенефициента в съответствие с условията в споразумението за отпускане на безвъзмездната помощ.

5. Отговорният финансов ръководител може да отмени задължението по параграф. 2 за публичн-оправни органи и за международните организации по член 43.

Отговорният финансов ръководител може също така да освободи от задължението бенефициенти, сключили рамково споразумение за партньорство по член 163.

Член 183

Спиране и намаляване на безвъзмездните помощи

(Член 119 от Финансовия регламент)

1. Отговорният финансов ръководител спира плащанията и в зависимост от достигнатия етап на процедурата намалява безвъзмездната помощ или иска пропорционално възстановяване на средствата от бенефициента или бенефициентите:
  - (а) когато договореното действие или работната програма не се изпълнява изобщо или не се изпълнява правилно, изцяло и навреме;
  - (б) когато са изплатени суми над финансовите тавани по споразуменията и по-специално ако договореното действие или работната програма се изпълнява при по-ниски разходи от първоначално предвидените;
  - (в) когато бюджетът за действието или оперативният бюджет впоследствие разкриват излишък.
2. Плащанията могат също така да се спрат след възникване на съмнения за нарушаване на други клаузи от споразумението. Целта на спирането е да се осигури време за проверка дали нарушенията в действителност са извършени и при необходимост да се предприемат необходимите мерки.

ГЛАВА 5

Изпълнение

Член 184

Договори за изпълнение

(Член 120 от Финансовия регламент)

1. Когато изпълнението на подпомаганите действия изисква сключване на договори за възлагане на обществени поръчки, бенефициентите на безвъзмездните помощи сключват договор за възлагане на обществена поръчка с предложилия икономически най-целесъобразната оферта, т.е. офертата, която предлага най-добро съотношение между цената и качеството в съответствие с принципите на прозрачност и равнопоставеност на потенциалните изпълнители, като се полагат необходимите грижи за избягване на конфликт на интереси.
2. За целите на параграф 1 отговорният финансов ръководител може да поиска от бенефициентите да спазват специални правила, които се определят с оглед на стойността на съответните договори, относителния дял на приноса на Общността във връзка с общите разходи за действието и управленския риск.

В тези случаи правилата се включват в споразумението за отпускане на безвъзмездни помощи.

ДЯЛ VII

ПРЕДСТАВЯНЕ НА СМЕТКИТЕ И СЧЕТОВОДНА ОТЧЕТНОСТ

ГЛАВА 1

Представяне на сметките

Член 185

Доклад за бюджетното и финансовото управление през годината

(Член 122 от Финансовия регламент)

Докладът за бюджетното и финансовото управление през годината съдържа точно описание на:

- (а) постигането на целите за годината в съответствие с принципа на разумното финансово управление;
- (б) финансовото състояние и събитията със съществено влияние върху дейността през годината.

Член 186

Изключения от счетоводните принципи

(Член 124 от Финансовия регламент)

Когато в конкретен случай главните счетоводители смятат, че следва да бъде направено изключение от съдържанието на някой от счетоводните принципи, определени в член 187 – 194, изключението следва да бъде надлежно мотивирано и докладвано в приложението към финансовите отчети по член 203.

Член 187

Принцип на непрекъснатост

(Член 124 от Финансовия регламент)

1. Принципът на непрекъснатост означава, че за целите на изготвянето на финансовите отчети институциите и органите по член 185 от Финансовия регламент се смятат за създадени за неопределен срок.
2. Когато има обективни данни, че институция или орган по член 185 от Финансовия регламент ще прекрати своята дейност, главният счетоводител посочва тази информация в приложението заедно с мотивите. Главният счетоводител прилага счетоводните правила с оглед на определянето на ликвидационната стойност на съответната институция или орган.

Член 188

Принцип на предпазливостта

(Член 124 от Финансовия регламент)

Принципът на предпазливостта означава, че активите и доходите не се завишават, а пасивите и разходите не се снижават. Принципът на предпазливостта обаче не допуска създаване на скрити резерви или необосновани провизии.

Член 189

Принцип на възможното запазване на счетоводните методи

(Член 124 от Финансовия регламент)

1. Принципът на възможното запазване на счетоводните методи означава, че структурата на елементите на финансовите отчети, счетоводните методи и правилата за оценка не могат да се променят от една година за следващата.
2. Главният счетоводител на Комисията не може да се отклонява от принципа на възможното запазване на счетоводните методи освен в изключителни случаи и по-конкретно:
  - (а) при съществена промяна в характера на дейността на субекта;
  - (б) когато промяната се извършва с оглед на по-правилното представяне на счетоводните операции.

Член 190

Принцип на сравнимостта на данните

(Член 124 от Финансовия регламент)

1. Принципът на сравнимостта на данните означава, че за всяко перо финансовите отчети разкриват и размера на съответното перо и за предходната година.
2. Когато по силата на параграф. 1 представянето или класифицирането на някой от елементите на финансовите отчети се променя, съответните размери за предходната година се преизчисляват и класифицират отново.

Когато повторната класификация на бюджетните пера е невъзможна, това обстоятелство се обяснява в приложението по член 203.

Член 191

Принцип на материалността

(Член 124 от Финансовия регламент)

1. Принципът на материалността означава, че всички операции, които имат значение за търсените данни, се вземат предвид във финансовите отчети. Материалността се оценява по-конкретно чрез позоваване на характера на сделката или сметката.
2. Сделките могат да се представят като общ сбор в следните случаи:
  - (а) когато сделките са еднакви по характер дори когато сумите са големи;
  - (б) сумите са пренебрежими;
  - (в) изчисляването на общия сбор внася яснота във финансовите отчети.

Член 192

Принцип на недопускане на прихващания

(Член 124 от Финансовия регламент)

Принципът на недопускане на прихващания означава, че вземанията и задълженията не могат да се прихващат едни срещу други, като същото се отнася и за разходите и приходите, освен когато произтичат от една и съща сделка, от сходни сделки или от хеджиране при условие че сами по себе си не са съществени.

Член 193

Принцип на документалната обоснованост

(Член 124 от Финансовия регламент)

Принципът на документалната обоснованост означава, че счетоводните записи във финансовите отчети се представят чрез позоваване на техния икономически характер.

Член 194

Принцип на независимостта на отчетните периоди

(Член 125 от Финансовия регламент)

1. Принципът на независимостта на отчетните периоди означава, че сделките и събитията се записват в сметките при тяхното възникване, а не когато се реализира фактическото плащане или събиране.

2. Счетоводните методи съгласно член 133 от Финансовия регламент определят задължаващото събитие за записа на всяка сделка в сметките.

Член 195

Оценка на активите и пасивите (Член 125 от Финансовия регламент)

1. Активите и пасивите се оценяват по покупна цена или себестойност. Обаче стойността на нефинансовите ДМА и разходите за учредяване подлежат на амортизационни отчисления. Освен това отчисления са възможни, когато стойността на даден актив намалява, а увеличението на стойността на даден пасив може да се покрие от провизиите.
2. Счетоводните правила и методи съгласно член 133 от Финансовия регламент могат да изискват всички елементи или част от тях да бъдат оценявани по стойност, различна от покупната цена.

Член 196

Провизии

(Член 125 от Финансовия регламент)

Провизии се формират само ако са изпълнени следните условия:

- (а) за сегашно задължение съществува резултат от минало събитие;
- (б) за погасяване на задължението вероятно следва да се използват средства, които представляват икономически ползи;
- (в) могат да се направят надеждни разчети за размера на задължението.

Член 197

Структура на балансовия отчет (Член 126 от Финансовия регламент)

1. Балансовият отчет е съставен от различни пера, класифицирани по заглавия и подзаглавия.
2. Активите се класифицират по възходящ ред на ликвидност, а пасивите се класифицират от възходящ ред на изискуемост.

Член 198

Представяне на балансовия отчет (Член 126 от Финансовия регламент)

За целите на представянето на балансовия отчет главният счетоводител използва като минимум следните заглавия:

Активи

- Разходи за учредяване
- Нематериални дълготрайни активи
- Дълготрайни материални активи
- Финансови дълготрайни материални активи
- Длъжници: с падеж над една година
- Материални запаси
- Длъжници: с падеж до една година
- Парични средства в наличност и равностойни елементи
- Предварителни плащания и начислен доход

Пасиви

- Капитал (съставен от икономическия резултат за годината, пренесения резултат от предходни години и резервите);
- Провизии
- Кредитори: с падеж над една година
- Кредитори: с падеж до една година
- Начисления и приходи за бъдещи периоди.

Член 199

Икономическа изходна сметка

(Член 126 от Финансовия регламент)

Икономическата изходната сметка разкрива класифицираните по своя характер приходи и разходи за годината.

Член 200

Представяне на изходната сметка

(Член 126 от Финансовия регламент)

При представянето на икономическата изходна сметка главният счетоводител прилага като минимум следния формат:

Приходи от дейността
 - Разходи за дейността
 = Резултат от дейността
 +/- Финансов резултат
 = Резултат от обичайната дейност
 +/- Изключителен резултат
 = Резултат за годината

Член 201

Таблица на паричните потоци

(Член 126 от Финансовия регламент)

Таблицата на паричните потоци разкрива движението на единната сметка.

Единната сметка е съставена от:

- (а) касовата наличност;
- (б) безсрочните банковите сметки и депозити;
- (в) други разполагаеми активи, които бързо могат да бъдат превърнати в парична наличност и чиято стойност е стабилна.

Член 202

Класификация на паричните потоци

(Член 126 от Финансовия регламент)

1. Таблицата на паричните потоци разкрива движението на единната сметка с разбивка по оперативни потоци, инвестиционни потоци и финансови потоци.
2. Оперативните парични потоци разкриват движението на единната сметка в резултат на обичайната дейност.
3. Инвестиционните парични потоци разкриват движението на единната сметка в резултат на придобиването или продажбата на дълготрайни активи.
4. Финансовите парични потоци разкриват движението на единната сметка в резултат на сключването или отпускането на кредити и от всякакви други финансови източници.

Член 203

Приложение към финансовите отчети

(Член 126 от Финансовия регламент)

Приложението съгласно член 126 от Финансовия регламент е неразделна част от финансовите отчети. То съдържа най-малко следните данни:

- (а) счетоводни принципи, правила и методи;
- (б) обяснителни записки с допълнителна информация, която не се съдържа в основния текст на финансовите отчети, но е необходима за съставяне на цялостна представа;
- (в) задбалансови задължения, които разкриват права и задължения извън балансовия отчет с потенциално съществено влияние върху активите и пасивите, финансовото състояние или резултатите на съответния субект.

Член 204

Обяснителни записки

(Член 126 от Финансовия регламент)

Обяснителните записки се представят с препратки към перата във финансовите отчети, към които се отнасят и със същата поредност.

Член 205

Бюджетна изходна сметка

(Член 127 от Финансовия регламент)

1. Бюджетната изходна сметка съдържа:
  - (а) данни за приходите, включително:
    - (i) промените в планираните бюджетни приходи;
    - (ii) получените приходи;
    - (iii) установените права;
  - (б) данни за промените в общия размер на ангажиментите и предоставените средства за плащания;
  - (в) данни за усвояването на ангажиментите и предоставените средства за плащания;
  - (г) данни за неизпълнените ангажименти, пренесените ангажименти от предходни години и поетите през годината.
2. По отношение на данните за приходите се прилага справка с разбивка по държави членки на размера на собствените средства, които подлежат на възстановяване към края на финансовата година и са включени в нареждане за възстановяване.

Член 206

Приложение към бюджетната изходна сметка

(Член 127 от Финансовия регламент)

Приложението към бюджетната изходна сметка съгласно член 127 от Финансовия регламент съдържа като минимум:

- (а) информация за бюджетните принципи, видовете предоставени средства и структурата на бюджета;
- (б) данни за неизпълнените ангажименти;
- (в) данни, необходими за изясняването на бюджетните изходни резултати.

ГЛАВА 2

(Глава 3 от Финансовия регламент)
Счетоводна отчетност

Раздел 1

Организация на сметките

(Член 132 от Финансовия регламент)

1. Главният счетоводител на всяка институция и орган съгласно член 185 от Финансовия регламент съставя и съхранява актуализирани документи, които описват организацията на сметките и счетоводните процедури в институцията.
2. При съставянето на финансовите отчети се използват колкото е възможно по-малко данни извън сметките.
3. Бюджетните приходи и разходи се регистрират в компютъризираната система по член 208 според икономическия характер на операцията като текущи или капиталови приходи и разходи.

Член 208

Компютъризирани системи

(Член 132 от Финансовия регламент)

1. Сметките се водят с помощта на интегрирана компютъризирана система.
2. Когато сметките се водят с компютъризирани системи и подсистеми, всяка система и подсистема се описва подробно.

Описанието определя съдържанието на всички полета с данни и разкрива как системата третира отделните операции. В него се посочва как системата гарантира наличието на пълна одитна следа за всяка операция и за всяка промяна в компютъризираните системи и подсистеми, така че по всяко време да е възможно проследяване на характера на промените и лицето, което ги е внесло.

Описанието на компютъризираните счетоводни системи и подсистеми разкрива връзките между тези системи и централната счетоводна система, по-специално по отношение на преноса на данни и изравняването на салдата.

3. Достъпът до компютъризираните системи и подсистеми се ограничава до лицата, включени в списъка на лицата с разрешен достъп, който всяка институция съставя и актуализира.

Раздел 2

Счетоводни книги

Член 209

Счетоводни книги

(Член 135 от Финансовия регламент)

1. Всяка институция и всеки орган съгласно член 185 от Финансовия регламент води журнал, главна книга и книга за материалните запаси.
2. Счетоводните книги се състоят от електронни документи, които се идентифицират от главния счетоводител и осигуряват пълни гаранции за доказателствената си сила.
3. Записите в журнала се прехвърлят в главната книга по пера според сметкоплана по член 212.

4. Журналът и главната книга могат да се разделят на многобройни специални журнали и специални главни книги според съществуващата необходимост да се изпълнят изискванията.
5. Записите в специалните журнали и специалните главни книги се централизират поне веднъж месечно в журнала и в главната книга.

Член 210

Преходен остатък

(Член 135 от Финансовия регламент)

Всяка институция и всеки орган съгласно член 185 от Финансовия регламент съставя преходен остатък, който обхваща всички суми по общите сметки, включително изравнените през годината, като във всички случаи посочва:

- (а) номера на сметката;
- (б) описание;
- (в) общо дебит;
- (г) общо кредит;
- (д) остатък.

Член 211

Книга за материалните запаси

(Член 135 от Финансовия регламент)

1. Книгата за материалните запаси е отчет за всички активи, пасиви и ангажименти от всякакъв вид, като за всяко перо се посочват количествата и стойността към датата на записа.
2. Данните в книгата за материалните запаси се поддържат и организират по такъв начин, че да обосновават съдържанието на всяка сума, включена в преходния остатък.
3. По отношение на книгата за дълготрайните активи се прилагат разпоредбите на член 220 – 227.

Раздел 3

Сметкоплан

Член 212

Сметкоплан

(Член 135 от Финансовия регламент)

1. Сметкопланът се приема от главния счетоводител на Комисията.
  2. Сметкопланът разделя сметките по класове.
- Всеки клас може да се подразделя при необходимост на групи и подгрупи.
3. Сметкопланът задължително съдържа най-малко следните класове:
    - (а) за балансовите сметки:
      - (i) клас 1: сметки за капитала, провизиите и кредиторите с падеж над една година;
      - (ii) клас 2: сметки за разходи за учредяване, дълготрайни активи и длъжници с падеж над една година;
      - (iii) клас 3: сметки за стоково-материални ценности;
      - (iv) клас 4: сметка за длъжници и кредитори с падеж до една година;
      - (v) клас 5: финансови сметки;
    - (б) за приходните и разходните сметки:
      - (i) клас 6: сметки за разходите;

- (ii) клас 7: сметки за приходите;
- (в) за специалните сметки;
- класове 8 и 9: специални сметки;
- (г) за задбалансовите сделки;
- клас 0: задбалансови сделки.

4. Съдържанието на всяка сметка и всеки клас и тяхното функциониране се определят в сметкоплана.

Раздел 4 Регистриране

Член 213

Счетоводни записи

(Член 135 от Финансовия регламент)

1. Записите се извършват по метода на двустранното счетоводно записване, при което всяко движение или отклонение в сметките се представя със запис, осигуряващ равностойност между дебитираната и кредитираната сума по различните сметки, към които се отнася записът.
2. В сметките се изчислява и нанася аналог в евро на сделките, представени в друга валута.

Сделките в чуждестранна валута по сметки, които могат да се преоценят, подлежат на преценка най-малко всеки път, когато сметките се приключват.

Преоценката се основава на курсовете, посочени в член 8.

Разменните курсове между еврото и други валути при съставянето на балансовия отчет към 31 декември на година N са курсовете за последния работен ден през година N – 1.

Член 214

Счетоводни архиви

(Член 135 от Финансовия регламент)

Всички счетоводни архиви разкриват произхода, съдържанието и счетоводните реквизити на всички данни, както и позоваване на съответната оправдателна документация.

Член 215

Оправдателна документация

(Член 135 от Финансовия регламент)

1. Всеки запис се основава на оправдателен документ с дата и номер на хартиен носител или на носител, който гарантира надеждността и сигурността на съдържанието му за сроковете, посочени в член 49.
2. Операциите от един и същ вид, извършени на едно и също място и на една и съща дата, могат да се обобщят в единен оправдателен документ.

Член 216

Вписване в журнала

(Член 135 от Финансовия регламент)

Счетоводните операции се вписват в журнала по един от следните методи, които не са взаимно изключващи се:

- (а) по дни и по операции;
- (б) във формата на месечна справка за общите суми по операциите при условие че се поддържа цялата документация, която позволява проверка на отделните операции по дни.

Член 217

Заверяване на записите

(Член 135 от Финансовия регламент)

1. Записите в журнала и в книгата за материалните запаси се заверяват като окончателни чрез процедура на заверка, която забранява промени или изтриване на записи.
2. Прилага се процедура за приключване, чиято цел е да замрази хронологията на регистрираните данни и да гарантира тяхната ненарушимост най-късно преди представянето на окончателните финансови отчети.

Раздел 5

Засичане и проверка

Член 218

Засичане на сметките

(Член 135 от Финансовия регламент)

1. Салдото по сметките в преходния остатък се засича периодично и най-малко при годишното приключване с данните от управленските системи, използвани от финансовите ръководители за управление на активите и пасивите и за всекидневното регистриране на данни в счетоводната система.
  2. Периодично и най-малко винаги когато сметките се приключват главният счетоводител проверява дали данните в книгата за материалните запаси по член 209 съответстват на фактическото положение по-специално по отношение на:
    - (а) паричната наличност в банките чрез изравняване със данните от финансовите институции;
    - (б) паричната наличност в касите чрез изравняване с данните от касовата книга.
- Сметките за дълготрайните активи подлежат на преглед съгласно член 224.
3. Междуведомствените сметки се изравняват и изчистват месечно.
  4. Висящите сметки подлежат на преглед от главния счетоводител на годишна основа, така че да бъдат изравнени при първа възможност.

Раздел 6

Бюджетни сметки

Член 219

Съдържание и водене на бюджетните сметки

(Член 137 от Финансовия регламент)

1. За всяко подразделение на бюджета бюджетните сметки разкриват:
  - (а) по отношение на разходите:
    - (i) предвидените в първоначалния бюджет средства, предвидените в актуализираните бюджети средства, пренесените средства, наличните средства

след събирането на установени приходи, прехвърлените средства и оттук общия размер на отпуснатите средства;

(ii) ангажиментите и плащанията през финансовата година;

(б) по отношение на разходите:

(i) разчетите в първоначалния бюджет, разчетите в актуализираните бюджети, установените приходи и определения по такъв начин общ размер на разчетите;

(ii) установените права и възстановените суми през съответната финансова година;

(в) неизплатените ангажименти и несъбраните приходи, които са пренесени от предходни години.

Отпуснатите средства за ангажименти и плащания по буква (а) от първото изречение се записват и представят отделно.

Общият размер на временните ангажименти във връзка със сектор “Гаранции” на ФЕОГА и съответните им плащания също се вписват в бюджетните сметки.

Тези ангажименти се представят по отношение на общия размер на отпуснатите средства за сектор “Гаранции” на ФЕОГА.

2. Бюджетните сметки разкриват отделно:

(а) усвояването на отпуснатите средства, които са пренесени, и отпуснатите средства за годината;

(б) изчистването на неизплатените ангажименти.

В приходната част несъбраните приходи от предходни финансови години се представят отделно.

3. Бюджетните сметки могат да бъдат организирани по такъв начин, че да се изгради система на стопанска сметка.

4. Бюджетните сметки се водят чрез компютърни системи, в книги или в картотеки.

ГЛАВА 3

(Глава 4 от Финансовия регламент)

Описи на имуществото

Член 220

Описи на имуществото

(Член 138 от Финансовия регламент)

Системата на описи на имуществото се изгражда от финансовия ръководител с техническото съдействие на главния счетоводител. Тази система на описи на имуществото следва да съдържа всички данни, които се изискват за водене на сметките и опазване на активите.

Член 221

Опазване на имуществото

(Член 138 от Финансовия регламент)

Всяка институция приема разпоредби за опазване на имуществото, отразено в съответните балансови отчети, и взема решение кои административни отдели отговарят за системата на описи на имуществото.

Член 222

Записи в описа на имуществото

(Член 138 от Финансовия регламент)

Всички придобити вещи, чиято покупна цена или себестойност е 420 евро или повече, с полезен живот над една година, които не представляват консумативи, се вписват в описа на имуществото и в сметките за дълготрайните активи.

Член 223

Съдържание на описа по елементи

(Член 138 от Финансовия регламент)

Описът на имуществото съдържа подходящо описание на всяка вещь и посочва нейното местонахождение, датата на придобиване и единичната ѝ цена.

Член 224

Инвентаризация

(Член 138 от Финансовия регламент)

Институциите извършват инвентаризация по такъв начин, че да се провери физическото наличие на всяка вещь и нейното съответствие на записите в книгата за материалните запаси. Проверките се извършват в съответствие с годишната програма за проверки, с изключение на дълготрайните материални и нематериални активи, които се проверяват най-малко веднъж на три години.

Член 225

Препродажба на имущество

(Член 138 от Финансовия регламент)

Членовете, длъжностните лица и останалите служители на институциите и органите съгласно член 185 от Финансовия регламент нямат право да придобиват вещи, които органите и институциите препродават, с изключение на продадените на търг.

Член 226

Процедура за продажба на дълготрайни активи

(Член 138 от Финансовия регламент)

1. Продажбата на дълготрайни активи се обявява на местно равнище по подходящ начин, ако единичната покупна цена е 8 100 евро или над тази стойност. Между публикуването на последната обява и сключването на договора за продажба следва да изминат най-малко 14 календарни дни.

Продажбите се извършват чрез обяви за продажба, които се обнародват в “Официален вестник на Европейските общности”, ако единичната покупна цена е 391 000 евро или над тази стойност. Подходящи обяви могат да се публикуват и в печатните издания на държавите членки. Между датата на обнародване в “Официален вестник на Европейските общности” и сключването на договора за продажба следва да измине най-малко един месец.

2. Институциите могат да се откажат от обяви, ако разходите за тях надхвърлят очакваните постъпления от операцията.
3. Институциите във всички случаи се стремят да постигнат най-добрата цена при продажбата на дълготрайни активи.

Член 227

Процедура за разпореждане с дълготрайни активи

(Член 138 от Финансовия регламент)

Финансовият ръководител съставя протокол във всички случаи, когато елемент от описа на имуществото се продава, предоставя безплатно, бракува, отдава под наем или липсва поради загуба, кражба или по друга причина.

Протоколът посочва по-конкретно дали вещта следва да се подмени за сметка на длъжностното лице или служителя на Общностите или друго лице.

Когато недвижим имоти или големи съоръжения се предоставят безплатно, следва да се състави договор и случаят да се опише в годишния доклад, който се изпраща на Европейския парламент и Съвета при представянето на първоначалния проектобюджет.

ЧАСТ ВТОРА СПЕЦИАЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ДЯЛ I (ДЯЛ II ОТ ФИНАНСОВИЯ РЕГЛАМЕНТ) СТРУКТУРНИ ФОНДОВЕ

Член 228

Изплащане на суми по сметка (Член 157 от Финансовия регламент)

В съответствие с разпоредбите на регламентите за структурните фондове и фонда за сближаване пълното или частично изплащане на суми по сметки във връзка с дадена операция не може да води до намаляване на приноса на фонда към съответната операция.

Погасените суми представляват установени приходи съгласно член 18, параграф. 1, буква (е) от Финансовия регламент.

ДЯЛ II (ДЯЛ III ОТ ФИНАНСОВИЯ РЕГЛАМЕНТ) НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

Член 229

Видове операции (Член 160 от Финансовия регламент)

1. Отпуснатите средства за научно-технологично развитие се използват за изпълнение на преки действия, непреки действия по рамковата програма за научни изследвания съгласно член 166 от Договора за създаване на ЕС, както и действия по член 165 от Договора чрез участие в програми и конкурси, реализирани от Съвместния изследователски център (СИЦ).
2. Преки действия се изпълняват от структурите на СИЦ и по принцип се финансират изцяло от бюджета. Те включват:
  - (а) научни програми;
  - (б) проучвателна изследователска дейност;
  - (в) дейности за научно-техническо обезпечаване от институционален характер.
3. Непреките действия включват програми, изпълнявани по договори с трети страни. СИЦ може да участва в такива дейности на същата основа, както третите страни.

4. За да се гарантира взаимното съответствие между националната научна политика и политиката на Общността, Комисията може да предприема инициативи съгласно член 165 от Договора за създаване на ЕС и да включва изключително административни разходи в бюджета.

5. Освен конкретните програми по член 166, параграф. 3 от Договора за създаване на ЕС, Общността може да приема:

(а) допълнителни програми, в които участват само определени държави членки съгласно член 168 от Договора за създаване на ЕС;

(б) програми по инициатива на няколко държави членки, включително участие в структурите, създадени за изпълнение на такива програми съгласно член 169 от Договора за създаване на ЕС;

(в) сътрудничество с трети страни или международни организации съгласно член 170 от Договора за създаване на ЕС;

(г) съвместни инициативи съгласно член 171 от Договора за създаване на ЕС.

6. Конкурсите дейности, реализирани от СИЦ, включват:

(а) дейности за научно-техническо обезпечаване по рамкови програми за научно-технологично развитие по принцип финансирани изцяло от бюджета;

(б) услуги за трети страни.

Член 230

Правила, приложими към СИЦ

(Член 161 от Финансовия регламент)

1. Разчетите за вземанията по член 161, параграф. 2 от Финансовия регламент се изпращат на главния счетоводител за регистриране.
2. Когато провежданите от СИЦ дейности за трети страни включват обществени поръчки, процедурата за възлагане на обществените поръчки е съобразена с принципите на прозрачност и равнопоставеност.

ДЯЛ III

(ДЯЛ IV ОТ ФИНАНСОВИЯ РЕГЛАМЕНТ) ВЪНШНИ ДЕЙСТВИЯ

ГЛАВА 1

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 231

Действия, които могат да се финансират

(Член 162 от Финансовия регламент)

Отпуснатите средства за действията, посочени в ЧАСТ първи, ДЯЛ IV, Глава I от Финансовия регламент могат по-конкретно да финансират договори за възлагане на обществени поръчки, безвъзмездни помощи, включително лихвени субсидии, специални заеми, кредитни гаранции и финансова помощ, бюджетна подкрепа и други специфични форми на бюджетно подпомагане.

ГЛАВА 2

Изпълнение на действията

Член 232

Споразумения за финансиране при централизираното управление (Член 166 от Финансовия регламент)

1. Преди да се сключи споразумение за финансиране на действие – предмет на децентрализирано управление, отговорният финансов ръководител извършва проверка по документи или на място за съответствието на изградената от бенефициента – трета страна управленска система за управление на средства от Общността с изискванията на член 164, параграф. 1 от Финансовия регламент.
2. Всяко споразумение за финансиране, сключено при условията на децентрализирано управление, изрично включва разпоредби, които изцяло или частично в зависимост от степента на договорената децентрализация:
  - (а) осигуряват изпълнение на критериите по член 164, параграф. 1 от Финансовия регламент;
  - (б) декларират, че ако престанат да се изпълняват минималните критерии по член 164, параграф. 1 от Финансовия регламент, Комисията може да спре изпълнението на споразумението;
  - (в) определят състезателна процедура за изравняване на сметките съгласно член 53, параграф. 5 от Финансовия регламент, която може да се използва за установяване на отговорността на третата страна;
  - (г) посочват финансовите механизми за корекции съгласно член 53, параграф. 5 от Финансовия регламент, изброени в член 42, по-конкретно по отношение на възстановяването чрез прихващане.

Член 233

Специални заеми

(Член 166 от Финансовия регламент)

За всеки инвестиционен проект, финансиран със специален заем, се сключва договор за кредит между Комисията от името на Общността и заемополучателя.

Член 234

Банкови сметки

(Член 166 от Финансовия регламент)

1. За плащания във валутата на държавата получател се откриват сметки в евро във финансова институция на държавата получател на името на Комисията или – по общо съгласие – на името на получателя. Заглавията на сметките създават условия за идентифициране на съответните средства.
2. Посочените в параграф. 1 сметки се захранват, за да покриват текущи касови потребности. Преводите се извършват в евро и сумите се преобразуват при необходимост във валутата на държавата получател при настъпване на падежа съгласно член 7 и 8.

ГЛАВА 3

Възлагане на обществени поръчки

Член 235

Ползване на сгради под наем

(Член 167 от Финансовия регламент)

Единствените договори за сгради, които могат да се финансират от отпуснатите средства за външни действия, са договорите за ползване под наем на сгради, които вече са били построени към датата на подписване на наемния договор. Договорите се публикуват съгласно член 119.

Член 236

Определения

(Член 167 от Финансовия регламент)

1. Договорите за услуги включват договори за проучвания и техническа помощ.

Договорът за проучване е договор за услуга, сключен между доставчик и възложител за извършване на проучвания във връзка с избора и подготовката на проекти, технико-икономически обосновки, икономически и пазарни проучвания, технически обследвания и одити.

При договорите за техническа помощ от доставчика се изисква да играе консултантска роля, да управлява или да контролира проект или да осигури посочените в договора консултанти.

2. Когато трета страна разполага с квалифициран управленски персонал в отделите или структурите с участие на държавния сектор, договорите могат да се изпълняват пряко от тези отдели или структури чрез пряко влагане на труд.

Член 237

Специални разпоредби във връзка с праговете и механизмите за сключване на външни договори

(Член 167, параграф. 1, букви (а) и (б) от Финансовия регламент)

1. Разпоредбите на член 118 – 121, с изключение на определенията, член 122, параграф 3 и 4, член 123, 126 – 129, член 131, параграф 3 – 6, член 139, параграф. 2, член 140 – 146, член 148 и член . 151 и 152 не се прилагат към договорите за възлагане на обществени поръчки, сключени от възложителите по член 167, параграф. 1, букви (а) и (б) от Финансовия регламент или от тяхно име.

Решението за изпълнение на разпоредбите във връзка с обществените поръчки по тази Глава се взема от Комисията.

2. При неспазване на процедурите по параграф. 1 разходите за съответните дейности не се признават за финансиране от Общността.
3. Към договорите за продоволствени помощи се прилагат конкретните механизми, предвидени в Регламент на Комисията (ЕК) № 2519/97¹.
4. Разпоредбите на тази Глава не се прилагат към възложителите по член 167, параграф. 1, буква (б), когато след проверките съгласно член 35 Комисията ги упълномощава да прилагат собствени процедури за възлагане на обществени поръчки при условията на децентрализирано управление.

Член 238

Възлагане на обществени поръчки от възложители по член 167, параграф. 1, буква (в) от Финансовия регламент

(Член 167, параграф. 1, буква (в) от Финансовия регламент)

---

¹ ОВ Л 346, 17.12.1997 г., стр. 23.

1. Разпоредбите на тази Глава не се прилагат към възлагането на обществени поръчки от възложителите по член 167, параграф. 1, буква (в) от Финансовия регламент.
2. Разпоредбите на тази Глава не се прилагат към действията, изброени в Регламент (ЕС) № 1257/96.
3. Конкретните процедури за възлагане на обществени поръчки по параграф 1 и 2 се решават от Комисията в съответствие с принципите по член 184.
4. При неспазване на процедурите по параграф. 3 разходите за съответните дейности не се признават за финансиране от Общността.

Член 239

Обявяване и недопускане на дискриминация

(Член 167 и 168 от Финансовия регламент)

Комисията предприема необходимите мерки за изпълнение за гарантиране на максимално широко участие при равни условия на конкуренция за възлагане на обществени поръчки, финансирани от Общността. За целта по-конкретно се полагат грижи за:

- (а) осигуряване на адекватно предварително разгласяване чрез публикуване в разумен срок на предварителните информационни известия, известията за поръчките и известията за сключване на договорите;
- (б) премахване на всички дискриминационни действия или технически спецификации, които могат да затруднят широкото участие при равни условия на всички физически и юридически лица, изброени в член 168 от Финансовия регламент.

Член 240

Обяви

(Член 167 от Финансовия регламент)

1. Предварителното информационно известие за международни търгове се изпраща на Службата за официални публикации на Европейските общности колкото е възможно по-скоро и не по-късно от 31 март на всяка бюджетна година по отношение на договорите за доставки и за услуги, а по отношение на договорите за изработка – колкото е възможно по-скоро след решението за одобряване на програмата за тези договори.
2. За целите на тази Глава известието за поръчката се обнародва:
  - (а) най-малко в “Официален вестник на Европейските общности” и в Интернет за международните търгове;
  - (б) най-малко в официалния държавен орган на държавата получател или в равностойно издание за местни търгове.Когато известието за поръчката се публикува и на местно равнище, то следва да е идентично на обнародваното в “Официален вестник на Европейските общности” и в Интернет и следва да се публикува едновременно с него. Комисията отговаря за обнародването в “Официален вестник на Европейските общности” и в Интернет. Ако известието се публикува на местно равнище, това може да се извърши от бенефициента.
3. Известието за сключване на договора се изпраща при подписването на договора.

Член 241

Прагове и процедури при сключване на договори за услуги

(Член 167 от Финансовия регламент)

1. Праговете и процедурите по член 167 от Финансовия регламент при договори за услуги са както следва:
  - (а) за договори на стойност 200 000 евро или по-висока стойност – международна ограничена покана за участие в търг по смисъла на член 122, параграф. 2, буква (б) и член 240, параграф. 2, буква (а);
  - (б) за договори на стойност 200 000 евро или по-ниска стойност – конкурсна процедура с водене на преговори по смисъла на параграф. 3 при условие че използването на съществуващ рамков договор е невъзможно или е било неуспешно.Договори на стойност под 5 000 евро могат да се сключват на основата на еднократен търг.
2. При международната ограничена процедура по параграф. 1, буква (а) известието за поръчката посочва броя на кандидатите, които ще бъдат поканени да подадат оферти. При договорите за услуги броят на участниците в тръжната процедура е от четири до осем. Броят на кандидатите, допуснати да подадат оферти, следва да бъде достатъчен, за да осигури реална конкуренция.

Списъкът на избраните кандидати се обнародва в страницата на Комисията в Интернет.

3. При процедурата за водене на преговори по параграф. 1, буква (б) възложителят съставя списък от минимум трима доставчици по свой избор. Процедурата включва ограничен търг без обнародване на покана и се нарича “тръжна процедура за водене на преговори извън приложното поле на член 124”.

Офертите се отварят и оценяват от комисия по подбора с необходимите технически и административни експертни познания. Членовете на комисията по подбора подписват декларация за безпристрастност.

4. Офертите се изпращат в пакет или във външен плик, съдържащ два отделни запечатани плика – един с надпис “Плик А – Техническа оферта” и друг с надпис “Плик Б – Финансова оферта”. На външния плик се отбелязват:
  - (а) адреса, посочен в тръжната документация за подаване на оферти;
  - (б) позоваване на поканата за подаване на оферти, на която отговаря участникът в тръжната процедура;
  - (в) при необходимост номерата на лотовете, за които се подава офертата;
  - (г) изразът “Да не се отваря преди заседанието за отваряне на офертите” на езика на тръжната документация.

Ако тръжната документация предвижда провеждане на събеседване, комисията по подбора може да го проведе с главните членове на екипа експерти, предложен в технически приемливите оферти след установяване на писмените междинни заключения и преди окончателната оценка на техническите оферти. В такива случаи събеседването с експертите се провежда от комисията по подбора, за предпочитане колективно, ако те образуват екип и на достатъчно близки интервали, за да се направи сравнение. Събеседванията се провеждат в съответствие с образеца, съгласуван предварително от комисията по подбора и прилагат към всички поканени за събеседване експерти или екипи. Датата и часът на събеседването следва да бъдат съобщени на участниците в тръжната

процедура най-малко десет календарни дни предварително. При непредвидени обстоятелства, които възпрепятстват участника в тръжната процедура да се яви на събеседването, следва да му се изпратят нова дата и час.

5. Критериите за сключване на договора служат за определяне на икономически най-целесъобразната оферта.

Икономически най-целесъобразната оферта се избира чрез претегляне в съотношение 80/20 на техническите качества и цената. За тази цел:

- (а) полученият бал за техническата оферта се умножава по 0.80;
- (б) полученият бал за ценовата оферта се умножава по 0.20.

Член 242

Прилагане на процедурата за водене на преговори към договори за услуги (Член 167 от Финансовия регламент)

1. При договорите за услуги възложителите могат да използват процедурата за водене на преговори с еднократен търг със съгласието на Комисията, ако тя самата не е възложител, в следните случаи:

(а) когато поради крайна спешност, продиктувана от обстоятелства, които възложителят не би могъл да предвиди и изцяло извън неговия контрол, сроковете за процедурата по член 91, параграф. 1, букви (б) и (в) от Финансовия регламент не могат да бъдат спазени;

(б) когато услугите се възлагат на органи от държавния сектор или институции или сдружения с нестопанска цел и се отнасят до дейности от институционален характер или целят да предоставят помощ на народ в социалната сфера;

(в) за услуги, които представляват продължение на вече започнали услуги при условията, изброени в параграф. 2;

(г) когато тръжната процедура до момента е неуспешна, т.е. когато не е получена нито една качествено и/или финансово подходяща оферта, като в такъв случай след прекратяване на тръжната процедура възложителят може да води преговори с един или повече участници в тръжната процедура по свой избор сред участвалите в поканата за подаване на оферти при условие че първоначалните условия на договора не се променят съществено;

(д) когато съответният договор следва конкурс и съгласно приложимите правила следва да се сключи с класирания на първо място или с някой от класираните кандидати, като в такъв случай всички класирани кандидати се канят за участие в преговорите;

(е) когато по технически причини или във връзка със защитата на изключителни права договорът може да се сключи само с определен доставчик на услугата.

За целите на буква (а) от първото изречение за извършените операции при кризисни ситуации по член 168, параграф. 2 се смята, че отговарят на условията за крайна спешност. Финансовият ръководител по делегиране, при необходимост съгласувано с останалите заинтересовани финансови ръководители по делегиране, установява наличието на крайна спешност и редовно преразглежда решението си с оглед на принципа на разумното финансово управление.

2. Услугите, които са продължение на вече започнали услуги по параграф. 1, буква (в) са следните:

(а) допълнителни услуги, които не са обхванати от главния договор, но в резултат на непредвидени обстоятелства стават необходими за изпълнението на

договора при условие че допълнителната услуга не може технически и икономически да се отдели от главния договор без да се причинят сериозни неудобства за възложителя и че brutната стойност на допълнителните услуги не надхвърля 50 % от стойността на главния договор;

(б) допълнителни услуги, които представляват повторение на сходни услуги, поверени на изпълнителя по първия договор при условие че известието за поръчката е обнародвано за предоставянето на първата услуга и възможностите за използване на процедурата за водене на преговори за по-нататъшни услуги за проекта и разчетите са ясно посочени в обнародваното известие за първата услуга.

Еднократно удължаване на договора е възможно за стойност и срок, които не надхвърлят стойността и срока на първоначалния договор.

Член 243

Прагове и процедури при сключване на договори за доставки

(Член 167 от Финансовия регламент)

1. Праговете и процедурите по член 167 от Финансовия регламент при договори за доставки са както следва:

(а) за договори на стойност 150 000 евро или по-висока стойност – международна открита покана за участие в търг по смисъла на член 122, параграф. 2, буква (а) и член 240, параграф. 2, буква (а);

(б) за договори на стойност 30 000 евро или повече, но под 150 000 евро – местна открита покана за участие в търг по смисъла на член 122, параграф. 2, буква (а) и член 240, параграф. 2, буква (б);

(в) за договори на стойност под 30 000 евро - конкурсна процедура с водене на преговори по смисъла на параграф. 2.

Договори на стойност под 5 000 евро могат да се сключват на основата на еднократен търг.

2. При процедурата за водене на преговори по параграф. 1, буква (в) възложителят съставя списък от минимум трима доставчици по свой избор. Процедурата включва ограничен търг без обнародване на покана и се нарича “тръжна процедура за водене на преговори извън приложното поле на член 124”.

Офертите се отварят и оценяват от комисия по подбора с необходимите технически и административни експертни познания. Членовете на комисията по подбора подписват декларация за безпристрастност.

Ако възложителят не получи най-малко три валидни оферти, процедурата следва да се прекрати и да започне отначало.

3. Всяка техническа и финансова оферта следва да се постави в един запечатан плик, който на свой ред се поставя в пакет или външен плик. На външния плик се отбелязват:

(а) адреса, посочен в тръжната документация за подаване на оферти;

(б) позоваване на поканата за подаване на оферти, на която отговаря участникът в тръжната процедура;

(в) при необходимост номерата на лотовете, за които се подава офертата;

(г) изразът “Да не се отваря преди заседанието за отваряне на офертите” на езика на тръжната документация.

Офертите се отварят от комисията за оценка на офертите на определеното място и в определеното време, посочени в тръжната документация. На публичното заседание следва да се обявят имената на участниците в тръжната процедура,

предложените цени, предоставянето на необходимите тръжни гаранции и всички други формалности, които възложителят сметне за нужни.

4. При договори за доставки без предвидено сервизно обслужване след продажбата единственият критерий за сключване на договора е цената. Когато предложенията за сервизно обслужване или за обучение имат особено значение, офертата, се избира икономически ай-целесъобразната оферта, като се отчита техническото качество на предложениия сервиз и предложената цена.

Член 244

Прилагане на процедурата за водене на преговори към договори за доставки

(Член 167 от Финансовия регламент)

1. При договорите за доставки възложителите могат да използват процедурата за водене на преговори с еднократен търг със съгласието на Комисията, ако тя самата не е възложител, в следните случаи:

- (а) когато поради крайна спешност, продиктувана от обстоятелства, които възложителят не би могъл да предвиди и изцяло извън неговия контрол, сроковете за процедурата по член 91, параграф. 1, букви (б) и (в) от Финансовия регламент не могат да бъдат спазени;
- (б) когато това се определя от характера или конкретните особености на доставките примерно когато изпълнението на договора е запазено изключително за притежатели на патенти или лицензи за ползване на патенти;
- (в) за допълнителни доставки от първоначалния доставчик с цел частично да се обновят обичайните доставки или съоръжения или да се разширят наличните доставки или съоръжения, когато евентуална промяна на доставчика би задължила възложителя да придобие съоръжения с различни технически характеристики и това би довело до несъвместимост или прекомерни технически трудности при експлоатацията и поддръжката;
- (г) когато тръжната процедура до момента е неуспешна, т.е. когато не е получена нито една качествено и/или финансово подходяща оферта, като в такъв случай след прекратяване на тръжната процедура възложителят може да води преговори с един или повече участници в тръжната процедура по свой избор сред участвалите в поканата за подаване на оферти при условие че първоначалните условия на договора не се променят съществено.

За целите на 1, буква (а) за извършените операции при кризисни ситуации по член 168, параграф. 2 се смята, че отговарят на условията за крайна спешност. Финансовият ръководител по делегиране, при необходимост съгласувано с останалите заинтересовани финансови ръководители по делегиране, установява наличието на крайна спешност и редовно преразглежда решението си с оглед на принципа на разумното финансово управление.

Член 245

Прагове и процедури при сключване на договори за изработка

(Член 167 от Финансовия регламент)

1. Праговете и процедурите по член 167 от Финансовия регламент при договори за доставки са както следва:

- (а) за договори на стойност 5 000 000 евро или повече:
  - (i) по принцип международна открита покана за участие в търг по смисъла на член 122, параграф. 2, буква (а) и член 240, параграф. 2, буква (а);

(ii) по изключение с оглед на особеностите на определени видове работи и със съгласието на Комисията - международна ограничена покана за участие в търг по смисъла на член 122, параграф. 2, буква (б) и член 240, параграф. 2, буква (а);

(б) за договори на стойност 300 000 евро или повече, но под 5 000 000 евро – местна открита покана за участие в търг по смисъла на член 122, параграф. 2, буква (б) и член 240, параграф. 2, буква (б);

(в) за договори на стойност под 300 000 евро - конкурсна процедура с водене на преговори по смисъла на параграф. 2.

Договори на стойност под 5 000 евро могат да се сключват на основата на еднократен търг.

2. При процедурата за водене на преговори по параграф. 1, буква (в) възложителят съставя списък от минимум трима изпълнители по свой избор. Процедурата включва ограничен търг без обнародване на покана и се нарича “тръжна процедура за водене на преговори извън приложното поле на член 124”.

Офертите се отварят и оценяват от комисия по подбора с необходимите технически и административни експертни познания. Членовете на комисията по подбора подписват декларация за безпристрастност.

Ако възложителят не получи най-малко три валидни оферти, процедурата следва да се прекрати и да започне отначало.

3. Критериите за подбор обхващат възможностите на участника в тръжната процедура да изпълняват подобни договори по-специално чрез позоваване на извършени работи през последните години. Когато подборът е извършен по такъв начин и тъй като недопустимите оферти вече са отхвърлени, единственият критерий за възлагане на обществената поръчка е цената.

4. Всяка техническа и финансова оферта следва да се постави в един запечатан плик, който на свой ред се поставя в пакет или външен плик. На външния плик се отбелязват:

(а) адреса, посочен в тръжната документация за подаване на оферти;

(б) позоваване на поканата за подаване на оферти, на която отговаря участникът в тръжната процедура;

(в) при необходимост номерата на лотовете, за които се подава офертата;

(г) изразът “Да не се отваря преди заседанието за отваряне на офертите” на езика на тръжната документация.

Офертите се отварят от комисията за оценка на офертите на определеното място и в определеното време, посочени в тръжната документация. На публичното заседание следва да се обявят имената на участниците в тръжната процедура, предложените цени, предоставянето на необходимите тръжни гаранции и всички други формалности, които възложителят сметне за нужни.

Член 246

Прилагане на процедурата за водене на преговори към договори за изработка

(Член 167 от Финансовия регламент)

1. При договорите за доставки възложителите могат да използват процедурата за водене на преговори с еднократен търг със съгласието на Комисията, ако тя самата не е възложител, в следните случаи:

(а) когато поради крайна спешност, продиктувана от обстоятелства, които възложителят не би могъл да предвиди и изцяло извън неговия контрол,

сроковете за процедурата по член 91, параграф. 1, букви (б) и (в) от Финансовия регламент не могат да бъдат спазени;

(б) за допълнителни работи, които не са включени в първоначалния договор, но поради непредвидени обстоятелства стават необходими за изпълнението на описаните в него работи при условията по параграф. 2;

(в) когато тръжната процедура до момента е неуспешна, т.е. когато не е получена нито една качествено и/или финансово подходяща оферта, като в такъв случай след прекратяване на тръжната процедура възложителят може да води преговори с един или повече участници в тръжната процедура по свой избор сред участвалите в поканата за подаване на оферти при условие че първоначалните условия на договора не се променят съществено.

За целите на буква (а) от първото изречение за извършените операции при кризисни ситуации по член 168, параграф. 2 се смята, че отговарят на условията за крайна спешност. Финансовият ръководител по делегиране, при необходимост съгласувано с останалите заинтересовани финансови ръководители по делегиране, установява наличието на крайна спешност и редовно преразглежда решението си с оглед на принципа на разумното финансово управление.

2. Допълнителните работи по параграф. 1, буква (б) се възлагат на изпълнителя, който вече извършва работите:

(а) когато работите не могат технически и икономически да се отделят от главния договор без да се причинят сериозни неудобства за възложителя;

(б) когато работите, макар отделими от изпълнението на първоначалния договор, са строго необходими за неговото завършване;

(в) когато брутната стойност на договорите за допълнителните работи не надхвърля 50 % от стойността на главния договор.

Член 247

Прилагане на процедурата за водене на преговори към договори за строителство

(Член 167 от Финансовия регламент)

Договорите за строителство по член 235 могат да се сключват чрез процедура за водене на преговори след като местният пазар е проучен и със съгласието на Комисията, ако тя самата не е възложител.

Член 248

Избор на процедура за възлагане на обществени поръчки при смесени договори

(Член 167 от Финансовия регламент)

При договори както за доставка на услуги, така и за доставка на стоки или изработка възложителят със съгласието на Комисията, ако тя самата не е възложител, определя приложимите прагове и процедури с оглед на преобладаващия елемент, който се оценява на основата на относителната стойност и оперативното значение на различните елементи на договора.

Член 249

Тръжна документация

(Член 167 от Финансовия регламент)

1. Тръжната документация по член 130 се оформя на основата на най-добрата международна практика и в съответствие с разпоредбите на

тази Глава по отношение на обявяването и контактите между възложителя и участниците в тръжната процедура.

2. При договорите за услуги тръжното досие съдържа следните документи:

(а) указания за участниците в тръжната процедура, които следва да включват:

- (i) вида договор;
- (ii) критериите за класиране и тяхното тегло;
- (iii) възможността за събеседвания и график за тяхното провеждане;
- (iv) дали се допускат варианти;
- (v) разрешения дял, който може да се възлага на подизпълнители;
- (vi) максималния бюджет на разположение за договора;
- (vii) валутата, в която да бъдат представени офертите;

(б) съкратен списък на избраните кандидати (с посочване на забраната за сдружаване);

(в) общите условия на договорите за услуги;

(г) специфичните условия, които засилват, допълват или се отклоняват от общите условия;

(д) проектозаданието с планирания график за проекта и датите, на които според плана главните експерти следва да бъдат на разположение;

(е) ценовия график (за изпълнение от участника в тръжната процедура);

(ж) образец на офертата;

(з) образец на договора;

(и) образец за банкова (или друга подобна) гаранция за изплащане на предварителното финансиране.

3. При договорите за доставки тръжното досие съдържа следните документи:

(а) указания за участниците в тръжната процедура, които следва да включват:

- (i) критериите за подбор и класиране;
- (ii) дали се допускат варианти;
- (iii) валутата, в която да бъдат представени офертите;

(б) общите условия на договорите за услуги;

(в) специфичните условия, които засилват, допълват или се отклоняват от общите условия;

(г) техническо приложение с планове, технически спецификации и планиран график за изпълнение на договора;

(д) ценовия график (за изпълнение от участника в тръжната процедура);

(е) образец на офертата;

(ж) образец на договора;

(з) образец за банкова (или друга подобна) гаранция за:

(i) офертата;

(ii) авансовите плащания; и

(iii) правилното изпълнение.

4. При договорите за изработка тръжното досие съдържа следните документи:

(а) указания за участниците в тръжната процедура, които следва да включват:

(i) критериите за подбор и класиране;

(ii) дали се допускат варианти; и

- (iii) валутата, в която да бъдат представени офертите;
  - (б) общите условия на договорите за изработка;
  - (в) специфичните условия, които засилват, допълват или се отклоняват от общите условия;
  - (г) технически приложения с планове, технически спецификации и планиран график за изпълнение на договора;
  - (д) ценовия график (за изпълнение от участника в тръжната процедура) и разбивка на цените;
  - (е) образец на офертата;
  - (ж) образец на договора;
  - (з) образец за банкова (или друга подобна) гаранция за:
    - (i) офертата;
    - (ii) авансовите плащания;
    - (iii) правилното изпълнение.
5. При възникнали противоречия специфичните условия по параграф. 2, буква (г), параграф. 3, буква (в) и параграф. 4, буква (в) имат приоритет над общите условия.

Член 250

Гаранции

(Член 102 и 167 от Финансовия регламент)

1. Като изключение от разпоредбите на член 150 предварителните гаранции се представят в евро или във валутата на договора, за който се отнасят.
2. Възложителят може да поиска тръжна гаранция по смисъла на тази Глава в размер на 1 % до 2 % от общата стойност на договора за доставки или изработка; тя е съобразена с разпоредбите на член 150. Гаранцията се освобождава при сключване на договора. Тя се задържа, ако офертата, представена преди крайния срок за подаване на оферти впоследствие бъде оттеглена.
3. Изисква се гаранция в замяна на изплащането на предварителното финансиране на стойност над 150 000 евро. Тя се освобождава при приспадането на междинните плащания или плащанията на остатъка на изпълнителя съгласно условията на договора.
4. Участникът в тръжната процедура предоставя гаранция за изпълнението при подписване на договор за доставки и изработка в размера, посочен в тръжното досие и съответстващ на не повече от 10 % от общата стойност на договора. Тя остава валидна най-малко до окончателното приемане на доставките или извършените работи. Ако договорът не е изпълнен правилно, гаранцията се задържа в пълен размер.

Член 251

Срокове за процедурите

(Член 167 от Финансовия регламент)

1. Офертите следва да бъдат получени от възложителя на адреса и преди крайния срок, посочени в поканата за подаване на оферти. Определеният от възложителя срок за получаване на оферти и заявки за участие е достатъчно дълъг, за да даде на заинтересованите страни разумен и достатъчен период за подготовка и подаване на офертите.

При договорите за услуги минималният срок между датата на изпращане на писмото с покана за подаване на оферти и крайната дата за получаване на офертите е 50 дни. Но при неотложни случаи и с предварителното съгласие на Комисията могат да се определят и други срокове.

2. Участниците в тръжната процедура могат да задават въпроси в писмена форма най-късно до 21 дни преди крайния срок за получаване на офертите. Възложителят предоставя отговорите на въпросите не по-късно от 11 дни преди крайния срок за подаване на офертите.
3. При международните ограничени процедури срокът за получаване на офертите е най-малко 30 дни от датата на обнародване на известието за поръчката. Периодът между датата на изпращане на писмото с поканата и крайния срок за подаване на офертите е най-малко 50 дни. Но по изключение и с предварителното съгласие на Комисията могат да се определят и други срокове.
4. При международните открити процедури срокът за получаване на офертите, считано от датата на изпращане на известието за поръчката, е най-малко:
  - (а) 90 дни за договори за изработка;
  - (б) 60 дни за договори за доставки.Но по изключение и с предварителното съгласие на Комисията могат да се определят и други срокове.
5. При местните открити процедури срокът за получаване на офертите, считано от датата на обнародване на известието за поръчката, е най-малко:
  - (а) 60 дни за договори за изработка;
  - (б) 30 дни за договори за доставки.Но по изключение и с предварителното съгласие на Комисията могат да се определят и други срокове.
6. При конкурсните процедури с водене на преговори по член 241, параграф. 1, буква (б), член 243, параграф. 1, буква (в) и член 245, параграф. 1, буква (в) на кандидатите се дават най-малко 30 дни от датата на изпращане на писмото с покана за подаване на оферти до датата на подаване на офертата.
7. При договорите за услуги валидността на офертите е 90 календарни дни от крайния срок за подаване на офертите. По изключение преди изтичането на валидността възложителят може да поиска от участниците в тръжната процедура да удължат периода с определен брой дни до не повече от 40 календарни дни. Участникът, чиято оферта е избрана, следва да поддържа валидността на офертата в продължение на още 60 календарни дни от датата на уведомяване за сключването на договора.
8. При договорите за доставки валидността на офертите е 90 календарни дни от крайния срок за подаване на офертите. По изключение преди изтичането на валидността възложителят може да поиска от участниците в тръжната процедура да удължат периода с определен брой дни до не повече от 40 календарни дни. Участникът, чиято оферта е избрана, следва да поддържа валидността на офертата в продължение на още 60 календарни дни от датата на уведомяване за сключването на договора.

9. При договорите за изработка валидността на офертите е 90 календарни дни от крайния срок за подаване на офертите. По изключение преди изтичането на валидността възложителят може да поиска от участниците в тръжната процедура да удължат периода с определен брой дни до не повече от 40 календарни дни. Участникът, чиято оферта е избрана, следва да поддържа валидността на офертата в продължение на още 60 календарни дни от датата на уведомяване за сключването на договора.
10. Сроковете по параграф 1 – 9 се изразяват в календарни дни.

Член 252

Комисия за оценка на офертите (Член 167 от Финансовия регламент)

1. Всички заявки за участие и оферти, които са обявени за изпълнили изискванията, се оценяват и класират от комисия за оценка на основата на предварително обявените критерии за изключване, подбор и определяне на победител. Комисията се състои от нечетен брой членове, най-малко трима, с необходимите технически и административни експертни познания за оценка на офертите.
2. Ако Комисията не е възложител, тя следва да бъде системно информирана. Тя винаги се кани като наблюдател на отварянето и оценката на офертите и получава копия от всички тях. Възложителят изпраща на Комисията за съгласие резултатите от оценката на офертите и предложение за сключване на договор. След като получи нейното съгласие възложителят подписва договорите и ги изпраща на Комисията.
3. Офертите, които не отговарят на всички съществени изисквания, посочени в тръжната документация, или на посочените в нея специфични изисквания, се отстраняват.
4. При оферти с необичайно ниска стойност съгласно член 139 от този Регламент комисията за оценка отправя искане за представяне на необходимата информация във връзка със съдържанието на офертата.

ГЛАВА 4

Безвъзмездни помощи

Член 253

Финансиране в пълен размер (Член 169 от Финансовия регламент)

1. По изключение от изискването за съфинансиране във връзка с безвъзмездните помощи по член 109 от Финансовия регламент финансирането на действия в пълен размер може да бъде разрешено в следните случаи, освен ако не е забранено в учредителния акт:
  - (а) хуманитарна помощ, включително подпомагане на бежанци, изселени лица, рехабилитация и обезвреждане на мини;
  - (б) помощ при кризисни ситуации по смисъла на член 168, параграф. 2;
  - (в) действия за защита на здравето или основните права на хората;

(г) действия в резултат на изпълнението на споразумения за финансиране с трети страни или действия с международни организации по смисъла на член 43.

2. В решението за отпускане на помощта за съответното действие се излагат мотивите при изключение от изискването за съфинансиране (съгласно параграф. 1.

Финансовият ръководител следва да бъде в състояние да докаже, че финансирането в пълен размер има съществено значение за изпълнението на съответното действие.

ГЛАВА 5

Сметки за дребни суми и материални запаси

Член 254

Създаване на сметки за дребни суми

(Член 63 от Финансовия регламент)

За плащането на определени категории разходи могат да се откриват една или повече сметки за дребни суми във всяко местно звено извън Общността съгласно член 63 от Финансовия регламент. Местно звено е например делегация на Комисията, офис или клон в трета страна.

Решението за откриване на сметка за дребни суми определя условията за нейното използване съгласно член 67 и на основата на специфичните потребности на местното звено.

Член 255

Упълномощени лица за разпореждане със сметките

(Член 62 от Финансовия регламент)

Всяка институция определя условията, според които нейни служители се определят и упълномощават да се разпореждат със сметките на местните звена по член 254 и да предоставят на местните финансови институции имената и спесимените на упълномощените лица.

Член 256

Описи на материални запаси и обявяване на продажбите

(Член 138 от Финансовия регламент)

1. При делегациите постоянните описи на движимото имущество на Общностите се съхраняват по места. Справките се изпращат редовно на централните отдели в съответствие с приетите от всяка институция правила.

Превозваното до делегациите движимо имущество се вписва във временен опис преди да бъде заведено в постоянния опис.

2. Обявяването на продажбите на движимо имущество на делегациите се извършва съгласно местните обичаи.

ДЯЛ IV

(ДЯЛ V ОТ ФИНАНСОВИЯ РЕГЛАМЕНТ)

ЕВРОПЕЙСКИ СЛУЖБИ

Член 257

Обхват

(Член 171 от Финансовия регламент)

Посочените в член 171 от Финансовия регламент европейски служби са следните:

- (а) Служба за официални публикации;
- (б) Европейска служба за борба с измамите;
- (в) Служба на Европейските общности за подбор на персонал;
- (г) Служба за управление и плащане на индивидуални начисления;
- (д) Служба за инфраструктурата и логистиката в Брюксел и Служба за инфраструктурата и логистиката в Люксембург.

Една или повече институции могат да създават допълнителни служби при условие че това се оправдава от анализа на разходите и ползите и се гарантира откритостта в действията на Общността.

Член 258

Специфични правила за Службата за официални публикации

(Член 171 от Финансовия регламент)

По отношение на Службата за официални публикации всяка институция запазва правомощията да одобрява разходи за публикации, възложени от Службата на външни органи. Нетните постъпления от продажбата на издания се използват отново като целеви приходи от институцията, която е автор на съответната публикация съгласно член 18 от Финансовия регламент.

Член 259

Делегиране на определени задачи от главния счетоводител

(Член 172 от Финансовия регламент)

Главният счетоводител на Комисията по предложение на ръководството на съответната служба може да делегира на нейни служители част от задачите във връзка със събирането на приходите и плащането на разходите, които се извършват пряко от съответната служба.

Член 260

Единна сметка – банкови сметки

(Член 172 от Финансовия регламент)

За да се покрият касовите потребности на дадена междуведомствена служба, може да се откриват банкови сметки или пощенски джиро сметки на името на Комисията по предложение на ръководството на службата.

Сметките се захранват редовно чрез плащания от Комисията по искания за средства от съответната служба. Плащанията не могат да надхвърлят общия размер на отпуснатите за целта средства в бюджета на Комисията за текущата година.

Касовата позиция в края на годината се изравнява и коригира при взаимодействие между съответната служба и Комисията в края на финансовата година.

Член 261

Правила за изпълнение

(Член 175, параграф 1 от Финансовия регламент)

Правилата за изпълнение, които ръководството на всяка служба определя в съответствие с член 175, параграф. 1 от Финансовия регламент, са изцяло съобразени с този Регламент.

ДЯЛ V
(ДЯЛ VI ОТ ФИНАНСОВИЯ РЕГЛАМЕНТ)
АДМИНИСТРАТИВНИ СРЕДСТВА

Член 262

Обхват

(Член 177 от Финансовия регламент)

Административните средства в приложното поле на тази Част са определените в член 27 средства.

Член 263

Сгради

(Член 179, параграф 3 от Финансовия регламент)

Преди сключването на договорите по член 179, параграф. 3 от Финансовия регламент всяка институция изпраща съобщение на бюджетните органи с цялата необходима информация за планираната операция, бюджетните разходи за текущата финансова година и следващите години, мотивировката съгласно принципа за разумно финансово управление и влиянието върху финансовата перспектива.

Същевременно съответната институция уведомява бюджетните органи за графика на строителните проекти.

Член 264

Наемни гаранции

(Член 177 от Финансовия регламент)

Предоставените от Комисията наемни гаранции са във формата на банкови гаранции или депозит в блокирана банкова сметка на името на Комисията или на наемодателя в евро, освен в надлежно мотивирани случаи.

Член 265

Авансови плащания на служителите и членовете на институциите

(Член 177 от Финансовия регламент)

На служителите и членовете на институциите могат да се извършват авансови плащания в съответствие с условията в Правилника за персонала.

ЧАСТ ТРЕТА
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ДЯЛ I

ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 266

Трансфер на средства за научни изследвания

(Член 160 от Финансовия регламент)

За преките и непреките действия в областта на научните изследвания, изброени в член 229, параграф 1 – 5 процедурата за прехвърляне на средства за финансовата 2003 година се прилага съгласно член 95, параграф 1 и 2 от Финансовия регламент от 21.12.1977 г.

Член 267

Ликвидация на гаранционната сметка

1. Кредитното салдо по гаранционната сметка в общите сметки на името на всеки главен счетоводител или помощник главен счетоводител, която се заверява със специалните начисления по член 75 от Финансовия регламент от 21.12.1977 г., се изплаща на заинтересованите лица или правоимащите лица по решение на институциите след освобождаване от отговорност за финансовите години 2001 и 2002 в съответствие с мнението на главния счетоводител, когато той не е лично заинтересован.
2. Кредитното салдо по гаранционната сметка в общите сметки на името на всеки администратор на дребни суми, която се заверява със специалните начисления по член 75 от Финансовия регламент от 21.12.1977 г., се изплаща на заинтересованите лица или правоимащите лица със съгласието или след проверка от страна на главния счетоводител или съответния финансов ръководител.
3. Гаранционната сметка се заверява с лихвите, които съответстват на средногодишната стойност на месечните лихви, прилагани от Европейската централна банка към основните ѝ рефинансиращи операции в евро и публикувани в серия С на "Официален вестник на Европейските общности" до датата на ликвидацията.

Член 268

Преобразуване в евро на ангажиментите или разчетите за вземанията отпреди 01.01.2003 г.

(Член 16 от Финансовия регламент)

Бюджетните ангажименти и разчетите за вземанията по член 161, параграф. 2 от Финансовия регламент отпреди 01.01.2003 г. във валута, различна от еврото, се преизчисляват в евро най-късно до 01.06.2003 г. по курса, посочен в член 7, считано от 01.01.2003 г.

Член 269

Децентрализирано управление на предприсъединителната помощ

(Член 53 от Финансовия регламент)

Във връзка с предприсъединителната помощ, посочена в Регламент на Съвета (ЕИО) № 3906/89¹ и Регламент на Съвета (ЕС) № 555/2000² правилата по отношение на предварителните проверки съгласно член 35 не се отнасят до вече действащите схеми за децентрализирано управление със съответните страни кандидатки.

ДЯЛ II

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 270

Органи по член 185 от Финансовия регламент

(Член 185 от Финансовия регламент)

---

¹ ОВ L 375, 23.12.1989 г., стр. 13.

² ОВ L 68, 16.03.2000 г., стр. 3.

Органите, които фактически получават безвъзмездни помощи от бюджета на Общността и са включени в списъка, който е съставен от Комисията и приложен към първоначалния проектобюджет за всяка финансова година, поемат задълженията, посочени в член 14, параграф. 2, член 46, параграф. 1, т. 3, буква (г) и член 185 от Финансовия регламент.

Член 271

Актуализация на праговете и сумите

1. Праговете и сумите по член 67, 128, 129, 151, 152, 173, 180, 181, 222 и 226 се актуализират на всеки три години в съответствие с движението на индекса на потребителските цени в Общността.
2. Праговете по член 157, буква (б) и член 158, параграф. 1, букви (а) и (в) по отношение на договорите за възлагане на обществени поръчки се коригират на всеки две години съгласно член 7, параграф. 1, буква (б) от Директива 92/50/ЕИО, член 6, параграф. 2, буква (а) от Директива 93/37/ЕИО и член 5, параграф. 1, буква (в) от Директива 93/36/ЕИО.
3. Комисията, която установява новите суми и прагове в съответствие с графика и критериите по параграф 1 и 2, уведомява останалите институции и публикува тези суми и прагове в “Официален вестник на Европейските общности”.

Член 272

Отмяна

Регламент (Евратом, ЕОВС, ЕО) № 3418/93 се отменя.
Позоваването на отменения регламент се смята за позоваване на този Регламент.

Член 273

Влизане в сила

Настоящият Регламент влиза в сила на 01.01.2003 година.

Настоящият Регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Приет в Брюксел на 23 декември 2002 година.

За Комисията
Михаел ШРАЙЕР
Член на Комисията